

Menetlustähtajad

Kui Te olete kaasatud tsiviilvaidlusse ja soovite kohut käia, peate arvestama, et hagi esitamiseks on ette nähtud kindel tähtaeg.

Kõikides praegusaegsetes õigussüsteemides, sealhulgas 28 liikmesriigi õigussüsteemides on tsiviilhagi esitamiseks ette nähtud ajaline piirang. Ajalisi piiranguid või aegumist käsitlevad õigusaktid erinevad üksteisest suurel määral tähtaegade pikkuse ja tähtaja arvestamise alguse osas, samuti tähtaja arvestamise peatamise või katkestamise aluseks olevate tegude või sündmuste osas. Hagide esitamist reguleerivate õigusaktidega nähakse ette ka nende esitamise tähtajad.

Riigi kohta üksikasjaliku teabe saamiseks klõpsake paremas servas selle lipukesel.

Käesolevat lehekülge haldab Euroopa Komisjon. Sellel veebisaidil avaldatud teave ei kajasta tingimata Euroopa Komisjoni ametlikku seisukohta. Komisjon ei võta mingit vastutust ega kohustusi seoses käesolevas dokumendis esitatud või viidatud teabe ega andmetega. Palun lugege õigusteabe viida alt ELi veebilehtede autoriõiguste eeskirjade kohta.

Viimati uuendatud: 18/01/2019

Menetlustähtajad - Bulgaaria

SISUKORD

- 1 Milliseid tähtaegu kohaldatakse tsiviilmenetluses?
- 2 Puhkepäevade loetelu vastavalt 3. juuni 1971. aasta määrusele (EMÜ, Euratom) nr 1182/71.
- 3 Millised üldsätted kehtivad eri tsiviilasjade menetlemise tähtaegade suhtes?
- 4 Kui toimingu või formaalsuse peab sooritama ettenähtud ajavahemiku jooksul, siis mida peetakse toimingu või formaalsuse sooritamise alguseks?
- 5 Kas dokumentide edastamise või kättetoimetamise viis (isiklikult kohtutäituri kaudu või posti teel) võib mõjutada või muuta tähtaja algust?
- 6 Kas ajavahemiku kindlaksmääramisel võetakse arvesse ka sündmuse kuupäeva, kui tähtaeg hakkab kulgema teatavast sündmusest?
- 7 Kui tähtaeg on väljendatud päevades, kas nimetatud päevade arv tähendab kalendripäevi või tööpäevi?
- 8 Millal väljendatakse tähtaega nädalates, kuudes või aastates?
- 9 Millal nädalates, kuudes või aastates väljendatud tähtaeg möödub?
- 10 Kui tähtpäev saabub laupäeval, pühapäeval või riigipühal, kas see pikeneb esimese järgneva tööpäevani?
- 11 Kas teatavate asjaolude korral tähtaega pikendatakse? Millised on tähtaja pikendamise tingimused?
- 12 Millised on apellatsioonkaebuse esitamise eritähtajad?
- 13 Kas kohus võib eelkõige kohtusse ilmumise tähtaega muuta või määrata kohtusse ilmumiseks kindla kuupäeva?

- 14 Kui toimingust, mis on suunatud menetlusosalisele, kes elab kohas, kus tema suhtes võidakse kohaldada tähtaegade pikendamist, teatatakse menetlusosalisele kohas, mille elanike suhtes nimetatud pikendamist ei kohaldata, kas siis selline isik kaotab õiguse tähtaja pikendamisele?
 - 15 Millised on tagajärjed, kui tähtaegadest kinni ei peeta?
 - 16 Milliseid õiguskaitsevahendeid võivad kohtusse ilmutata jätnud menetlusosalised kasutada tähtaja lõppemise korral?
-

1 Milliseid tähtaegu kohaldatakse tsiviilmenetluses?

A. Subjektivsete materiaalõiguste kohtuliku kaitse taotlemise õiguse suhtes kohaldatakse seaduses sätestatud aegumistähtaegu ja seda õigust lõpetavaid tähtaegu.

Aegumistähtaeg on subjektivse õiguse omaja tegevusetuse aeg, mille möödudes ta ei saa enam selle õiguse õiguslikku kaitset taotleda. Aegumistähtaja möödumisel ei lõppe üksnes materiaalõigus, vaid ka sellega seotud nõudeõigus ja täitmisele pööramise õigus. Aegumist ei kohaldata automaatselt, vaid üksnes pärast võlgniku vastuväite esitamist pädevale kohtule või kohtutäiturile.

Aegumistähtaegade kestuse, peatamise ja lõpetamise eeskirjad on sätestatud kohustuste ja lepingute seaduses. Kõikide nõuete suhtes, millele ei ole kehtestatud konkreetseid tähtaegu, kohaldatakse üldist viieaastast aegumistähtaega (kohustuste ja lepingute seaduse artikkel 110).

Kolmeaastane aegumistähtaeg on kehtestatud kolme liiki nõuetele (kohustuste ja lepingute seaduse artikkel 111):

- saamata töötasu nõuded, mille suhtes ei ole ette nähtud muud aegumistähtaega;
- lepingu täitmata jätmisest tulenevad hüvitisnõuded;
- rendi- või üüri-, intressi- ja muude perioodiliste maksete nõuded.

Kolmeaastane aegumistähtaeg on kehtestatud ka õigusele taotleda ekslikult või pettuse või ähvardusega sõlmitud lepingute ning teovõimetute isikute või nende esindajate poolt ilma asjakohaseid nõudeid täitmata sõlmitud lepingute seadusjärgset kehtetuks tunnistamist.

Üheaastane aegumistähtaeg on kehtestatud äärmise vajaduse tõttu või ilmselgelt ebasoodsatel tingimustel sõlmitud lepingu seadusjärgse kehtetuks tunnistamise taotlemise õigusele (kohustuste ja lepingute seaduse artikkel 33).

Kuuekuune aegumistähtaeg on ette nähtud nõuetele, mis on seotud puudustega vallasasjade müümisel või tootmislepingu puhul töö puuduliku kvaliteediga, välja arvatud ehitustööde puhul, kui nõue aegub üldise viieaastase tähtaja jooksul (kohustuste ja lepingute seaduse artikkel 265).

Aegumistähtaeg algab nõudeõiguse tekkimise ajal, mis sõltub asjaomase materiaalõiguse laadist. See võib olla lepingulise kohustuse täidetavaks muutumise, õigusvastase teo toimepanemise, lepinguvälise kahju tekitaja kindlakstegemise, puudustega toote üleandmise jne aeg.

Aegumistähtaega ei saa poolte nõusolekul lühendada või pikendada.

Aegumistähtaeg võib peatuda ja katkeda.

Aegumistähtaeg peatub järgmistel kohustuste ja lepingute seaduse artiklis 115 ammendavalt loetletud juhtudel:

- laste ja vanemate vahel ajal, mil viimased teostavad vanemlikke õigusi;
- eestkostetavate või usaldusele tuginejate ja nende eestkostjate või usaldusisikute vahel, kuni eestkoste või usaldussuhe kestab;
- abikaasade vahel;
- kui isiku vara valitseb seaduse kohaselt või kohtumääruse alusel haldur, siis tema nõuete puhul halduri vastu, kuni see valitsemine kestab;

- juriidiliste isikute hüvitisnõuete puhul nende juhtide vastu, kuni viimased on ametis;
- alaealiste ja teovõimetute isikute nõuete puhul seadusjärgse esindaja või usaldusisiku puudumise ajal ja kuus kuud pärast sellise isiku määramist või teovõimetuse lõppu;
- kuni kestab kohtuprotsess.

Neil juhtudel ei saa pool ajutiselt ja seadusest tulenevalt nõude esitamise õigust kasutada. Kuni peatumiseni kulgenud aegumistähtaeg jääb jõusse ja kulgeb edasi pärast peatumise tinginud asjaolu äralangemist.

Aegumistähtaeg katkeb järgmistel juhtudel:

- kui võlgnik tunnistab nõuet;
- nõude, vastuväite või lepitustaotluse esitamise korral, ent kui nõuet või vastuväidet ei rahuldata, siis ei arvata aegumistähtaega katkenuks;
- maksejõuetusmenetluses nõude esitamise korral;
- täitemeetmete võtmise korral.

Neil juhtudel kaotab nõudeõiguse tekkimisest kuni aegumise katkemiseni kulgenud tähtaeg oma õigusliku asjakohasuse ja kulgema hakkab uus aegumistähtaeg. Kui aegumistähtaeg katkestab nõue või vastuväide, on seaduses ette nähtud teinegi oluline tagajärg: pärast katkemist algav uus aegumistähtaeg on alati viis aastat.

Absoluutsed tähtajad (õigust lõpetavad tähtajad) on tähtajad, mille möödumisel materiaalõigused ise lõppevad. Need tähtajad hakkavad kulgema alates materiaalõiguse, mitte nõudeõiguse tekkimisest.

Absoluutseid tähtaegu ei saa aegumistähtaegade moodi peatada ega katkestada.

Kohus või kohtutäitur kohaldab neid omal algatusel ja juhul, kui võlgnik ei esita vastuväidet.

Sellised tähtajad on: kolmekuune tähtaeg, mille jooksul pandipidaja või hüpoteegipidaja võib esitada vastuväite, kui kindlustushüvitist makstakse asja omanikule ja mitte talle; kahekuune tähtaeg, mille jooksul kaasomanik võib esitada hagi kaasomandis olnud asja ostuks, kui teine kaasomanik on müünud oma osa kolmandale isikule; üheaastane tähtaeg kinkelepingust taganemiseks jne.

B. Tähtajad, mille jooksul pooled ja kohus peavad hagimenetluses ja täitemenetluses tegema teatavad menetlustoimingud, on sätestatud tsiviilkohtumenetluse seadustikus. Maksejõuetusmenetluses menetlustoimingute tegemise tähtajad on sätestatud äriseaduses.

Poolte puhul on tähtaja möödalaskmise tagajärg asjakohase menetlustoimingu tegemise õiguse äralangemine. Kohtu puhul ei takista tähtajast mittekinnipidamine menetlustoimingu hiljem teha, sest ta on selleks alati kohustatud.

Pooltele menetlustoimingute tegemiseks ettenähtud tähtajad on sätestatud seaduses või määrab need kohus.

Seaduses sätestatud tähtajad (seadusjärgsed tähtajad) on:

- hagiavalduse puuduste kõrvaldamise tähtaeg (üks nädal pärast menetluspoolele teatamist – tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikli 129 lõige 2);
- kostja nõudele vastamise, tõendite täpsustamise, hagiavalduses esitatud tõendite õigsuse vaidlustamise, vastuhagi esitamise, kostja poolt kolmandate isikute (kaasosaliste) kaasamise ja nende vastu kohtumenetluse algatamise ning kohtu määratud menetluskorrale vastuväite esitamise tähtaeg. See hakkab kulgema alates hetkest, mil kostja on hagiavalduse ärakirja kätte saanud, ja kestab üks kuu või kaks nädalat, olenevalt sellest, kas tegemist on üldmenetluse või erinõuete menetlusega (tsiviilkohtumenetluse seadustiku artiklid 131, 133 ja 367);
- hageja täiendava avalduse esitamise tähtaeg kaubandusvaidlustes – kaks nädalat pärast kostja vastuse kättesaamist (tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikkel 372);
- kostja poolt täiendavale avaldusele vastamise tähtaeg kaubandusvaidlustes – kaks nädalat pärast täiendava hagiavalduse kättesaamist (kohtumenetluse seadustiku artikkel 373);
- kohtuotsuse peale apellatsioonkaebuse esitamise tähtaeg – kaks nädalat pärast kohtuotsuse kättetoimetamist poolele (tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikkel 259);
- apellatsioonkaebuse vastuse ja vastuapellatsioonkaebuse esitamise tähtaeg – kaks nädalat pärast apellatsioonkaebuse ärakirja kättesaamist (tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikkel 263);

- kohtuotsuse peale kassatsioonkaebuse esitamise tähtaeg – üks kuu pärast kohtuotsuse kättetoimetamist poolele (tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikkel 283);
- kohtumääruse peale määruskaebuse esitamise tähtaeg – üks nädal pärast seda, kui see on poolele teatavaks tehtud. Kui see tehti kohtuistungil, kus pool osales, hakkab tähtaeg kulgema alates kohtuistungi kuupäevast (tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikkel 275);
- täitmisele pööratud otsuse peale tühistamishagi esitamise tähtaeg – kolm kuud pärast selle tühistamise põhjuse tekkimist (tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikkel 305);
- tähtaeg, mille jooksul pool võib taotleda kohtuniku taandamist – esimene kohtuistung pärast taandamise põhjuse tekkimist või sellest teadasaamist (tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikkel 23);
- tähtaeg, mille jooksul pool võib esitada vastuväite erandliku kohtualluvuse puudumise tõttu – kuni teises kohtuastmes toimuva menetluse lõpuni (tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikkel 119);
- tähtaeg, mille jooksul pool võib esitada vastuväite kinnisasja asukoha järgse kohaliku kohtualluvuse puudumise tõttu – kuni esimeses kohtuastmes toimuva kohtuliku uurimise lõpuni (tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikkel 119), ja kõikidel muudel kohaliku kohtualluvuse eeskirjade rikkumise juhtudel võib kostja vastuväite esitada ainult hagile vastuse esitamise tähtaja jooksul (tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikkel 119);
- tähtaeg, mille jooksul hageja võib hagiavalduse kostja nõusolekuta tagasi võtta – kuni esimese kohtuistungil lõpuni (tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikkel 232);
- tähtaeg, mille jooksul pool võib esitada täiendava taotluse – hageja esimesel kohtuistungil ja kostja hagile vastuse esitamise tähtaja jooksul (tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikkel 212);
- dokumendi õigsuse vaidlustamise tähtaeg – hiljemalt koos vastusega õigusmeetmele, millega koos see on esitatud, ja kui see on esitatud koos hagiavaldusega, peaks kostja selle vaidlustama oma kirjaliku vastusega (tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikkel 193);
- maksekäsu kiirmenetluses vastuväite esitamise tähtaeg – kaks nädalat pärast maksekäsu kättetoimetamist (tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikkel 414);
- maksekäsu väljastamisest keeldumise peale kaebuse esitamise tähtaeg – üks nädal pärast keeldumise teatavastegemist avaldajale (tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikkel 413);
- täitedokumendi väljastamise määruse peale määruskaebuse esitamise tähtaeg – kaks nädalat pärast määruse kättetoimetamist sissenõudja puhul ja pärast vabatahtliku täitmise ettepaneku kättetoimetamist võlgniku puhul (tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikkel 407);
- võlgniku vabatahtliku täitmise tähtaeg täitemenetluses – kaks nädalat pärast ettepaneku kättetoimetamist kohtutäituri poolt (tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikkel 428);
- kohtutäituri toimingute peale kaebuse esitamise tähtaeg – üks nädal pärast toimingu tegemist, kui pool viibis selle juures või kui ta oli nõuetekohaselt kohale kutsutud, ja muudel juhtudel alates asjaomase teate kuupäevast (tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikkel 436);
- maksejõuetusmenetluses nõude esitamise tähtaeg – vastavalt üks kuu ja kolm kuud pärast maksejõuetusmenetluse algatamise otsuse kandmist äriregistrisse (ärieadustiku artiklid 685 ja 688);
- saneerimisavalduse esitamise tähtaeg – üks kuu pärast võlanimekirja kinnitava kohtumääruse kandmist äriregistrisse (ärieadustiku artikkel 696);
- võlanimekirjale vastuväidete esitamise tähtaeg – seitse päeva pärast nimekirja avaldamist äriregistris (ärieadustiku artikkel 690);
- pankrotihalduri ettevalmistatud jaotusettepanekule vastuväidete esitamise tähtaeg – 14 päeva pärast ettepaneku kandmist äriregistrisse (ärieadustiku artikkel 727);
- muud.

Kohtu määravad tähtajad on:

- tõendite kogumise tähtaeg (tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikkel 157);
- tõendite kogumise kulude katteks (tunnistajate kohtusse kutsumiseks, eksperditasude maksmiseks jne) tagatisraha deponeerimise tähtaeg (tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikkel 160);
- poole tehtud menetlustoimingu puuduste kõrvaldamise tähtaeg (tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikkel 101);

- muud.

Tähtajad jagunevad kahte rühma ka olenevalt sellest, kas kohus saab neid pikendada või on see võimalus välistatud.

2 Puhkepäevade loetelu vastavalt 3. juuni 1971. aasta määrusele (EMÜ, Euratom) nr 1182/71.

Riigipühad:

- 1. jaanuar – uusaasta;
- 3. märts – vabanemispäev (rahvuspüha);
- 1. mai – tööpüha;
- 6. mai – Püha Jüri päev ehk jüripäev, vapruste ja Bulgaaria armee aastapäev;
- 24. mai – Bulgaaria hariduse ja kultuuri ning slaavi kirjakeele päev;
- 6. september – Bulgaaria ühinemise päev;
- 22. september – iseseisvuspäev;
- 1. november – rahvalgustajate päev (kõikides haridusasutustes vaba päev);
- 24. detsember – jõululaupäev, 25. ja 26. detsember – jõulupühad;

asjaomasel aastal pühaks määratud suur reede, vaikne laupäev ja ülestõusmispühade 1. ja 2. püha (pühapäev ja esmaspäev).

Ministrite nõukogu võib aasta jooksul kuulutada ühel korral riigipühadeks, teatavate kutsealade tähtpäevadeks ja vahetuspuhkepäevadeks ka muid päevi.

3 Millised üldsätted kehtivad eri tsiviilasjade menetlemise tähtaegade suhtes?

Üldeeskirjad poolte ja kohtu poolt menetlustoimingute tegemise tähtaegade kohta hagimenetluses ja täitemenetluses on sätestatud 2007. aasta tsiviilkohtumenetluse seadustikus. Üksikasjalik teave tsiviilkohtumenetluse seadustiku 7. peatükis „Tähtajad ja tähtaegade ennistamine“ sätestatud üldeeskirjade kohta on esitatud 4., 5. ja 6. küsimusele antud vastuses.

Aegumistähtaegade üldeeskirjad on sätestatud kohustuste ja lepingute seaduse artiklis 110 jj. Üksikasjalik teave nende kohta on esitatud 1. küsimusele antud vastuses.

Lepinguliste kohustuste täitmise tähtaegade üldeeskirjad on sätestatud kohustuste ja lepingute seaduse artiklites 69–72.

4 Kui toimingu või formaalsuse peab sooritama ettenähtud ajavahemiku jooksul, siis mida peetakse toimingu või formaalsuse sooritamise alguseks?

Teatava menetlustoimingu tegemise tähtaeg hakkab kulgema tavaliselt alates kuupäevast, mil poolt teavitatakse, et ta peaks selle toimingu tegema, või mil teda teavitatakse kohtu tehtud lahendist, mille peale võib esitada kaebuse.

- Hagiavalduse puuduste kõrvaldamise tähtaeg hakkab kulgema alates kuupäevast, mil kohtu korraldus poolele edastatakse.
- Hagile kirjalikult vastamise tähtaeg hakkab kulgema alates hagiavalduse ära kirja ja sellega seotud tõendite ära kirja kättesaamisest. Teates, millega kohus ära kirjad kostjale saadab, tuleb täpsustada vastamise tähtaeg ja vastamata jätmise tagajärjed.
- Kohtuotsuse edasikaebamise tähtaeg hakkab kulgema alates selle kättetoimetamisest poolele.
- Lihtmenetluses (tsiviilkohtumenetluse seadustiku kolmanda osa 25. peatükk) tehtud kohtuotsuse edasikaebamise tähtaeg hakkab kulgema alates kuupäevast, mil kohus tegi otsuse teatavaks.
- Määruskaebuse esitamise tähtaeg hakkab kulgema alates sellest, kui see on poolele teatavaks tehtud. Kui see tehakse teatavaks kohtuistungil, kus pool osaleb, hakkab tähtaeg kulgema alates kohtuistungil kuupäevast.
- Kohtutäituri toimingute peale esitatakse kaebus ühe nädala jooksul pärast toimingu tegemist, kui pool viibis selle juures või oli nõuetekohaselt kohale kutsutud, ja kõikidel muudel juhtudel pärast sellest teatamise kuupäeva.
- Maksejõuetusmenetluses hakkavad tähtajad kulgema alates pankrotihalduri asjakohase toimingu avalikustamisest (nt aktsepteeritud nõuetega võlausaldajate nimekirja koostamisest) või kohtu määruse avalikustamisest äriregistris.

On ka tähtaegu, mis hakkavad kulgema alates hagimenetluse algatamisest, sest seaduses on sätestatud ainult nende lõpptähtpäev.

Näiteks:

- hageja võib muuta oma hagi aluseid või nõudeid või hagi kostja nõusolekuta tagasi võtta enne esimese kohtuistungil lõppu,
- iga pärija võib pärimismenetluses esitada esimeseks kohtuistungiks kirjaliku taotluse, et jagatava vara hulka lisataks täiendavat vara jne.

5 Kas dokumentide edastamise või kättetoimetamise viis (isiklikult kohtutäituri kaudu või posti teel) võib mõjutada või muuta tähtaja algust?

Tähtaeg hakkab kulgema alates poole teavitamisest. Aeg, mil teade arvatakse poolele nõuetekohaselt kättetoimetatuks, määratakse kindlaks erinevalt, olenevalt teavitamise viisist. Tsiviilkohtumenetluse seadustiku VI peatükis „Kohtuteated ja kohtukutsed“ on sätestatud eeskirjad kohtuteadete ja kohtukutsete pooltele kättetoimetamise viisi ning teadete nõuetekohaselt kättetoimetatuks arvamise aja kohta.

Kui teade toimetatakse adressaadile või tema esindajale või vastavalt muule samal aadressil elavale või töötavale isikule isiklikult kätte, peab kohtukutses olema märgitud kuupäev, millal isik teate kätte sai, olenemata sellest, kas kättetoimetajaks on kohtu esindaja või postitöötaja. Sellest kuupäevast hakkab kulgema asjaomase menetlustoimingu tähtaeg.

Teateid võib kätte toimetada ka poole märgitud e-posti aadressile. Need arvatakse kättetoimetatuks alates nende jõudmisest täpsustatud infosüsteemi.

Kui on täidetud õiguslikud eeltingimused (nt kui menetluspool on kohut teavitamata vahetanud avalduses märgitud aadressi), võib kohus määrata, et kättetoimetamine tehakse teate lisamisega toimikusse, ja sel juhul hakkab tähtaeg kulgema alates toimikusse lisamise kuupäevast.

Kui kostja alaliselt aadressilt ei leita kostjat ega muud isikut, kes kohtuteate vastu võtaks, peab kättetoimetaja kinnitama uksele või jätma postkasti teate, et dokumendid on jäetud kohtukantseleisse ja need võib kätte saada kahe nädala jooksul pärast teate kuupäeva. Kui kostja ei ilmu sellisel juhul neid kätte saama, arvatakse asjaomased dokumendid kättetoimetatuks alates nende kättesaamise tähtaja möödumisest.

6 Kas ajavahemiku kindlaksmääramisel võetakse arvesse ka sündmuse kuupäeva, kui tähtaeg hakkab kulgema teatavast sündmusest?

Tähtaega arvutatakse aastates, nädalates ja päevades. Päevades arvestatavat tähtaega arvutatakse alates asjaomase ajavahemiku alguspäevale järgnevast päevast ja see lõppeb tähtaja viimasel päeval. Näiteks kui poolele antakse korraldus kõrvaldada hagi puudused seitsme päeva jooksul ja sellekohane teade toimetatakse kätte 1. juunil, on see tähtaja kulgema hakkamise kuupäev, kuid päevi tuleb hakata arvutama järgmisel päeval, st 2. juunil, ja tähtaeg lõppeb 8. juunil.

7 Kui tähtaeg on väljendatud päevades, kas nimetatud päevade arv tähendab kalendripäevi või tööpäevi?

Tähtaegu arvutatakse kalendripäevades.

8 Millal väljendatakse tähtaega nädalates, kuudes või aastates?

Nädalates arvestatav tähtaeg lõppeb viimase nädala vastaval päeval. Näiteks kui poolele antakse korraldus kõrvaldada hagiavalduse puudused ühe nädala jooksul ja sellekohane teade toimetatakse kätte reedel, on see tähtaja alguspäev ja tähtaeg lõppeb järgmise nädala reedel.

Kuudes arvestatav tähtaeg lõppeb viimase kuu vastaval kuupäeval ja kui viimases kuus ei ole sellist kuupäeva, lõppeb ajavahemik kuu viimasel päeval.

Aastates arvestatav tähtaeg lõppeb viimase aasta vastaval kuupäeval ja kui viimasel aastal ei ole sellist kuupäeva, lõppeb ajavahemik vastava kuu viimasel päeval.

9 Millal nädalates, kuudes või aastates väljendatud tähtaeg möödub?

Vt vastus 8. küsimusele.

10 Kui tähtpäev saabub laupäeval, pühapäeval või riigipühal, kas see pikeneb esimese järgneva tööpäevani?

Kui tähtaja viimane päev ei ole tööpäev, siis lõppeb tähtaeg alati puhkepäevale järgneval esimesel tööpäeval.

11 Kas teatavate asjaolude korral tähtaega pikendatakse? Millised on tähtaja pikendamise tingimused?

Kohus ei või pikendada üksnes kohtuotsuste ja -määruste edasikaebamise ning jõustunud kohtuotsuse tühistamise taotluse esitamise ning maksekäsu kiirmenetluses vastuväite esitamise tähtaega.

Kohus võib kõiki muid seaduses sätestatud ja kohtu määratud tähtaegu asjaomase poole taotlusel pikendada, kui taotlus esitatakse enne tähtaja möödumist ja kui selleks on mõjuvaid põhjuseid (tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikkel 63). Uus tähtaeg ei või olla algsest tähtajast lühem. Pikendatud tähtaeg hakkab kulgema algse tähtaja lõpust.

12 Millised on apellatsioonkaebuse esitamise eritähajad?

Tsiviilkohtumenetluse seadustikus on sätestatud kõikides tsiviil- ja kaubandusasjades tehtud kohtuotsuste ja -määruste edasikaebamise üldeeskirjad, milles on ette nähtud:

- kohtuotsuse peale apellatsioonkaebuse esitamise kahenädalane tähtaeg, mis hakkab kulgema alates kohtuotsuse poolele kättetoimetamisest;
- kohtuotsuse peale kassatsioonkaebuse esitamise ühekuune tähtaeg, mis hakkab kulgema alates kohtuotsuse poolele kättetoimetamisest;
- kohtumääruse peale määruskaebuse esitamise ühenädalane tähtaeg, mis hakkab kulgema alates kohtuotsuse poolele teatavakstegemisest, ja kui kohus teeb selle teatavaks kohtuistungil, kus pool osaleb, siis alates kohtuistungil kuupäevast.

Neist üldeeskirjadest tehtavad erandid on ammendavalt sätestatud seaduses ja tulenevad asjakohaste menetluste eripärast. Selliseid erandeid kohaldatakse järgmise suhtes:

- maksejõuetusmenetluse algatamise otsused, mida saab edasi kaevata seitsme päeva jooksul pärast nende äriregistrisse kandmist;
- maksejõuetusmenetluse algatamise avalduse rahuldamata jätmise otsused, mida saab edasi kaevata seitsme päeva jooksul pärast teate kuupäeva vastavalt tsiviilkohtumenetluse seadustikus ettenähtud menetlusele;
- pärimismenetluses tehtud otsuse, mille kohus teeb kontode kaasjagajate nõuete suhtes, jagamatu kinnisasja avalikult müüki panemise otsuse, jagamatu kinnisasja ühele kaasjagajale määramise otsuse ja lõpliku pärandvara jagamise protokollil avalikustamise otsuse võib ühiskaebusega edasi kaevata hiliseima otsuse edasikaebamise tähtaja jooksul;
- tagaseljaotsust ei saa edasi kaevata, kuid ühe kuu jooksul pärast selle kättetoimetamist võib pool, kelle suhtes see on tehtud, esitada apellatsioonikohtule kaja, kui ta ei saanud kohtumenetluses osaleda;
- otsust abielu lahutamise kohta vastastikusel kokkuleppel ei saa edasi kaevata;
- muud seaduses sõnaselgelt sätestatud edasikaebamise juhud.

13 Kas kohus võib eelkõige kohtusse ilmumise tähtaega muuta või määrata kohtusse ilmumiseks kindla kuupäeva?

Kohtu määratud või seaduses sätestatud tähtaegade lühendamist ei ole ette nähtud. Neid saab poolte taotlusel vaid pikendada. Kohus ei või pikendada üksnes kohtuotsuste ja -määruste edasikaebamise ja jõustunud kohtuotsuse tühistamise taotluste esitamise tähtaegu ning maksekäsu kiirmenetluses vastuväite esitamise tähtaega.

Miski ei takista aga kohtul muuta omal algatusel või ühe poole taotlusel kohtuistungil kuupäeva, määrates selle varasemale või hilisemale kuupäevale, kui seda nõuavad olulised asjaolud. Sel juhul peab kohus siiski teatama pooltele uue kuupäeva ja sellekohane teade tuleb kätte toimetada hiljemalt üks nädal enne kohtuistungil kuupäeva.

14 Kui toimingust, mis on suunatud menetlusosalisele, kes elab kohas, kus tema suhtes võidakse kohaldada tähtaegade pikendamist, teatatakse menetlusosalisele kohas, mille elanike suhtes nimetatud pikendamist ei kohaldata, kas siis selline isik kaotab õiguse tähtaja pikendamisele?

Tsiviilkohtumenetluse seadustikus sätestatud menetluseeskirju, sealhulgas tähtaja pikendamist käsitlevaid eeskirju, kohaldatakse kõikide menetlusosaliste suhtes olenemata nende elukohast.

15 Millised on tagajärjed, kui tähtaegadest kinni ei peeta?

Üldeeskirja kohaselt ei võta kohus pärast tähtaja möödumist tehtud menetlustoiminguid arvesse. Lisaks sellele eeskirjale on tsiviilkohtumenetluse seadustikus sõnaselgelt sätestatud, et kui hagiavalduses esinevaid puudusi õigel ajal ei kõrvaldata, siis see

tagastatakse; kui apellatsioonkaebus, tühistamisaotlus või vastuväide täitekorraldusele esitatakse pärast tähtaja lõppu, tagastatakse need hilinemise tõttu; kui pool ei esita talle kättesaadavaid tõendeid õigel ajal, ei aktsepteerita neid enam selles kohtuasjas, kui tähtaja möödalaskmise põhjuseks ei olnud erandlikud ettenägematud asjaolud.

16 Milliseid õiguskaitselahendusi võivad kohtusse ilmumata jätnud menetlusosalised kasutada tähtaja lõppemise korral?

Pool, kes ei ole kinni pidanud seaduses sätestatud või kohtu määratud tähtajast, võib taotleda selle ennistamist, kui ta tõendab, et tähtajast kinnipidamata jätmine oli tingitud erandlikest ettenägematutest asjaoludest, mis ei allunud tema kontrollile. Ennistamine ei ole lubatud, kui tähtaega oli võimalik menetlustoimingu tegemiseks pikendada.

Tähtaja ennistamise taotlus tuleb esitada ühe nädala jooksul pärast teate saamist tähtaja möödalaskmise kohta ja selles tuleb märkida kõik selleks alust andvad asjaolud ja selle põhjendatust toetavad tõendid. Taotlus tuleb esitada kohtusse, kus asjakohane menetlustoiming oleks tulnud teha. Koos tähtaja ennistamise taotlusega esitatakse ka dokumendid, mille jaoks tähtaja ennistamist taotletakse, ja kui tegemist on kulude tasumisega tähtajaga, määrab kohus uue maksetähtaja.

Käesoleva veebilehe omakeelset versiooni haldab Euroopa õigusala koostöö võrgustiku vastav riiklik kontaktpunkt. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversionides. Komisjon ja Euroopa õigusala koostöö võrgustik ei võta mingit vastutust ega kohustusi seoses käesolevas dokumendis esitatud või viidatud teabe ega andmetega. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

Viimati uuendatud: 28/09/2018

Menetlustähtajad - Tšehhi

SISUKORD

- 1 Milliseid tähtaegu kohaldatakse tsiviilmenetluses?
 - 2 Puhkepäevade loetelu vastavalt 3. juuni 1971. aasta määrusele (EMÜ, Euratom) nr 1182/71.
 - 3 Millised üldsätted kehtivad eri tsiviilasjade menetlemise tähtaegade suhtes?
 - 4 Kui toiming või formaalsuse peab sooritama ettenähtud ajavahemiku jooksul, siis mida peetakse toimingu või formaalsuse sooritamise alguseks?
 - 5 Kas dokumentide edastamise või kättetoimetamise viis (isiklikult kohtuaituri kaudu või posti teel) võib mõjutada või muuta tähtaja algust?
 - 6 Kas ajavahemiku kindlaksmääramisel võetakse arvesse ka sündmuse kuupäeva, kui tähtaeg hakkab kulgema teatavast sündmusest?
 - 7 Kui tähtaeg on väljendatud päevades, kas nimetatud päevade arv tähendab kalendripäevi või tööpäevi?
 - 8 Millal väljendatakse tähtaega nädalates, kuudes või aastates?
 - 9 Millal nädalates, kuudes või aastates väljendatud tähtaeg möödub?
 - 10 Kui tähtpäev saabub laupäeval, pühapäeval või riigipühal, kas see pikeneb esimese järgneva tööpäevani?
 - 11 Kas teatavate asjaolude korral tähtaega pikendatakse? Millised on tähtaja pikendamise tingimused?
 - 12 Millised on apellatsioonkaebuse esitamise eritähtajad?
 - 13 Kas kohus võib eelkõige kohtusse ilmumise tähtaega muuta või määrata kohtusse ilmumiseks kindla kuupäeva?
 - 14 Kui toimingust, mis on suunatud menetlusosalisele, kes elab kohas, kus tema suhtes võidakse kohaldada tähtaegade pikendamist, teatatakse menetlusosalisele kohas, mille elanike suhtes nimetatud pikendamist ei kohaldata, kas siis selline isik kaotab õiguse tähtaja pikendamisele?
 - 15 Millised on tagajärjed, kui tähtaegadest kinni ei peeta?
 - 16 Milliseid õiguskaitselahendusi võivad kohtusse ilmumata jätnud menetlusosalised kasutada tähtaja lõppemise korral?
-

1 Milliseid tähtaegu kohaldatakse tsiviilmenetluses?

Tsiviilkohtumenetluse jaoks olulised tähtajad on üldjuhul menetluslikud või sisulised.

Menetluslike tähtaegu on kahte liiki: seadusjärgsed ja kohtulikud.

Seadusjärgsed tähtajad on sätestatud õigusaktidega. Seadusjärgse menetlustähtaja järgimata jätmine toob alati kaasa teatud laadi menetlusliku tagajärje (nt kaob võimalus teatud ülesannet edukalt täita, määratakse distsiplinaartrahv). Seadusjärgse tähtaja järgimata jätmine võib olla vabandata (vt muudetud tsiviilkohtumenetluse seadustiku seaduse nr 99/1963 artikkel 58, (*zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů*)), kui pool või tema seaduslik esindaja ei pidanud tähtajast kinni vabandataval põhjusel, mille tulemusena ei olnud võimalik teha toimingut, mille teostamiseks tal on õigus. Avaldus tuleb esitada 15 päeva jooksul alates päevast, mil takistus ära langes, ning tegemata toiming tuleb teha samal ajal. Kohus võib poole taotlusel omistada avaldusele peatava toime, et vabandada tähtaja mittejärgimist.

Kui toimingute tegemise tähtaeg ei ole otseselt seaduses sätestatud, kehtestab selle erikohtu eesistuja (või üksikkohtunik). Erikohtu eesistuja (või üksikkohtunik) võib kehtestada tähtaja mitte üksnes nendel juhtudel, mis on seaduses ette nähtud, vaid ka juhtudel, kui seda on vaja menetluse tõhusaks jätkamiseks, tehes seda nõuetekohase hoolikusega. Kohus võib pikendada kohtu määratud tähtaega sõltuvalt asjaoludest (vt muudetud tsiviilkohtumenetluse seadustiku seaduse nr 99/1963 artikkel 55). Tähtaja mittejärgimine ei ole lubatav.

Kohtule kehtestatud tähtajad, näiteks otsuse väljastamiseks, ei ole menetlustähtajad, vaid haldustähtajad.

2 Puhkepäevade loetelu vastavalt 3. juuni 1971. aasta määrusele (EMÜ, Euratom) nr 1182/71.

Tšehhi riigi iseseisvuse taastamise päev, uusaasta: 1. jaanuar

Teine ülestõusmispüha: päev muutub, kuid tavaliselt on see püha märtsi lõpus või aprilli alguses.

Kevadpüha: 1. mai

Võidupüha: 8. mai

Slaavi misjonäride Kyrillose ja Methodiose päev: 5. juuli

Jan Husi hukkamispäev: 6. juuli

Tšehhi riikluse päev: 28. september

Iseseisva Tšehhoslovakkia riigi loomise päev: 28. oktoober

Vabaduse ja demokraatia eest võitlemise päev: 17. november

Jõululaupäev: 24. detsember

Esimene jõulupüha: 25. detsember

Teine jõulupüha: 26. detsember

3 Millised üldsätted kehtivad eri tsiviilasjade menetlemise tähtaegade suhtes?

Kohustuslikud reeglid tähtaegade arvutamise meetodi kohta on kehtestatud seaduse nr 99/1963 artiklitega 55–58 (muudetud tsiviilkohtumenetluse seadustik).

Päevades kindlaks määratud tähtaeg algab selle alguse jaoks otsustavale asjaolule järgneval päeval.

Pool kuud tähendab viieteist päeva.

Nädalates, kuudes või aastates kindlaks määratud ajavahemiku lõpp langeb päevale, mille nimetus või number vastab päevale, millal toimus sündmus, millest alates tähtaja algust arvestatakse. Kui viimases kuus sellist päeva ei ole, langeb ajavahemiku lõpp kuu viimasele päevale.

Kui ajavahemiku viimane päev langeb laupäevale, pühapäevale või riigipühale, on ajavahemiku viimane päev järgmine tööpäev.

Tundides kindlaks määratud ajavahemikud lõpevad selle tunni lõppedes, mille nimetus vastab tunnile, millal toimus ajavahemiku algust määrav sündmus.

Menetlustähtajast on kinni peetud, kui toiming tehakse kohtus või dokument antakse asutusele, kes on kohustatud selle edastama, st kõige sagedamini postiteenuste litsentsi omavale ettevõtjale, ajavahemiku viimasel päeval.

Kui menetlus on katkestatud, katkeb ka menetlustähtaegade kulg (tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikli 111 lõige 1). Kui menetlust uuendatakse, algab ajavahemiku kulgemine uuesti.

4 Kui toimingu või formaalsuse peab sooritama ettenähtud ajavahemiku jooksul, siis mida peetakse toimingu või formaalsuse sooritamise alguseks?

Kuupäev, millal toimus tähtaja algust määrav sündmus, tähtaja arvestuses ei sisaldu. See ei kehti tundides kindlaks määratud ajavahemiku korral. Seega algab tähtaeg üldjuhul päevast, mis järgneb tähtaja alguse jaoks otsustava sündmuse toimumise päevale (vt muudetud tsiviilkohtumenetluse seadustiku seaduse nr 99/1963 artikli 57 lõige 1).

5 Kas dokumentide edastamise või kättetoimetamise viis (isiklikult kohtutäituri kaudu või posti teel) võib mõjutada või muuta tähtaja algust?

Ei.

6 Kas ajavahemiku kindlaksmääramisel võetakse arvesse ka sündmuse kuupäeva, kui tähtaeg hakkab kulgema teatavast sündmusest?

Kuupäev, millal toimus tähtaja algust määrav sündmus, tähtaja arvestuses ei sisaldu. See ei kehti tundides kindlaks määratud tähtaja korral (vt muudetud tsiviilkohtumenetluse seadustiku seaduse nr 99/1963 artikli 57 lõige 1).

7 Kui tähtaeg on väljendatud päevades, kas nimetatud päevade arv tähendab kalendripäevi või tööpäevi?

Tähtaeg arvutatakse kalendripäevades.

8 Millal väljendatakse tähtaega nädalates, kuudes või aastates?

Nädalates kindlaks määratud ajavahemikud esinevad tsiviilkohtumenetluse seadustikus harva (muudetud seadus nr 99/1963) (nt artikli 260 lõige 3, artikli 295 lõige 1 ja artikli 295 lõige 2). Sagedamini esinevad need kohtulike tähtaegadena kohtupraktikas.

Kuudes kindlaks määratud ajavahemikud esinevad tsiviilkohtumenetluse seadustikus kestusega üks kuu (nt artikli 82 lõige 3, artikli 336m lõige 2 ja artikli 338za lõige 2); kaks kuud (nt artikli 240 lõige 1 ja artikli 247 lõige 1); kolm kuud (nt artikli 111 lõige 3, artikli 233 lõige 1 ja artikli 234 lõige 1) ja kuus kuud (nt artikli 77a lõige 2 ja artikli 260g lõige 3).

Aastates kindlaks määratud ajavahemikke on tsiviilkohtumenetluse seadustikus kahte liiki: üheaastane ajavahemik (nt artikli 111 lõige 3) ja kolmeaastane ajavahemik (nt artikli 99 lõige 3, artikli 233 lõige 2 ja artikli 234 lõige 2).

9 Millal nädalates, kuudes või aastates väljendatud tähtaeg möödub?

Nädalates, kuudes või aastates kindlaks määratud ajavahemik lõpeb selle päeva lõpul, mille nimetus vastab päevale, millal toimus ajavahemiku algust määrav sündmus, ja kui kuus sellist päeva ei ole, siis kuu viimasel päeval (vt muudetud tsiviilkohtumenetluse seadustiku seaduse nr 99/1963 artikli 57 lõige 2).

10 Kui tähtpäev saabub laupäeval, pühapäeval või riigipühal, kas see pikeneb esimese järgneva tööpäevani?

Jah (vt muudetud tsiviilkohtumenetluse seadustiku seaduse nr 99/1963 artikli 57 lõige 2).

11 Kas teatavate asjaolude korral tähtaega pikendatakse? Millised on tähtaja pikendamise tingimused?

Seadusjärgseid menetlustähtaegu ei ole võimalik kohtu otsusega muuta.

Kohtulikkude menetlustähtaega võib sõltuvalt asjaoludest pikendada kohus.

12 Millised on apellatsioonkaebuse esitamise eritähtajad?

Pool võib vaidlustada ringkonnakohtu (*okresní soud*) või piirkonnakohtu (*krajský soud*) otsuse, mis on tehtud esimese astme menetluses, välja arvatud juhul, kui seadus selle välistab (vt muudetud tsiviilkohtumenetluse seadustiku seaduse nr 99/1963 artikkel 201). Edasikaebus tuleb esitada viieteistkümne päeva jooksul alates kirjaliku otsuse väljastamisest, kohtule, mille otsus vaidlustatakse. Edasikaebuse esitamise tähtaeg ei hõlma päeva, millal otsus poolele kätte toimetati. Menetlustähtajast kinnipidamiseks piisab, kui edasikaebus antakse üle asutusele, kes on kohustatud selle kätte toimetama (eelkõige postiteenuste litsentsi omav ettevõtja, vanglaasutus, kui on tegemist vanglas kinnipeetavate või vahi all olevate isikutega, kasvatusasutus, kuhu isik on paigutatud institutsionaalsel või profülaktilisel eesmärgil jne), või kohtule ajavahemiku viimasel päeval.

Kui välja on antud otsusega seotud parandusotsus, algab ajavahemik sellise otsuse tegelikust kuupäevast (vt tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikli 204 lõige 1).

Edasikaebus, mis esitatakse pärast viieteistkümnepäevase ajavahemiku lõppu üksnes asjaolu tõttu, et edasikaebuse esitaja järgis kohtu antud ekslikku juhust seoses edasikaebusega, loetakse õigeaegselt esitatuks. Kui otsus ei sisalda juhiseid edasikaebuse kohta, edasikaebuse esitamise tähtaja kohta või kohtu kohta, kellele see tuleb esitada, või kui see sisaldab ebaõigeid juhiseid, millega väidetakse, et edasikaebus ei ole lubatav, võib edasikaebuse esitada kolme kuu jooksul alates otsuse kättetoimetamisest.

Kui seoses asjaga on väljastatud maksekäsk, võib kostja käsu jõustumist vältida selle välja andnud kohtule vastuväite esitamisega seadusjärgse 15 päeva jooksul alates maksekäsu kättetoimetamise päevast (vt tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikli 172 lõige 1). Maksekäsk tühistatakse vastuväite esitamisega ja kohus määrab läbivaatamise. Edasikaebuse võib esitada ainult menetluskulude otsuse kohta, kuid see loomulikult maksekäsku ei tühistata.

13 Kas kohus võib eelkõige kohtusse ilmumise tähtaega muuta või määrata kohtusse ilmumiseks kindla kuupäeva?

Tsiviilkohtumenetluse seadustik (muudetud seadus nr 99/1963) võimaldab kohtuistungil olulistel põhjustel edasi lükata, kui asja ei ole võimalik arutada ja otsust teha ühe istungi käigus (vt tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikkel 119). Oluline põhjus edasilükkamiseks võib olla näiteks asjaolu, et üks menetluse pooltest jättis kohtule aru andmata ja istungi toimumine ei ole tema puudumise korral võimalik (vt tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikli 101 lõige 3), või kui ühel pooltest ei olnud küllaldaselt aega kohtuistungiks ette valmistada, kuna kohtukutset ei edastatud talle piisava etteteatamisega, või muud mõjuvad põhjused.

Pool võib paluda kohtul istung edasi lükata. Kohus otsustab poole eelnevalt esitatud edasilükkamise taotluse üle esitatud põhjuse tõsiduse alusel. Kui kohus poole taotlust ei rahulda, peab pool ilmuma kohtuistungile.

14 Kui toimingust, mis on suunatud menetlusosalisele, kes elab kohas, kus tema suhtes võidakse kohaldada tähtaegade pikendamist, teatatakse menetlusosalisele kohas, mille elanike suhtes nimetatud pikendamist ei kohaldata, kas siis selline isik kaotab õiguse tähtaja pikendamisele?

Tšehhi Vabariigi seadused sellist olukorda sõnaselgelt ei reguleeri.

Rahvusvahelist elementi sisaldava menetluse korral, kui dokument tuleb kätte toimetada poolele välisriigis, kohaldatakse *lex fori* menetluseeskirju, st selle kohtu menetluseeskirju, kelle pädevusse juhtum kuulub.

15 Millised on tagajärjed, kui tähtaegadest kinni ei peeta?

Menetlustähtaja järgimata jätmisel on menetluslikud tagajärjed.

Kui tsiviilkohtumenetluse seadustikus (muudetud seadus nr 99/1963) on sätestatud toimingu tegemiseks (nt edasikaebuse või erakorralise edasikaebuse esitamine) teatud tähtaeg, siis tähtajast kinni pidamata jätmise tulemusena kaob võimalus toimingu edukaks teostamiseks. Tähtaja järgimata jätmise võib olla vabandata, kui pool või tema esindaja ei pidanud sellest kinni andestataval põhjusel (nt ootamatu haigestumine, vigastus jne) ja ei olnud seetõttu suuteline tegema toimingut, milleks tal on õigus (vt tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikkel 58), välja arvatud juhul, kui konkreetse tähtaja järgimata jätmise vabandatus on tsiviilkohtumenetluse seadustikus välistatud (nt vastavalt tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikli 235 lõikele 1 on tähtaja järgimata jätmise vabandatus välistatud menetluse uuendamise ja tühistamise taotluste korral). Kui on tegemist teatud kohustuse täitmiseks kehtestatud tähtajaga, siis toob tähtaja järgimata jätmise kaasa teatava karistuse määramise (nt distsiplinaarrahv).

Iga kohtuliku menetlustähtaja järgimata jätmise juhtum on seaduse kohaselt seotud teatud tagajärgedega. Kohtulikku tähtaega võib pikendada erikohtu eesistuja (või üksikkohtunik). Kohtuliku tähtaja mittejärgimine ei ole lubatav.

Maksekäsul, mille suhtes ei ole vastuväidet esitatud, on lõpliku ja sunniviisilisele täitmisele kuuluva kohtuotsuse toime (vt tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikli 174 lõige 1).

16 Milliseid õiguskaitsvahendeid võivad kohtusse ilmumata jätnud menetlusosalised kasutada tähtaja lõppemise korral?

Kohtuistungile ilmumata jätmisel on tähtaja mittejärgimisest erinevad tagajärjed. Kui nõuetekohaselt kohtusse kutsutud pool ei ilmu istungile ning ei ole õigeaegselt ja olulisel põhjusel taotlenud edasilükkamist, võib kohus asja arutada ja teha otsuse ilma tema kohalviibimiseta (vt muudetud tsiviilkohtumenetluse seadustiku seaduse nr 99/1963 artikli 101 lõige 3), ja kui tsiviilkohtumenetluse seadustiku artiklis 153b sätestatud tingimused ei ole täidetud, võib teha tagaseljaotsuse.

Kui kostja ei ilmu esimesele istungile kohtuasjas, mille puhul on vabandavate põhjuste olemasolu korral tehtud tagaseljaotsus, tühistab kohus otsuse kostja taotlusel ja annab korralduse korraldada asja läbivaatamine. Pool võib esitada sellise taotluse kuni tagaseljaotsuse jõustumise kuupäevani (vt tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikli 153b lõige 4).

Tagaseljaotsuse suhtes on lubatud esitada ka edasikaebus asja sisu kohta. Kui kostja on lisaks avaldusele esimese astme kohtu otsuse tühistamiseks esitanud ka edasikaebuse kohtuotsuse suhtes ja kohtuotsuse tühistamise taotlus on rakendatava õigusnormi põhjal rahuldatud, jäetakse edasikaebus rahuldamata (vt tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikli 153b lõige 5).

Käesoleva veebilehe omakeelset versiooni haldab Euroopa õigusala koostöö võrgustiku vastav riiklik kontaktpunkt. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversionides. Komisjon ja Euroopa õigusala koostöö võrgustik ei võta mingit vastutust ega kohustusi seoses käesolevas dokumendis esitatud või viidatud teabe ega andmetega. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

Viimati uuendatud: 28/09/2018

Menetlustähtajad - Eesti

SISUKORD

- 1 Milliseid tähtaegu kohaldatakse tsiviilmenetluses?
- 2 Puhkepäevade loetelu vastavalt 3. juuni 1971. aasta määrusele (EMÜ, Euratom) nr 1182/71.
- 3 Millised üldsätted kehtivad eri tsiviilasjade menetlemise tähtaegade suhtes?
- 4 Kui toimingu või formaalsuse peab sooritama ettenähtud ajavahemiku jooksul, siis mida peetakse toimingu või formaalsuse sooritamise alguseks?
- 5 Kas dokumentide edastamise või kättetoimetamise viis (isiklikult kohtutäituri kaudu või posti teel) võib mõjutada või muuta tähtaja algust?
- 6 Kas ajavahemiku kindlaksmääramisel võetakse arvesse ka sündmuse kuupäeva, kui tähtaeg hakkab kulgema teatavast sündmusest?
- 7 Kui tähtaeg on väljendatud päevades, kas nimetatud päevade arv tähendab kalendripäevi või tööpäevi?
- 8 Millal väljendatakse tähtaega nädalates, kuudes või aastates?
- 9 Millal nädalates, kuudes või aastates väljendatud tähtaeg möödub?
- 10 Kui tähtpäev saabub laupäeval, pühapäeval või riigipühal, kas see pikeneb esimese järgneva tööpäevani?
- 11 Kas teatavate asjaolude korral tähtaega pikendatakse? Millised on tähtaja pikendamise tingimused?
- 12 Millised on apellatsioonkaebuse esitamise eritähtajad?
- 13 Kas kohus võib eelkõige kohtusse ilmumise tähtaega muuta või määrata kohtusse ilmumiseks kindla kuupäeva?
- 14 Kui toimingust, mis on suunatud menetlusosalisele, kes elab kohas, kus tema suhtes võidakse kohaldada tähtaegade pikendamist, teatatakse menetlusosalisele kohas, mille elanike suhtes nimetatud pikendamist ei kohaldata, kas siis selline isik kaotab õiguse tähtaja pikendamisele?
- 15 Millised on tagajärjed, kui tähtaegadest kinni ei peeta?
- 16 Milliseid õiguskaitsevahendeid võivad kohtusse ilmumata jätnud menetlusosalised kasutada tähtaja lõppemise korral?

1 Milliseid tähtaegu kohaldatakse tsiviilmenetluses?

Menetlustähtaegade arvutamisele kohaldatakse tsiviilseadustiku üldosa seaduses (TsÜS) tähtaja ja tähtpäeva kohta sätestatud, kui seadusest ei tulene teisiti. TsÜS § 134 lg 2 kohaselt määratakse tähtaeg aastate, kuude, nädalate, päevade, tundide või väiksemate ajaühikute või kindlalt saabuva sündmusega. Tähtaja kulgemine algab järgmisel päeval pärast selle kalendripäeva või sündmuse saabumist, millega määrati kindlaks tähtaja algus ning tähtaeg lõpeb tähtpäeva saabumisel. Kui tähtpäeva saabumine on määratud päevades või suuremates ajaühikutes arvutatava tähtajaga, möödub tähtaeg tähtpäeva saabumise päeval kell 24.00, kui seadusest ei tulene teisiti. Majandus- või kutsetegevuses tegutsevale isikule tähtaja jooksul edastamisele kuuluv tahteavaldus tuleb talle edastada ja tähtaja jooksul tema suhtes tehtav toiming teha hiljemalt tähtpäeval selle koha, kus tahteavaldus tuleb edastada või toiming teha, tavalise töötaja lõpuks. Kui menetlustoiming tuleb teha kohtu ruumides, loetakse tähtaja lõpuks kohtu tööpäeva lõpp..

2 Puhkepäevade loetelu vastavalt 3. juuni 1971. aasta määrusele (EMÜ, Euratom) nr 1182/71.

Puhkepäevad sätestab pühade ja tähtpäevade seadus (jõustunud 23.02.1998) . Nendeks on:

- 1) 24. veebruar – iseseisvuspäev, Eesti Vabariigi aastapäev
- 2) 1. jaanuar – uusaasta;
- 3) – suur reede;
- 4) – ülestõusmispühade 1. püha;
- 5) 1. mai – kevadpüha;
- 6) – nelipühade 1. püha;
- 7) 23. juuni – võidupüha;
- 8) 24. juuni – jaanipäev;
- 9) 20. august – taasiseseisvumispäev;
- 10) 24. detsember – jõululaupäev;
- 11) 25. detsember – esimene jõulupüha;
- 12) 26. detsember – teine jõulupüha.

3 Millised üldsätted kehtivad eri tsiviilasjade menetlemise tähtaegade suhtes?

Tsiviilkohtumenetluse seadustiku § 65 lg 1 kohaselt kohaldatakse menetlustähtaegade arvutamisele tsiviilseadustiku üldosa seaduses (TsÜS) tähtaja ja tähtpäeva kohta sätestatud, kui seadusest ei tulene teisiti.

4 Kui toimingu või formaalsuse peab sooritama ettenähtud ajavahemiku jooksul, siis mida peetakse toimingu või formaalsuse sooritamise alguseks?

Üldreegli sätestab tsiviilseadustiku üldosa seaduse § 135 lg 1, mille kohaselt algab tähtaja kulgemine järgmisel päeval pärast selle kalendripäeva või sündmuse saabumist, millega määrati kindlaks tähtaja algus, kui seadusest või lepingust ei tulene teisiti. Kohtu määratud tähtaja kulgemine algab menetlusdokumendi, milles on tähtaeg määratud, kättetoimetamisele järgnevast päevast, kui tähtaja määramisel ei ole ette nähtud teisiti. Kui dokumenti ei pea kätte toimetama, algab tähtaja kulgemine tähtaja määramise kohta teate saamisega (TsMS § 63 lg).

5 Kas dokumentide edastamise või kättetoimetamise viis (isiklikult kohtutäituri kaudu või posti teel) võib mõjutada või muuta tähtaja algust?

Ei, tsiviilkohtumenetluse seadustik sätestab, et kohtu määratud tähtaja kulgemine algab menetlusdokumendi kättetoimetamisele järgnevast päevast. See kehtib kõikide kättetoimetamise viiside puhul.

6 Kas ajavahemiku kindlaksmääramisel võetakse arvesse ka sündmuse kuupäeva, kui tähtaeg hakkab kulgema teatavast sündmusest?

Ei, tsiviilseadustiku üldosa seaduse § 135 lg 1 kohaselt algab tähtaja kulgemine järgmisel päeval pärast selle kalendripäeva või sündmuse saabumist, millega määrati kindlaks tähtaja algus, kui seadusest või lepingust ei tulene teisiti.

7 Kui tähtaeg on väljendatud päevades, kas nimetatud päevade arv tähendab kalendripäevi või tööpäevi?

TsÜS § 136 lg 9 loetakse tähtaja määramisel päevaks ajavahemikku keskööst keskööni. Seega, kui tähtaeg on väljendatud päevades, tähendab nimetatud päevade arv kalendripäevi.

8 Millal väljendatakse tähtaega nädalates, kuudes või aastates?

Reeglina väljendatakse menetlustähtaegu päevades.

Kuudes on väljendatud näiteks tähtaeg, mille saabumisel ei saa enam apellatsioonkaebust esitada. Tsiviilkohtumenetluse seadustiku § 632 kohaselt võib apellatsioonkaebuse esitada 30 päeva jooksul, alates otsuse apellandile kättetoimetamisest, kuid mitte hiljem kui viie kuu möödumisel esimese astme kohtu otsuse avalikult teatavakstegemisest. Pärast viie kuu möödumist otsuse avalikult teatavakstegemisest ei saa enam kaebust esitada ka juhul, kui otsuse kättetoimetamise ja avalikult teatavakstegemisest viie kuu möödumiseni jääb vähem kui 30 päeva. Selline absoluutne piirang on kehtestatud õiguskindluse tagamiseks. Sarnane viiekuuline absoluutne kaebuse esitamise tähtaeg on sätestatud ka näiteks määruskaebuse ja kassatsioonkaebuse esitamisele.

Aastates on väljendatud näiteks riigilõivu ja kautsjoni tagastamise nõude lõppemise tähtaeg – nõue lõpeb kahe aasta möödumisel selle aasta lõpust, millal kautsjon või riigilõiv tasuti, kuid mitte enne menetluse jõustunud lahendiga lõppemist. Tegemist on siiski nõude lõppemise tähtaja ja mitte menetlustähtajaga – seda ei saa pikendada ega ennistada.

Aastates väljendatakse ka nõude aegumistähtaegu. Ka nõude aegumistähtaeg ei ole menetlustähtaeg. Tulenevalt tsiviilseadustiku üldosa seaduse §-st 143 võtab kohus nõude aegumist arvesse ainult kohustatud isiku taotlusel.

9 Millal nädalates, kuudes või aastates väljendatud tähtaeg möödub?

Tähtaeg lõpeb tähtpäeva saabumisel. Kui tähtpäeva saabumine on määratud nädalates arvatava ajavahemikuga, saabub tähtpäev ajavahemiku viimase nädala vastaval päeval. Kui tähtpäeva saabumine on määratud kuudes arvatava tähtajaga, saabub tähtpäev viimase kuu vastaval päeval. Kui tähtpäeva saabumine on määratud aastates arvatava tähtajaga, saabub tähtpäev viimase aasta vastaval kuul ja päeval. Kui tähtpäeva saabumine on määratud kuudes või aastates arvatava tähtajaga ning määratav tähtpäev satub kuule, milles vastavat kuupäeva ei ole, loetakse tähtpäev saabunuks selle kuu viimasel päeval (TsÜS § 136 lg 2-5).

10 Kui tähtpäev saabub laupäeval, pühapäeval või riigipühäl, kas see pikeneb esimese järgneva tööpäevani?

Jah, TsÜS § 136 lg 8 sätestab, et kui tahteavalduse tegemiseks või kohustuse täitmiseks ettenähtud tähtpäev satub riigipühale või muule puhkepäevale, loetakse tähtpäev saabunuks puhkepäevale järgneval esimesel tööpäeval

11 Kas teatavate asjaolude korral tähtaega pikendatakse? Millised on tähtaja pikendamise tingimused?

TsMS § 64 lg 1 kohaselt võib kohus tema määratud menetlustähtaega põhistatud avalduse alusel või omal algatusel mõjuval põhjusel pikendada. Korduvalt võib tähtaega pikendada üksnes vastaspoole nõusolekul.

12 Millised on apellatsioonkaebuse esitamise eritähtajad?

Apellatsioonkaebus tuleb esitada 30 päeva jooksul, alates otsuse apellandile kättetoimetamisest, kuid mitte hiljem kui viie kuu möödumisel esimese astme kohtu otsuse avalikult teatavakstegemisest (TsMS § 632 lg 1). Sellest üldreeglist on aga erandid:

1) Kui maakohus tunnistas asja lahendamisel kohtuotsuse resolutsioonis kohaldamisele kuuluva õigustloova akti põhiseadusega vastuolus olevaks ja jättis selle kohaldamata, ei hakka apellatsioonitähtaeg kulgema enne kohaldamata jäetud õigustloova akti kohta Riigikohtu põhiseaduslikkuse järelevalve korras tehtud otsuse kuulutamist;

2) Kui apellatsioonitähtaja jooksul tehakse asjas täiendav otsus, hakkab apellatsioonitähtaeg kulgema täiendava otsuse kättetoimetamisest ka esialgselt tehtud otsuse suhtes uuesti. Kirjeldava või põhjendava osata tehtud otsuse täiendamise korral puuduva osaga hakkab apellatsioonitähtaeg uuesti kulgema tervikotsuse kättetoimetamisest.

Poolte kohtule avaldatud kokkuleppel saab apellatsioonitähtaega lühendada, samuti pikendada kuni viie kuuni otsuse avalikult teatavakstegemisest.

13 Kas kohus võib eelkõige kohtusse ilmumise tähtaega muuta või määrata kohtusse ilmumiseks kindla kuupäeva?

Tsiviilkohtumenetluse seadustiku kohaselt määrab kohus kohtuistungi aja viivitamata pärast avalduse või taotluse ja sellele vastuse saamist või vastamiseks antud tähtaja möödumist. Kohus võib määrata kohtuistungi aja kindlaks ka enne vastuse saamist või vastamiseks antud tähtaja möödumist, kui võib eeldada, et sõltumata vastusest on asja lahendamiseks vajalik kohtuistung, või kui istungi kohene kindlaksmääramine on vastavalt asjaoludele muul põhjusel mõistlik. Kui kohus vastust ei küsi, määrab ta

kohtuistungi aja viivitamata pärast avalduse või taotluse saamist. Kohtuistungi aja määramisel küsitakse ja arvestatakse võimaluse korral ka menetlusosaliste arvamust.

Kohus võib istungiaja tühistada, seda muuta või istungi edasi lükata üksnes mõjuval põhjusel (TsMS § 352 lg 1).

14 Kui toimingust, mis on suunatud menetlusosalisele, kes elab kohas, kus tema suhtes võidakse kohaldada tähtaegade pikendamist, teatatakse menetlusosalisele kohas, mille elanike suhtes nimetatud pikendamist ei kohaldata, kas siis selline isik kaotab õiguse tähtaja pikendamisele?

Kui menetluse läbiviimisele kohaldatakse Eesti menetlusõigust, ei kaota isik õigust menetlustähtaja pikendamisele ainuüksi põhjendusel, et kohas, kus isik toimingust teada sai, kohaldatakse tähtaja pikendamist või mitte.

15 Millised on tagajärjed, kui tähtaegadest kinni ei peeta?

Kui menetlustoiming jääb õigel ajal tegemata, ei ole menetlusosalisel õigust menetlustoimingut hiljem teha, kui kohus seaduses sätestatud tähtaega ei ennista või ei pikenda enda määratud tähtaega või ei menetle menetlusosalise esitatud avaldust, taotlust, tõendit või vastuväidet. See kehtib sõltumata sellest, kas menetlusosalist sellise tagajärje eest enne hoiatati.

16 Milliseid õiguskaitselahendusi võivad kohtusse ilmumata jätnud menetlusosalised kasutada tähtaja lõppemise korral?

Kui kostja mitteilmumise tõttu on kohus teinud tagaseljaotsuse on kostjal võimalik esitada kaja (TsMS § 415). Kostja võib esitada tagaseljaotsuse peale kaja, kui tema tegevusetus, mis oli tagaseljaotsuse tegemise aluseks, oli tingitud mõjuvast põhjusest. Mõjuvaks põhjuseks hagile vastamata jätmiseks või kohtuistungile ilmumata jätmiseks ja sellest teatamata jätmiseks on eelkõige liikluskatkestus, poole ootamatu haigestumine või lähedase ootamatu raske haigus, mille tõttu isik ei saanud hagile vastata või kohtusse ilmuda ega saata kohtusse esindajat (§ 422 lg 1).

Sõltumata mõjuva põhjuse olemasolust võib kaja esitada kui:

- 1) hagile vastamata jätmise puhul oli hagi kostjale või tema esindajale kätte toimetatud muul viisil kui isiklikult allkirja vastu üleandmisega või elektrooniliselt;
- 2) kohtuistungile ilmumata jäämise puhul oli kohtukutse toimetatud kostjale või tema esindajale kätte teisiti kui isiklikult allkirja vastu üleandmisega kohtuistungil või elektrooniliselt;
- 3) tagaseljaotsust ei võinud seaduse kohaselt teha.

Kaja võib esitada tagaseljaotsuse kättetoimetamisest alates 30 päeva jooksul. Kui tagaseljaotsus toimetatakse kätte avalikult, võib kaja esitada 30 päeva jooksul alates päevast, kui kostja sai tagaseljaotsusest või selle täitmiseks algatatud täitemenetlusest teada. Kui pärast menetluse taastamist tehakse kostja kahjuks uus tagaseljaotsus, võib kostja uue otsuse peale esitada apellatsioonkaebuse üksnes tagaseljaotsuse tegemise eelduste kontrollimata jätmisele tuginedes.

Käesoleva veebilehe omakeelset versiooni haldab Euroopa õigusala koostöö võrgustiku vastav riiklik kontaktpunkt. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversionides. Komisjon ja Euroopa õigusala koostöö võrgustik ei võta mingit vastutust ega kohustusi seoses käesolevas dokumendis esitatud või viidatud teabe ega andmetega. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

Viimati uuendatud: 16/07/2018

Menetlustähtajad - Kreeka

SISUKORD

- 1 Milliseid tähtaegu kohaldatakse tsiviilmenetluses?
- 2 Puhkepäevade loetelu vastavalt 3. juuni 1971. aasta määrusele (EMÜ, Euratom) nr 1182/71.
- 3 Millised üldsätted kehtivad eri tsiviilasjade menetlemise tähtaegade suhtes?
- 4 Kui toiming või formaalsuse peab sooritama ettenähtud ajavahemiku jooksul, siis mida peetakse toimingu või formaalsuse sooritamise alguseks?
- 5 Kas dokumentide edastamise või kättetoimetamise viis (isiklikult kohtutäituri kaudu või posti teel) võib mõjutada või muuta tähtaja algust?

- 6 Kas ajavahemiku kindlaksmääramisel võetakse arvesse ka sündmuse kuupäeva, kui tähtaeg hakkab kulgema teatavast sündmusest?
- 7 Kui tähtaeg on väljendatud päevades, kas nimetatud päevade arv tähendab kalendripäevi või tööpäevi?
- 8 Millal väljendatakse tähtaega nädalates, kuudes või aastates?
- 9 Millal nädalates, kuudes või aastates väljendatud tähtaeg möödub?
- 10 Kui tähtpäev saabub laupäeval, pühapäeval või riigipühal, kas see pikeneb esimese järgneva tööpäevani?
- 11 Kas teatavate asjaolude korral tähtaega pikendatakse? Millised on tähtaja pikendamise tingimused?
- 12 Millised on apellatsioonkaebuse esitamise eritähajad?
- 13 Kas kohus võib eelkõige kohtusse ilmumise tähtaega muuta või määrata kohtusse ilmumiseks kindla kuupäeva?
- 14 Kui toimingust, mis on suunatud menetlusosalisele, kes elab kohas, kus tema suhtes võidakse kohaldada tähtaegade pikendamist, teatatakse menetlusosalisele kohas, mille elanike suhtes nimetatud pikendamist ei kohaldata, kas siis selline isik kaotab õiguse tähtaja pikendamisele?
- 15 Millised on tagajärjed, kui tähtaegadest kinni ei peeta?
- 16 Milliseid õiguskaitsvahendeid võivad kohtusse ilmutata jätnud menetlusosalised kasutada tähtaja lõppemise korral?

1 Milliseid tähtaegu kohaldatakse tsiviilmenetluses?

Tähtaeg on ajavahemik, mille jooksul tuleb toiming teha või mis peab enne asja arutamist või toimingu tegemist mööduma. Tähtaja kasutuselevõtu eesmärk on tagada kiire õigusemõistmine ja õigus olla ära kuulatud. Menetlustähtaeg on aeg, millest kinnipidamisel või kinni pidamata jätmisel on menetluslikud tagajärjed. See on jagatud kahte põhikategooriasse: 1) TOIMINGU tegemiseks ettenähtud ajavahemik on aeg, mille jooksul tuleb menetlustoiming teha, nt seadusjärgne tähtaeg edasikaebuse esitamiseks (vt tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikli 318 lõige 1) ja 2) ETTEVALMISTUSTÄHTAEG on aeg, mille möödumisel tuleb menetlustoiming teha. See tähtaeg, nt kostja kohtusse kutsumise tähtaeg (vt tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikkel 228) on tavaliselt kasulik kostjatele, sest neile antakse aega ettevalmistamiseks. See eristamine on oluline, sest toimingu tegemise tähtaega võib pikendada poolte vastastikusel kokkuleppel, aga ettevalmistustähtaega ei ole võimalik pikendada. Toimingu tegemise tähtaeg lõpeb järgmisel tööpäeval, kui selle lõppkuupäev langeb kokku seadusliku puhkepäevaga, ent ettevalmistustähtaeg lõpeb selle lõppkuupäeval olenemata sellest, kas see päev on riigipüha või muu puhkepäev. Tsiviilkohtumenetluse seadustiku kohaselt on olulised menetlustähtajad soovituslikult järgmised:

1. tähtaeg poolte kutsumiseks kohtusse pärast hagi esitamist (kuuskümmend [60] päeva enne istungit, välja arvatud juhul, kui pool elab välisriigis või tema elukoht on teadmata – sel juhul on tähtaeg üheksakümmend [90] päeva enne istungit. Vt tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikkel 228);
2. tähtaeg kohtuotsuse tühistamise taotluse esitamiseks (viisteist [15] päeva alates otsuse kättetoimetamisest, kui tagaseljaotsusega süüdi mõistetud pool elab Kreekas. Kui kohale ilmutata jätnud pool elab välisriigis või tema elukoht on teadmata, on tähtaeg kuuskümmend [60] päeva alates kohtuotsuse kättetoimetamisest. Vt tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikkel 503);
3. edasikaebuse tähtaeg (kolmkümmend [30] päeva alates lõpliku kohtuotsuse kättetoimetamisest, kui edasikaebuse esitanud pool elab Kreekas. Kui edasikaebuse esitanud pool elab välisriigis või tema elukoht on teadmata, on tähtaeg kuuskümmend [60] päeva alates lõpliku kohtuotsuse kättetoimetamisest. Kui lõplik kohtuotsus ei ole kätte toimetatud, on edasikaebuse tähtaeg kolm [3] aastat alates kohtuotsuse avaldamisest. Vt tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikkel 518);
4. menetluse taasalustamise tähtaeg (kuuskümmend [60] päeva, kui menetluse algatanud pool elab Kreekas. Kui menetluse algatanud pool elab välisriigis või tema elukoht on teadmata, on tähtaeg sada kakskümmend [120] päeva. Vt tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikkel 545);
5. uue edasikaebuse tähtaeg (kolmkümmend [30] päeva alates kohtuotsuse kättetoimetamisest, kui edasikaebuse esitaja elab Kreekas. Kui edasikaebuse esitanud pool elab välisriigis või tema elukoht on teadmata, on tähtaeg üheksakümmend

[90] päeva alates kohtuotsuse kättetoimetamisest. Kui kohtuotsus ei ole kätte toimetatud, on uue edasikaebuse tähtaeg kolm [3] aastat alates kohtuotsuse avaldamisest. Vt tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikkel 564).

Tsiviilkohtumenetluse seadustikus on eraldi ette nähtud ka menetlustähtaeg muude menetluste jaoks, nt abieluasjad (lahutus, abielu tühistamine jne), maksekäsu avaldus ja vastuväide sellise avalduse suhtes (vt tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikkel 632), üürivaidlused, töövaidlused, ajutised meetmed, täitemenetlused ja vastuväide selliste täitemenetluste suhtes.

2 Puhkepäevade loetelu vastavalt 3. juuni 1971. aasta määrusele (EMÜ, Euratom) nr 1182/71.

Kreekas on puhkepäevad kehtestatud mitteamendava loeteluga seaduses nr 1157/1981. Puhkepäeva olemasolu kindlakstegemise kriteerium on see, et sel ajal üldiselt tehinguid ei tehta, ja seetõttu ei puutu konkreetsete kutsealade või teenustega seotud puhkepäevad asjasse. Puhkepäevad võivad olla seotud riiklike, usuliste või muud liiki, isegi kohaliku või ajutist laadi pühadega. Puhkepäeval avalikke teenuseid ei osutata. Puhkepäevad on 25. märts (rahvuspüha), 28. oktoober (rahvuspüha), uusaasta, kolmekuningapäev (6. jaanuar), suur reede, ülestõusmispühade esimene püha, 1. mai, 15. august, esimene ja teine jõulupüha, teine nelipüha, tuhkapäev (paastu esimene päev), ülestõusmispühade teine püha ja kõik pühapäevad.

3 Millised üldsätted kehtivad eri tsiviilasjade menetlemise tähtaegade suhtes?

Menetlustähtajad on kirjas tsiviilkohtumenetluse seadustiku artiklites 144–151. Sõltuvalt nende kestust määravast allikast jagatakse tähtajad seadusjärgseteks (sätestatud seaduses, näiteks hagi esitamise tähtaeg), kohtulikeks (asja arutava kohtu määratud, nt poolte isikliku kohaleilmumise tähtaeg – vt tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikkel 245), peatavateks (nende eiramise eest karistatakse istungi edasilükkamisega) ja kohustuslikeks (nende eiramise eest karistatakse mingist õigusest ilmajätmisega). Tähtaja algust ja lõppu on käsitletud allpool. Tähtaeg katkeb, kui pool selle kestuse ajal sureb. Kui tähtaja alguse määrab dokumendi kättetoimetamine, hakkab uus tähtaeg kulgema kuupäevast, mil uus dokument surnu õigusjärglastele kätte toimetati. Kui tähtaja alguse määrab muu sündmus, hakkab uus tähtaeg kulgema kuupäevast, mil asjaomane avaldus espool nimetatud isikutele kätte toimetati. Kui kohtumenetlus katkestatakse tähtaja jooksul, katkestab see ka tähtaja ja uus tähtaeg hakkab kulgema kohtumenetluse taasalustamise kuupäevast. Ajavahemikku 1.–31. augustini ei võeta tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikli 147 lõikes 7 nimetatud toimingute tegemise tähtaja arutamisel arvesse. Siia kuuluvad hagi esitamise ja vastuväite esitamise tähtaeg.

Seadusega on lubatud tähtaega pikendada mitte üksnes poolte vastastikusel kokkuleppel, vaid ka kohtuniku nõusolekul. Seadusjärgseid ja kohtulikke tähtaegu on võimalik pikendada kitsendusega, et see ei piira kolmandate isikute õigusi. Kohtunik ei ole lepingu pikendamise taotlusega seotud ja ta võib asjaolusid juhtumipõhiselt hinnates seda osaliselt toetada või selle tagasi lükata. See tähendab, et pooled peavad esitama pikendamist õigustavad põhjused. Lõpuks võib tähtaega poolte kokkuleppel kohtuliku otsusega lühendada. Lühendada võib kõiki seadusjärgseid tähtaegu, välja arvatud hagi esitamise tähtaega.

4 Kui toimingute või formaalsuse peab sooritama ettenähtud ajavahemiku jooksul, siis mida peetakse toimingute või formaalsuse sooritamise alguseks?

Tähtaeg algab tähtaega käivitava sündmuse toimumise päevale järgneval päeval (*a momento ad momentum*).

5 Kas dokumentide edastamise või kättetoimetamise viis (isiklikult kohtutäituri kaudu või posti teel) võib mõjutada või muuta tähtaja algust?

Tsiviilkohtumenetluse seadustikus ei ole ette nähtud tähtaja pikendamist või lühendamist, kui dokumendid edastatakse või saadetakse posti teel või kasutatakse muud liiki kättetoimetamise teenust.

6 Kas ajavahemiku kindlaksmääramisel võetakse arvesse ka sündmuse kuupäeva, kui tähtaeg hakkab kulgema teatavast sündmusest?

Tähtaega käivitava sündmuse toimumise päeva võib lisada ainult juhul, kui see on seaduses, kohtuotsuses või lepingus sõnaselgelt ette nähtud. Siia alla ei kuulu säte, et konkreetne tähtaeg hakkab kulgema kättetoimetamise kuupäevast. Seetõttu hakkab edasikaebuse, uue edasikaebuse või vastuväite esitamiseks vajalik oluline tähtaeg kulgema kättetoimetamise kuupäevale või kohtuotsuse avaldamise kuupäevale järgnevast päevast. Kui on siiski ette nähtud, et tähtaeg hakkab kulgema konkreetsetel päeval, võetakse arutamisel seda päeva arvesse. Kui tähtaega käivitav sündmus on kättetoimetamine, ei ole kättetoimetatava dokumendi sisust muul viisil teada saamine tähtaja arutamisel oluline.

7 Kui tähtaeg on väljendatud päevades, kas nimetatud päevade arv tähendab kalendripäevi või tööpäevi?

See, kas vahepeal on puhkepäevad, ei ole oluline. Tööpäevi võetakse arutamisel arvesse ainult juhul, kui see on sõnaselgelt sätestatud (näiteks maksekäsu suhtes esitatava edasikaebuse tähtaja korral).

8 Millal väljendatakse tähtaega nädalates, kuudes või aastates?

Kui tähtaega väljendatakse kuudes või aastates, ei ole samuti oluline, kas vahepeal on puhkepäevad või mitte, välja arvatud juhul, kui seaduses on sõnaselgelt sätestatud, et tähtaeg on seotud tööpäevadega.

9 Millal nädalates, kuudes või aastates väljendatud tähtaeg möödub?

Kui tähtaega väljendatakse aastates, lõpeb see viimase aasta asjaomase kuupäeva möödumisel. Sealjuures ei ole arvutamisel oluline, kas vahepeale jääb liigaasta või mitte.

Kui tähtaega väljendatakse kuudes, lõpeb see viimase kuu selle päeva möödumisel, mis kattub alguspäevaga. Kui sellist kattuvust ei ole, kasutatakse kuu viimast päeva. Sealjuures ei ole kuus olevate päevade arv oluline.

Pooleaastast tähtaega kohaldatakse kui kuue (6) kuu pikkust tähtaega ja poole kuu pikkust tähtaega kui viieteistkümne (15) päeva pikkust tähtaega.

Kui tähtaega väljendatakse nädalates, lõpeb see selle alguspäevaga kattuva nädalapäeva möödumisel; näiteks kui sündmus toimus esmaspäeval, lõpeb nädalane tähtaeg järgmisel esmaspäeval.

10 Kui tähtpäev saabub laupäeval, pühapäeval või riigipühal, kas see pikeneb esimese järgneva tööpäevani?

Kui tähtaeg lõpeb laupäeval, pühapäeval, riigipühal või muul puhkepäeval, pikendatakse seda järgmise tööpäevani.

11 Kas teatavate asjaolude korral tähtaega pikendatakse? Millised on tähtaja pikendamise tingimused?

Seadusega on lubatud tähtaega pikendada mitte üksnes poolte vastastikusel kokkuleppel, vaid ka kohtuniku nõusolekul.

Seadusjärgseid ja kohtulikke tähtaegu on võimalik pikendada kitsendusega, et see ei piira kolmandate isikute õigusi. Kohtunik ei ole lepingu pikendamise taotlusega seotud ja ta võib asjaolusid juhtumipõhiselt hinnates seda osaliselt toetada või selle tagasi lükata.

12 Millised on apellatsioonkaebuse esitamise eritähajad?

1. Tähtaeg kohtuotsuse tühistamise taotluse esitamiseks (viisteist [15] päeva alates otsuse kättetoimetamisest, kui tagaseljaotsusega süüdi mõistetud pool elab Kreekas. Kui kohale ilmumata jätnud pool elab välisriigis või tema elukoht on teadmata, on tähtaeg kuuskümmend [60] päeva alates kohtuotsuse kättetoimetamisest. Vt tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikkel 503).
2. Edasikaebuse tähtaeg on kehtestatud tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikli 518 lõikes 1. Kui edasikaebuse esitaja elab Kreekas, on see tähtaeg kolmkümmend (30) päeva, ja kui ta elab välisriigis või tema elukoht on teadmata, on see kuuskümmend (60) päeva. Kuuekümne (60) päeva pikkune tähtaeg ei puuduta isikuid, kes elavad välisriigis ajutiselt (puhkuserais, mõnepäevane eemalviibimine kindlal eesmärgil), kuid see on teatud kestusega, mis on seotud nende tööalase seisundi või perekonnaseisuga.
3. Menetluse taasalustamise tähtaeg (kuuskümmend [60] päeva, kui menetluse algatanud pool elab Kreekas. Kui menetluse algatanud pool elab välisriigis või tema elukoht on teadmata, on tähtaeg sada kaksikümmend [120] päeva. Vt tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikkel 545).
4. Uue edasikaebuse tähtaeg (kolmkümmend [30] päeva alates kohtuotsuse kättetoimetamisest, kui edasikaebuse esitaja elab Kreekas. Kui edasikaebuse esitanud pool elab välisriigis või tema elukoht on teadmata, on tähtaeg üheksakümmend [90] päeva alates kohtuotsuse kättetoimetamisest. Kui kohtuotsus ei ole kätte toimetatud, on uue edasikaebuse tähtaeg kolm [3] aastat alates kohtuotsuse avaldamisest. Vt tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikkel 564).

13 Kas kohus võib eelkõige kohtusse ilmumise tähtaega muuta või määrata kohtusse ilmumiseks kindla kuupäeva?

Kreeka õigusaktide kohaselt hõlmab kohtuliku kaitse nõue vaidluse laadist olenemata nii alalist kui ka ajutist kohtulikku kaitset. Asjad, mille puhul asja kiireloomulisust silmas pidades või otsese ohu ärahoidmise huvides on kohtutel võimalik määrata meetmeid õiguse tagamiseks või olukorra reguleerimiseks ning neid muuta või kehtetuks tunnistada, lahendatakse lihtmenetluse teel (vastavalt tsiviilkohtumenetluse seadustiku artiklitele 682–738). Nende kiireloomulisust silmas pidades on kohtunikul, kes tegutseb kiire otsustamise tagamiseks ja võtab arvesse poolte õigust ärakuulamisele, pädevus määrata kindlaks ajutiste meetmete kohaldamise arutamise aeg ja koht. Seega saab kohtunik valida omal äranägemisel kohtukutse väljaandmise meetodi ja kohaleilmumise tähtaja isegi isikute jaoks, kes elavad välisriigis või kelle elukoht on teadmata. Istungi võib määrata ka pühapäevaks või riigipühaks. Eespool nimetatud tähtajad kehtivad kõikide tsiviilkohtumenetluste suhtes, välja arvatud ajutised meetmed, ja nende pikendamine ei ole ette nähtud.

14 Kui toimingust, mis on suunatud menetlusosalisele, kes elab kohas, kus tema suhtes võidakse kohaldada tähtaegade pikendamist, teatatakse menetlusosalisele kohas, mille elanike suhtes nimetatud pikendamist ei kohaldata, kas siis selline isik kaotab õiguse tähtaja pikendamisele?

Kreeka õigusaktides sellist sätet ei ole.

15 Millised on tagajärjed, kui tähtaegadest kinni ei peeta?

Kohtumenetluse tähtaegade eiramisel ei ole menetluslikke tagajärgi. Poolte toimingute suhtes esitatud hagi tähtaja ületamine toob kaasa mingist õigusest ilmajätmise, ettevalmistustähtaegade puhul tekivad aga muud liiki tagajärjed, näiteks kohtuistungi vastuvõetamatus (vt tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikli 271 lõige 1).

16 Milliseid õiguskaitsevahendeid võivad kohtusse ilmumata jätnud menetlusosalised kasutada tähtaja lõppemise korral?

Restitutio in integrum on konstitutsioonis ette nähtud õiguskaitsevahend, mille abil on poolel, kes vääramatut jõu või teise poole petmiskavatsuse tõttu on jätnud tähtajast kinni pidamata, õigus taotleda oma olukorra ennistamist tähtaja möödumisele eelnenud *st atus quo*'ks.

Siiski ei ole erandjuhul võimalik sellist taotlust esitada, kui selle aluseks on a) taotleja volitatud advokaadi või õigusliku esindaja viga, b) asjaolud, mida kohtunik on hinnanud tähtaja pikendamise või edasilükkamise taotluse läbivaatamise ajal, et võimaldada asjaomast pikendamist või edasilükkamist. Taotluses tuleb märkida põhjused, mille tõttu tähtajast kinni ei peetud, tõendid tõe ja tegemata jäetud toimingu kindlakstegemiseks, või tuleb märkida, et see on tehtud. *Restitutio in integrum*'i taotlus tuleb läbi vaadata kolmekümne (30) päeva jooksul alates kuupäevast, kui kõrvaldatakse takistus, mis kujutab endast vääramatut jõudu, või teatatakse petmiskavatsusest, tingimusel et uut tähtaega ei ole võimalik kohaldada, kui eespool nimetatud tähtajast mingil põhjusel kinni ei peeta (vt tsiviilkohtumenetluse seadustiku artiklid 152–158).

Siiski ei ole erandjuhul võimalik sellist taotlust esitada, kui selle aluseks on a) taotleja volitatud advokaadi või õigusliku esindaja viga, b) asjaolud, mida kohtunik on hinnanud tähtaja pikendamise või edasilükkamise taotluse läbivaatamise ajal, et võimaldada asjaomast pikendamist või edasilükkamist. Taotluses tuleb märkida põhjused, mille tõttu tähtajast kinni ei peetud, tõendid tõe ja tegemata jäetud toimingu kindlakstegemiseks, või tuleb märkida, et see on tehtud. *Restitutio in integrum*'i taotlus tuleb läbi vaadata kolmekümne (30) päeva jooksul alates kuupäevast, millal kõrvaldatakse takistus, mis kujutab endast vääramatut jõudu, või teatatakse petmiskavatsusest, tingimusel et uut tähtaega ei ole võimalik kohaldada, kui eespool nimetatud tähtajast mingil põhjusel kinni ei peeta (vt tsiviilkohtumenetluse seadustiku artiklid 152–158).

Käesoleva veebilehe omakeelset versiooni haldab Euroopa õigusosalase koostöö võrgustiku vastav riiklik kontaktpunkt. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversionides. Komisjon ja Euroopa õigusosalase koostöö võrgustik ei võta mingit vastutust ega kohustusi seoses käesolevas dokumendis esitatud või viidatud teabe ega andmetega. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

Viimati uuendatud: 20/06/2018

Menetlustähtajad - Prantsusmaa

SISUKORD

- [1 Milliseid tähtaegu kohaldatakse tsiviilmenetluses?](#)
- [2 Puhkepäevade loetelu vastavalt 3. juuni 1971. aasta määrusele \(EMÜ, Euratom\) nr 1182/71.](#)
- [3 Millised üldsätted kehtivad eri tsiviilasjade menetlemise tähtaegade suhtes?](#)
- [4 Kui toimingu või formaalsuse peab sooritama ettenähtud ajavahemiku jooksul, siis mida peetakse toimingu või formaalsuse sooritamise alguseks?](#)
- [5 Kas dokumentide edastamise või kättetoimetamise viis \(isiklikult kohtutäituri kaudu või posti teel\) võib mõjutada või muuta tähtaja algust?](#)
- [6 Kas ajavahemiku kindlaksmääramisel võetakse arvesse ka sündmuse kuupäeva, kui tähtaeg hakkab kulgema teatavast sündmusest?](#)
- [7 Kui tähtaeg on väljendatud päevades, kas nimetatud päevade arv tähendab kalendripäevi või tööpäevi?](#)
- [8 Millal väljendatakse tähtaega nädalates, kuudes või aastates?](#)
- [9 Millal nädalates, kuudes või aastates väljendatud tähtaeg möödub?](#)

- 10 Kui tähtpäev saabub laupäeval, pühapäeval või riigipühal, kas see pikeneb esimese järgneva tööpäevani?
- 11 Kas teatavate asjaolude korral tähtaega pikendatakse? Millised on tähtaja pikendamise tingimused?
- 12 Millised on apellatsioonkaebuse esitamise eritähtajad?
- 13 Kas kohus võib eelkõige kohtusse ilmumise tähtaega muuta või määrata kohtusse ilmumiseks kindla kuupäeva?
- 14 Kui toimingust, mis on suunatud menetlusosalisele, kes elab kohas, kus tema suhtes võidakse kohaldada tähtaegade pikendamist, teatatakse menetlusosalisele kohas, mille elanike suhtes nimetatud pikendamist ei kohaldata, kas siis selline isik kaotab õiguse tähtaja pikendamisele?
- 15 Millised on tagajärjed, kui tähtaegadest kinni ei peeta?
- 16 Milliseid õiguskaitsevahendeid võivad kohtusse ilmutata jätnud menetlusosalised kasutada tähtaja lõppemise korral?

1 Milliseid tähtaegu kohaldatakse tsiviilmenetluses?

Lisaks menetlustähtaegadele selle sõna kitsas tähenduses (*délais de procédure*) on Prantsuse õiguses kasutusel mõiste (*délais de prescription*), mida võib nimetada aegumistähtajaks, ja (*délais de forclusion*), mis tähendab, et seoses aegumistähtajaga on kaotatud võimalus pöörduda kohtusse nt hagi või vaide esitamiseks (õigust lõpetav tähtaeg).

Aegumistähtajad (*délais de prescription*) on tähtajad, mille lõpus omandab isik õiguse vara suhtes (*délai de prescription acquisitive*) (igamine) või teatava õiguse omaja kaotab nõudeõiguse teise isiku suhtes (*délai de prescription extinctive*) (nõudeõiguse aegumine). Aegumistähtaegu on võimalik peatada (*suspendu*) või katkestada (*interrompu*): kui ajavahemik peatatakse ja peatamise põhjus seejärel kõrvaldatakse, jätkub ajavahemik ülejäänud aja kestel; kui ajavahemik katkestatakse ja katkestamise põhjus seejärel kõrvaldatakse, algab ajavahemik uuesti.

Õigust lõpetavad tähtajad (*délais de forclusion*) piiravad hagi esitamise õiguse kestust. Need vastavad Inglise tavaõiguses hagi aegumise mõistele. Õigust lõpetavaid tähtaegu ei ole võimalik peatada. Üldjuhul ei saa neid ka katkestada: tsiviilseadustiku artiklite 2241 ja 2244 kohaselt katkestavad neid tähtaegu siiski teatud sammud, näiteks kohtukutse või arest või muu täitemeede.

Menetlustähtaegu (*délais de procédure*) kohaldatakse kohtumenetlusele pärast selle algatamist. Need on sätestatud seaduses või kehtestab need kohus. Erinevalt õigust lõpetavatest tähtaegadest need toimingut ei takista. Neid tähtaegu ei ole võimalik peatada ega katkestada.

2 Puhkepäevade loetelu vastavalt 3. juuni 1971. aasta määrusele (EMÜ, Euratom) nr 1182/71.

Praeguste õigusaktide kohaselt on riigipühad ja puhkepäevad järgmised päevad:

- pühapäevad;
- 1. jaanuar;
- ülestõusmispühade teine püha;
- 1. mai;
- 8. mai;
- taevaminempüha;
- teine nelipüha;
- 14. juuli;
- 15. august – Maarja taevaminempüha;
- 1. november – hingedepäev,
- 11. november;
- 25. detsember – esimene jõulupüha

Mõnedes kohtades (teatud departemangud (*départements*) ja piirkondlikes omavalitsustes (*communautés territoriales*) on kehtestatud riigipühad orjuse kaotamise mälestuseks: 27. mai Guadeloupe, 10. juuni Prantsuse Guajaana, 22. mai Martinique, 20. detsember La Réunion ja 27. aprill Mayotte.

Alsace-Moselle'i departemangus on 26. detsember ja suur reede riigipühad.

3 Millised üldsätted kehtivad eri tsiviilasjade menetlemise tähtaegade suhtes?

Alates 17. juuni 2008. aasta seaduse nr 2008-561 jõustumisest (mis sisaldab üleminekusätteid) on aegumistähtaeg, mille järel õigus tavaõiguse kohaselt kaob, viis aastat (varem oli see 30 aastat).

Sellest põhimõttest on siiski rida erandeid, eelkõige seoses tsiviilvastutusnõuetega, mis tulenevad kehavigastuse kaasa toonud sündmusest, mille korral on kindlaksmääratud aegumistähtaeg 10 aastat alates kuupäevast, kui esialgne või raske vigastus loetakse tekkinuks, või seoses kinnisvaraõigusi sisaldavate nõuetega, mis aeguvad pärast 30 aastat.

Õigust lõpetavate ja menetluslike tähtaegade kestus erineb olenevalt asjaomasest sisust ja menetlusest.

4 Kui toimingu või formaalsuse peab sooritama ettenähtud ajavahemiku jooksul, siis mida peetakse toimingu või formaalsuse sooritamise alguseks?

Menetlustähtaegade kohta on tsiviilkohtumenetluse seadustiku artiklis 640 sätestatud, et kui toiming tuleb teostada või vastavus vorminõudele saavutada ettenähtud ajavahemiku jooksul, arvestatakse ajavahemikku alates seda käivitava toimingu, sündmuse, otsuse tegemise või selle kättetoimetamise kuupäevast.

Aegumis- ja õigust lõpetavate tähtaegade kohta kehtib sama eeskiri, arvestades võimalikke erisätteid. Näiteks tsiviilkoodeksi artikli 2226 kohaselt aeguvad kehavigastusega seotud tsiviilhagid 10 aasta möödumisel alates kuupäevast, millal esialgne või raske vigastus ilmneb.

5 Kas dokumentide edastamise või kättetoimetamise viis (isiklikult kohtutäituri kaudu või posti teel) võib mõjutada või muuta tähtaja algust?

Tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikli 664-1 kohaselt, kui dokumendi toimetab kätte kohtutäitur (*huissier*), on kättetoimetamise kuupäev isikliku kättetoimetamise kuupäev adressaadi kodus või elukohas või kuupäev, millal kohtutäitur koostab ametliku aruande, milles on loetletud adressaadi leidmiseks tehtud sammud. Kui dokument toimetatakse kätte elektrooniliselt, on kättetoimetamise kuupäev ja kellaaeg dokumendi adressaadile edastamise kuupäev ja kellaaeg.

Kui dokument toimetatakse kätte posti teel, siis on tsiviilkohtumenetluse seadustiku artiklite 668 ja 669 kohaselt kättetoimetamise kuupäev saatja puhul saatmise kuupäev ja adressaadi puhul kirja kättesaamise kuupäev. Saatmise kuupäev on kuupäev, mis on näha lähetuskoha postmargil. Kättesaamise kuupäev on allkirja vastu üleandmise (*récipissé*) kuupäev või kuupäev, millal adressaat kinnitab oma allkirjaga, et on tutvunud dokumendiga (*émargement*). Kui dokument toimetatakse kätte vastuvõtuteatisega (*avis de réception*) tähtkirjaga, on kättesaamise kuupäev see, mille postiteenistus lisab kirja adressaadile üleandmisel.

Erandkorras on tsiviilkohtumenetluse seadustiku artiklis 647-1 ette nähtud, et dokumendi kättetoimetamise kuupäev ülemeremaade ja -territooriumide omavalitsuses, Uus-Kaledoonias või välisriigis on saatja puhul dokumendi kohtutäituri või kohtukantselei (*greffe*) poolse saatmise kuupäev või selle puudumisel vastutava prokuratuuri (*parquet*) kättesaamise kuupäev.

6 Kas ajavahemiku kindlaksmääramisel võetakse arvesse ka sündmuse kuupäeva, kui tähtaeg hakkab kulgema teatavast sündmusest?

Tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikli 641 kohaselt, kui tähtaeg on väljendatud päevades, ei arvestata seda käivitava toimingu, sündmuse, otsuse või kättetoimetamise kuupäeva.

Tähtaja alguspunkti ei mõjuta kättetoimetamise viis. Kui dokumenti ei toimetata isiklikult kätte, lubavad teatud sätted lükata tähtaja algusaega edasi kuupäevani, kui dokumendist isikule tegelikult teatatakse, või kuupäevani, kui dokumendi alusel võetakse täitemeetmed.

7 Kui tähtaeg on väljendatud päevades, kas nimetatud päevade arv tähendab kalendripäevi või tööpäevi?

Tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikli 642 kohaselt pikendatakse tähtaega, mis lõppeks muidu laupäeval, pühapäeval, riigipühal või muul puhkepäeval, esimese järgmise tööpäevani.

Seega jätkub tähtaegade kulgemine pühapäevadel ja riigipühadel, kuid tähtaegu pikendatakse, kui nad vastasel juhul lõppeksid pühapäeval, laupäeval, riigipühadel või muul puhkepäeval.

8 Millal väljendatakse tähtaega nädalates, kuudes või aastates?

Tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikli 641 kohaselt, kui tähtaeg on väljendatud kuudes või aastates, lõpeb see viimase kuu sellel kuupäeval või viimase aasta kuu sellel kuupäeval, mis kannab sama numbrit kui toimingu, sündmuse, otsuse või kättetoimetamise kuupäev, millest tähtaega arvestatakse. Kui asjaomases järgmises kuus ei ole sama numbriga kuupäeva, lõpeb tähtaeg selle kuu viimasel päeval.

Kui tähtaeg on väljendatud kuudes ja päevades, arvestatakse esmalt kuud, siis päevad.

Tsiviilkohtumenetluse seadustiku artiklis 642 sätestatud eeskirja (vt eelmine küsimus) kohaldatakse kõikidele tähtaegadele, olgu need väljendatud päevades, kuudes või aastates.

9 Millal nädalates, kuudes või aastates väljendatud tähtaeg möödub?

Nagu eespool selgitatud, lõpevad tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikli 642 kohaselt kõik tähtajad viimasel päeval kl 24.00, välja arvatud juhul, kui tähtaega pikendatakse põhjusel, et vastasel juhul langeks see laupäevale, pühapäevale, riigipühale või muule puhkepäevale.

Nagu eespool selgitatud, on kõikide tähtaegade alguspunkt tähtaega käivitava toimingu, sündmuse, otsuse vastuvõtmise või selle kättetoimetamise kuupäev.

10 Kui tähtpäev saabub laupäeval, pühapäeval või riigipühale, kas see pikeneb esimese järgneva tööpäevani?

Nagu eespool selgitatud, pikendatakse tähtaega, mis lõppeks muidu laupäeval, pühapäeval, riigipühale või muul puhkepäeval, esimese järgmise tööpäevani.

Tähtaja algusaeg määratakse tingimata kindlaks või on selle kindlaksmääramine võimalik. Kahtluse korral võib selle kindlaks määrata kohus. Tähtaja pikendamist esimese järgmise tööpäevani kohaldatakse kõikide reguleerimisalade suhtes ja kõikides menetlustes.

11 Kas teatavate asjaolude korral tähtaega pikendatakse? Millised on tähtaja pikendamise tingimused?

Tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikli 643 kohaselt, kui hagi esitatakse Prantsusmaa emamaal asuvale kohtule, pikendatakse kohaleilmumise (*comparution*), tavalises korra edasi kaebamise (*appel*), vastuväite esitamise (*opposition*), kohtuotsuse läbivaatamise taotluse (*révision*) ja kassatsioonikohtule õigusküsimustes edasikaebamise (*recours en cassation*) tähtaegu

- ühe kuu võrra isikute jaoks, kes elavad ülemeredepartemangus või ülemereterritooriumil või selle omavalitsuses;
- kahe kuu võrra välisriigis elavate isikute jaoks.

Tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikli 644 kohaselt, kui hagi esitatakse kohtule, mis asub ülemereterritooriumi omavalitsuses, pikendatakse kohaleilmumise, tavalise kaebuse esitamise, vastuväite esitamise ja kohtuotsuse läbivaatamise taotluse esitamise tähtaegu

- ühe kuu võrra isikute jaoks, kes ei ela territoriaalses omavalitsuses, mille suhtes on asja arutav kohus pädev;
- kahe kuu võrra välisriigis elavate isikute jaoks.

12 Millised on apellatsioonkaebuse esitamise eritähtajad?

Põhimõtteliselt on vastavalt tsiviilkohtumenetluse seadustiku artiklile 538 tähtaeg tavalise kaebuse esitamiseks üks kuu vaidlusasjades või viisteist päeva vaidlusega mitteseotud küsimustes. Mitme muu sättega kehtestatakse sellest põhimõttest siiski erandeid. Näiteks on sellise edasikaebuse tähtaeg viisteist päeva, kui on tegemist ajutiste meetmete kohaldamise menetluses tehtud otsuste, täitevkohu otsuste, perekonnakohtu otsuste, alaealistega tegeleva kohtu otsustega haridustoetuse küsimustes jne.

13 Kas kohus võib eelkõige kohtusse ilmumise tähtaega muuta või määrata kohtusse ilmumiseks kindla kuupäeva?

Kiireloomulistel juhtudel võivad kohtud lühendada kohaleilmumise tähtaegu ja lubada esimeses kohtukutses kindla päeva märkimist asja sisuliseks läbivaatamiseks. Teisalt võivad kohtud lükata asja arutamise edasi hilisemale kuupäevale, et võimaldada pooltel kohale ilmuda.

14 Kui toimingust, mis on suunatud menetlusosalisele, kes elab kohas, kus tema suhtes võidakse kohaldada tähtaegade pikendamist, teatatakse menetlusosalisele kohas, mille elanike suhtes nimetatud pikendamist ei kohaldata, kas siis selline isik kaotab õiguse tähtaja pikendamisele?

Kooskõlas tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikliga 647, kui dokument, mis on adresseeritud poolele, kes elab kohas, kus ta saaks tähtaja pikendamisest kasu, toimetatakse talle isiklikult kätte kohas, kus kohalikud elanikud ei saaks sellisest pikendamisest kasu, kohaldatakse ainult kohalikele elanikele lubatud tähtaegu.

15 Millised on tagajärjed, kui tähtaegadest kinni ei peeta?

Aegumis- või õigust lõpetava tähtaja lõppemine lõpetab hagi esitamise õiguse ja menetlus raugub; avaldus tunnistatakse selle sisu arutamata vastuvõetamatuks.

Seadusega sätestatud või kohtu kehtestatud menelustähtaja puhul erinevad karistused täitmatajätmise eest vastavalt tähtaja rollile ja astutava sammu olemusele. Kohaleilmumise tähtaja eiramine tühistab enne tähtaja lõppu tehtud kohtuotsuse, kui kostja ei ole kohale ilmunud. Kui pool jätab hoolsuskohustuse täitmata, karistatakse seda üldjuhul juhtumite nimekirjast eemaldamisega. Menetlusliku sammu õigeaegne teostamata jätmise tühistab selle sammu.

16 Milliseid õiguskaitsevahendeid võivad kohtusse ilmumata jätnud menetlusosalised kasutada tähtaja lõppemise korral?

Hagi esitamise õiguse aegumise ennistamiseks ei ole õiguskaitsevahendeid, mis on aegumis- või õigust lõpetava tähtaja lõppemise õiguslik tagajärg.

Kui seaduses on nii ette nähtud, on kohtul võimalik vabastada pool osaliselt õiguse lõppemisest, mis järgneb tähtaja eiramisele. Tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikkel 540 võimaldab tähtaja mittejärgimise tagajärjel kehtestatud keelu osalist tühistamist, et vaidlustada otsus, mis tehti tagaselja või mis tuli teha seoses vastuväitega, kui pool ei saanud temast olenemata põhjustel kohtuotsusest õigeaegselt teada, et seda vaidlustada, või ei olnud ta suuteline tegutsema.

Kohtu otsuse suhtes, millega tunnistatakse menellussamm tühiseks, võib esitada edasikaebuse või tagasitaitmise avalduse (*rétractation*). Lisaks lõpetab seda laadi tühisus käimasoleva meneluse, kuid jätab õiguse hagi uuesti esitada. Uue avalduse võib seetõttu esitada seni, kuni ei kohaldata meneluse raugemise põhjust, eelkõige õigust lõpetava tähtaja lõppemist.

Edasikaebust ei ole võimalik esitada otsuse suhtes, millega juhtum eemaldatakse läbivaatamisele tulevate kohtuasjade nimekirjast. Eemaldamine jätab hagi iseenesest puutumata. Aegumis- või õigust lõpetava tähtaja katkestab kohtukutse kättetoimetamine ja see toime jääb alles. Juhtumi eemaldamine läbivaatamisele tulevate kohtuasjade nimekirjast peatab hagi, kuid peatamise saab lõpetada, täites vorminõude, milleks on avaldus juhtumi uuesti nimekirja kandmiseks.

Seotud lingid

[Site Legifrance – Tsiviilkohtumenetluse seadustik \(prantsuse keeles\)](#)

[Site Legifrance – Tsiviilkohtumenetluse seadustik inglise ja hispaania keeles](#)

[Site Legifrance – Riigipühad](#)

Käesoleva veebilehe omakeelset versiooni haldab Euroopa õiguslase koostöö võrgustiku vastav riiklik kontaktpunkt. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Komisjon ja Euroopa õiguslase koostöö võrgustik ei võta mingit vastutust ega kohustusi seoses käesolevas dokumendis esitatud või viidatud teabe ega andmetega. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

Viimati uuendatud: 23/07/2018

Menelustähtjad - Horvaatia

SISUKORD

- [1 Milliseid tähtaegu kohaldatakse tsiviilmenetluses?](#)
- [2 Puhkepäevade loetelu vastavalt 3. juuni 1971. aasta määrusele \(EMÜ, Euratom\) nr 1182/71.](#)
- [3 Millised üldsätted kehtivad eri tsiviilasjade menelamise tähtaegade suhtes?](#)

- 4 Kui toimingu või formaalsuse peab sooritama ettenähtud ajavahemiku jooksul, siis mida peetakse toimingu või formaalsuse sooritamise alguseks?
- 5 Kas dokumentide edastamise või kättetoimetamise viis (isiklikult kohtutäituri kaudu või posti teel) võib mõjutada või muuta tähtaja algust?
- 6 Kas ajavahemiku kindlaksmääramisel võetakse arvesse ka sündmuse kuupäeva, kui tähtaeg hakkab kulgema teatavast sündmusest?
- 7 Kui tähtaeg on väljendatud päevades, kas nimetatud päevade arv tähendab kalendripäevi või tööpäevi?
- 8 Millal väljendatakse tähtaega nädalates, kuudes või aastates?
- 9 Millal nädalates, kuudes või aastates väljendatud tähtaeg möödub?
- 10 Kui tähtpäev saabub laupäeval, pühapäeval või riigipühal, kas see pikeneb esimese järgneva tööpäevani?
- 11 Kas teatavate asjaolude korral tähtaega pikendatakse? Millised on tähtaja pikendamise tingimused?
- 12 Millised on apellatsioonkaebuse esitamise eritähajad?
- 13 Kas kohus võib eelkõige kohtusse ilmumise tähtaega muuta või määrata kohtusse ilmumiseks kindla kuupäeva?
- 14 Kui toimingust, mis on suunatud menetlusosalisele, kes elab kohas, kus tema suhtes võidakse kohaldada tähtaegade pikendamist, teatatakse menetlusosalisele kohas, mille elanike suhtes nimetatud pikendamist ei kohaldata, kas siis selline isik kaotab õiguse tähtaja pikendamisele?
- 15 Millised on tagajärjed, kui tähtaegadest kinni ei peeta?
- 16 Milliseid õiguskaitsvahendeid võivad kohtusse ilmumata jätnud menetlusosalised kasutada tähtaja lõppemise korral?

1 Milliseid tähtaegu kohaldatakse tsiviilmenetluses?

Horvaatia Vabariigis reguleerivad tsiviilkohtumenetluse tähtaegu tsiviilkohtumenetluse seaduse (*Zakon o parničnom postupku (Narodne Novine* (NN; Horvaatia Vabariigi ametlik väljaanne), nr 53/91, 91/92, 112/99, 129/00, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07, 96/08, 84/08, 123/08, 57/11, 25/13 ja 89/14); edaspidi: ZPP) artiklid 111–114.

Tähtaeg on teatud ajavahemik, mille jooksul võib menetlustoimingut teha või enne mille lõppemist ei või seda teha.

Horvaatia menetlusõiguses tunnistatakse mitut liiki tähtaegu:

- seadusjärgsed (*zakonski*) ja kohtulikud (*sudski*) tähtajad – seadusjärgsete tähtaegade kestus on seadusega ette nähtud ja seda ei saa kohus või pooled muuta ning kohtulikud tähtajad määrab kindlaks kohus omal äranägemisel iga konkreetse asja puhul oma õiguslike volituste alusel.
- pikendatavad (*produživi*) ja mittepikendatavad (*neproduživi*) tähtajad – seadusjärgsed tähtajad ei ole pikendatavad, samas kui kohtulikke tähtaegu võib pikendada, mille üle otsustab kohus, kuid ainult asjaomase isiku taotluse alusel, kui selle tegemiseks on põhjendatud alused (ZPP artikli 111 lõige 2);
- subjektiivsed (*subjektivni*) ja objektiivsed (*objektivni*) tähtajad – subjektiivsed tähtajad on need, mille algus sõltub sellest, millal volitatud isik saab teada sündmusest, mis on tähtaja arvutamisel oluline, ning objektiivsed tähtajad arvutatakse alates olulise asjaolu ilmumisest, olenemata sellest, kas volitatud isik on sellest teada saanud;
- aegumis- (*prekluzivni*) ja soovituslikud (*instruktivni*) tähtajad – aegumistähtajast mittekinnipidamine toob kaasa õiguse kadumise menetlustoimingut tegemiseks, samas kui soovituslikust tähtajast mittekinnipidamine ei too kaasa kahjulikke tagajärgi ja järgneva menetlustoimingut võib teostada;
- minimaalsed (*dilatorni*) ja täitmise (*paricjski*) tähtajad – minimaalsed tähtajad tähendavad, et menetlustoimingut ei või teha enne teatud ajavahemiku möödumist, samas kui täitmise tähtajad tähendavad, et kohus ei või teha teatud tegevust enne täitmise tähtaja möödumist;

• tsiviil- (*građanskopravni*) ja menetlusõiguslikud (*procesnopravni*) tähtajad – tsiviilõiguslikud tähtajad tähendavad tähtaegu, mis määravad kindlaks ajavahemiku loa saamiseks või kohustuste täitmiseks, mis tulenevad tsiviilõigusest, materiaalõigusest, samas kui menetlustähtajad määravad kindlaks ajavahemiku loa saamiseks või kohustuste täitmiseks, mis tulenevad (tsiviil) menetlusõigusest.

2 Puhkepäevade loetelu vastavalt 3. juuni 1971. aasta määrusele (EMÜ, Euratom) nr 1182/71.

Horvaatia Vabariigis on puhkepäevade nimekiri reguleeritud Horvaatia Vabariigi riigipühade, mälestuspäevade ja puhkepäevade seadusega (*Zakon o blagdanima, spomendanima i neradnim danima u Republici Hrvatskoj*) (NN nr 33/96, 96/01, 13/02, 136/02, 112/05, 59/06, 55/08, 74/11, 130/11).

Horvaatia Vabariigi riigipühad on järgmised:

1. jaanuar – uusaasta

6. jaanuar – kolmekuningapäev

esimene ja teine ülestõusmispüha

Kristuse ihu püha

1. mai – kevadpüha

22. juuni – fašismivastase võitluse päev

25. juuni – omariikluse päev

5. august – võidu- ja tänupüha päev ning kodumaa veteranide päev

15. august – taevaminemispäev

8. oktoober – iseseisvuspäev

1. november – hingedepäev

25. detsember – esimene jõulupüha

26. detsember – teine jõulupüha / Püha Stefanose päev

Horvaatia Vabariigis on riigipühad puhkepäevad.

3 Millised üldsätted kehtivad eri tsiviilasjade menetlemise tähtaegade suhtes?

Tähtaegu arvutatakse päevades, kuudes ja aastates.

Tähtaegade arvutamise eeskirjad kehtivad kõikide tähtaegade kohta. Tähtajad arvutatakse täispäevades, keskkööst keskkööni (*computatio civilis, a die ad diem*), ja mitte hetkest hetkeni, tunde ja minuteid arvutades (*computation naturalis, a momento ad momentum*). Lisateabe saamiseks üldeskirjade kohta vt vastus punktile 1.

4 Kui toimingu või formaalsuse peab sooritama ettenähtud ajavahemiku jooksul, siis mida peetakse toimingu või formaalsuse sooritamise alguseks?

Alguskuupäev on menetluse algatamise või muu toimingu (nt kättetoimetamine, teatavakstegemine) teostamise kuupäev, millest alates tuleb tähtaja kestust arvutada. Alguskuupäev ei sisaldu päevades väljendatud ajavahemikus. Esimene sellele järgnev päev võetakse tähtaja alguseks.

5 Kas dokumentide edastamise või kättetoimetamise viis (isiklikult kohtutäituri kaudu või posti teel) võib mõjutada või muuta tähtaja algust?

Kättetoimetamise üldise eeskirjaga kehtestatakse, et seda tuleb teha tööpäeval ja täpsemalt kl 7.00 kuni kl 20.00 kättetoimetamise adressaadiks oleva isiku elu- või töökohas või kohtus, kui nimetatud isik viibib seal. Eespool esitatud eeskiri selle kohta, et kättetoimetamine peab toimuma tööpäeval ja täpsemalt kl 7.00 kuni kl 20.00, ei kehti erandina posti teel või notaripoolse kättetoimetamise korral.

Kätte võib toimetada ka muul ajal ja kohas selle isiku nõusolekul, kes on kättetoimetamise adressaat.

Kui kohus peab seda vajalikuks, teeb ta korralduse kättetoimetamiseks muus kohas või muul ajal. Seda liiki kättetoimetamise korral tuleb isikule, kellele teade kätte toimetatakse, anda kohtuotsuse ärakiri, mille alusel see korraldus tehti. Otsusele ei ole vaja lisada selgitust.

6 Kas ajavahemiku kindlaksmääramisel võetakse arvesse ka sündmuse kuupäeva, kui tähtaeg hakkab kulgema teatavast sündmusest?

Kui tähtaeg on arvatud päevades, siis ei hõlma see tähtaeg kättetoimetamise või teatamise päeva ega selle sündmuse päeva, millest tähtaeg algab. Selle asemel algab tähtaeg esimesel sellele järgneval päeval.

Näiteks kui sündmus, millest 15päevane ajavahemik peab algama, toimus 5. veebruaril, lõpeb 15päevane tähtaeg 20. veebruari keskööl.

Seega ei alga tähtaja arvutamine sündmuse päeval (*dies a quo*), vaid järgmisel päeval.

7 Kui tähtaeg on väljendatud päevades, kas nimetatud päevade arv tähendab kalendripäevi või tööpäevi?

Kui tähtaeg on väljendatud päevades, siis tähendab märgitud päevade arv kalendripäevi. Kui tähtaja viimane päev langeb riigipühale või pühapäevale või muule päevale, millal kohus ei ole avatud, lõpeb see tähtaeg sellele järgneva esimese tööpäeva lõpus.

8 Millal väljendatakse tähtaega nädalates, kuudes või aastates?

Kuudes või aastates arvatud tähtaeg lõpeb viimase kuu või aasta selle kuupäeva lõpus, millel on tähtaja alguspäevaga sama number.

Kui viimases kuus sellist kuupäeva ei ole, lõpeb tähtaeg selle kuu viimasel päeval.

9 Millal nädalates, kuudes või aastates väljendatud tähtaeg möödub?

Vt punkt 8.

10 Kui tähtpäev saabub laupäeval, pühapäeval või riigipühal, kas see pikeneb esimese järgneva tööpäevani?

Jah.

11 Kas teatavate asjaolude korral tähtaega pikendatakse? Millised on tähtaja pikendamise tingimused?

Kohtu kehtestatud tähtaega võib pikendada ainult üks kord asjaomase isiku taotlusel, kui selleks on õiguspärased põhjused.

Taotlus tuleb esitada enne selle tähtaja lõppu, mille pikendamist taotletakse.

Tähtaja pikendamist käsitleva otsuse suhtes ei ole võimalik edasikaebust esitada.

Pikendatud tähtaeg algab esimesel päeval pärast selle tähtaja lõppemist, mille pikendamist taotleti.

12 Millised on apellatsioonkaebuse esitamise eritähtajad?

Pooled võivad esitada edasikaebuse esimese astme kohtu tehtud otsuse suhtes viieteistkümne päeva jooksul alates kohtuotsuse kättetoimetamise kuupäevast, kui käesolevas seaduses ei ole muud tähtaega ette nähtud. Tšekke ja käskveksleid käsitlevates vaidlustes on tähtaeg kaheksa päeva.

Väiksemate nõuete menetluses, kaubanduskohtutes toimuvates menetlustes ja töövaidlustes on edasikaebuse esitamise tähtaeg kaheksa päeva.

13 Kas kohus võib eelkõige kohtusse ilmumise tähtaega muuta või määrata kohtusse ilmumiseks kindla kuupäeva?

Kohtu kehtestatud tähtaega võib pikendada ainult üks kord asjaomase isiku taotlusel, kui selleks on õiguspärased põhjused.

14 Kui toimingust, mis on suunatud menetlusosalisele, kes elab kohas, kus tema suhtes võidakse kohaldada tähtaegade pikendamist, teatatakse menetlusosalisele kohas, mille elanike suhtes nimetatud pikendamist ei kohaldata, kas siis selline isik kaotab õiguse tähtaja pikendamisele?

Horvaatia Vabariigi tsiviilkohtumenetluse eeskirjad ei näe ette tähtaja pikendamist vastavalt poolte elukohale.

15 Millised on tagajärjed, kui tähtaegadest kinni ei peeta?

Tagajärjed sõltuvad tähtaegade õiguslikust olemusest, st seadusjärgsete tähtaegade puhul, mis ei ole pikendatavad, ja kui pool jätab menetlustoimingu ettenähtud tähtaja jooksul tegemata, toob tähtaja mittejärgimine kaasa õiguse kadumise järgneva menetlustoimingu tegemiseks.

Teisalt on olemas tähtajad, mille puhul nende järgimata jätmine ei too kaasa õiguse kadumist järgneva toimingu tegemiseks, ja selliseid tähtaegu nimetatakse soovituslikeks.

16 Milliseid õiguskaitselahendusi võivad kohtusse ilmumata jätnud menetlusosalised kasutada tähtaja lõppemise korral?

Kui pool ei ilmu kohtusse või ei pea kinni menetlustoimingu tegemise tähtajast ja kaotab sel põhjusel õiguse toimingut teha, võib kohus lubada poolel tema taotluse alusel teha see toiming hilisemal ajal (esialgse staatuse ennistamise taotlus), kui leiab, et tegematajätmiseks olid õiguspärased põhjused.

Taotlus tuleb esitada kaheksa päeva jooksul alates päevast, millal tegematajätmise põhjused lakkasid olemast; kui pool sai tegematajätmisest teada hilisemal ajal, algab eespool nimetatud ajavahemik päeval, millal ta sellest teada sai. Pärast kahe kuu möödumist tegematajätmise päevast ei saa esialgse staatuse ennistamise taotlust enam esitada.

Käesoleva veebilehe omakeelset versiooni haldab Euroopa õiguslase koostöö võrgustiku vastav riiklik kontaktpunkt. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversionides. Komisjon ja Euroopa õiguslase koostöö võrgustik ei võta mingit vastutust ega kohustusi seoses käesolevas dokumendis esitatud või viidatud teabe ega andmetega. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

Viimati uuendatud: 23/08/2018

Menetlustähtajad - Leedu

SISUKORD

- 1 Milliseid tähtaegu kohaldatakse tsiviilmenetluses?
 - 2 Puhkepäevade loetelu vastavalt 3. juuni 1971. aasta määrusele (EMÜ, Euratom) nr 1182/71.
 - 3 Millised üldsätted kehtivad eri tsiviilasjade menetlemise tähtaegade suhtes?
 - 4 Kui toimingu või formaalsuse peab sooritama ettenähtud ajavahemiku jooksul, siis mida peetakse toimingu või formaalsuse sooritamise alguseks?
 - 5 Kas dokumentide edastamise või kättetoimetamise viis (isiklikult kohtutäituri kaudu või posti teel) võib mõjutada või muuta tähtaja algust?
 - 6 Kas ajavahemiku kindlaksmääramisel võetakse arvesse ka sündmuse kuupäeva, kui tähtaeg hakkab kulgema teatavast sündmusest?
 - 7 Kui tähtaeg on väljendatud päevades, kas nimetatud päevade arv tähendab kalendripäevi või tööpäevi?
 - 8 Millal väljendatakse tähtaega nädalates, kuudes või aastates?
 - 9 Millal nädalates, kuudes või aastates väljendatud tähtaeg möödub?
 - 10 Kui tähtpäev saabub laupäeval, pühapäeval või riigipühal, kas see pikeneb esimese järgneva tööpäevani?
 - 11 Kas teatavate asjaolude korral tähtaega pikendatakse? Millised on tähtaja pikendamise tingimused?
 - 12 Millised on apellatsioonkaebuse esitamise eritähtajad?
 - 13 Kas kohus võib eelkõige kohtusse ilmumise tähtaega muuta või määrata kohtusse ilmumiseks kindla kuupäeva?
 - 14 Kui toimingust, mis on suunatud menetlusosalisele, kes elab kohas, kus tema suhtes võidakse kohaldada tähtaegade pikendamist, teatatakse menetlusosalisele kohas, mille elanike suhtes nimetatud pikendamist ei kohaldata, kas siis selline isik kaotab õiguse tähtaja pikendamisele?
 - 15 Millised on tagajärjed, kui tähtaegadest kinni ei peeta?
 - 16 Milliseid õiguskaitselahendusi võivad kohtusse ilmumata jätnud menetlusosalised kasutada tähtaja lõppemise korral?
-

1 Milliseid tähtaegu kohaldatakse tsiviilmenetluses?

Tsiviilseadustikus (*Civilinis kodeksas*) on sätestatud üldine aegumistähtaeg ja lühemad aegumistähtajad. Tähtajad võivad olla ennistatavad, õigust või kohustust loovad või õigust või kohustust lõpetavad.

2 Puhkepäevade loetelu vastavalt 3. juuni 1971. aasta määrusele (EMÜ, Euratom) nr 1182/71.

Pühapäevad

- 1. jaanuar: uusaasta
- 16. veebruar: Leedu riigi taastamise päev
- 11. märts: Leedu taasiseseseisvumispäev
- 1. ja 2. ülestõusmispüha (Lääne traditsiooni järgi)
- 1. mai: rahvusvaheline tööpüha
- mai esimene pühapäev: emadepäev
- juuni esimene pühapäev: isadepäev
- 24. juuni: jaanipäev
- 6. juuli: riikluse päev (kuningas Mindaugase kroonimise päev)
- 15. august: Neitsi Maarja taevassevõtmise püha
- 1. november: kõikide pühakute päev
- 24. detsember: jõululaupäev
- 25. ja 26. detsember: jõulupühad

3 Millised üldsätted kehtivad eri tsiviilasjade menetlemise tähtaegade suhtes?

Seaduses või lepingus sätestatud või kohtu määratud menetlustähtaega väljendatakse kalendripäevana või aastates, kuudes, nädalates, päevades või tundides.

Menetlustähtaega võib määrata ka kindlalt saabuva sündmusega. See võib olla ennistatav, õigust või kohustust loov või õigust või kohustust lõpetav. Ennistatav tähtaeg on tähtaeg, mida kohus saab pärast selle lõppu ennistada, kui asjaomase tähtaja möödalaskmiseks oli olulisi põhjuseid. Õigust või kohustust loov tähtaeg on tähtaeg, mille lõpus teatav tsiviilõigus või -kohustus tekib (omandatakse). Õigust või kohustust lõpetav tähtaeg on tähtaeg, mille lõpus teatav tsiviilõigus või kohustus lõppeb. Kohus või vahekohus ei saa õigust või kohustust lõpetavaid tähtaegu ennistada.

Üldine aegumistähtaeg on kümme aastat.

Leedu õiguses on teatavat liiki nõuete suhtes sätestatud lühemad aegumistähtajad.

Lühemat ühekuulist aegumistähtaega kohaldatakse hankemenetluste tulemustest tulenevate nõuete suhtes.

Lühemat kolmekuulist aegumistähtaega kohaldatakse juriidilise isiku organite otsuste kehtetuks tunnistamise nõuete suhtes.

Lühemat kuuekuulist aegumistähtaega kohaldatakse järgmiste nõuete suhtes:

- 1) kohustuste täitmata jätmisel määratud karistuse (trahvi, viivise) täitmisele pööramisega seotud nõuded;
- 2) müüdüd esemete puudustega seotud nõuded.

Lühemat kuuekuulist aegumistähtaega kohaldatakse transpordiettevõtjate ja nende klientide vahelistest suhetest tulenevate nõuete suhtes seoses Leedust lähetatud saadetistega, samal ajal kui välisriigist lähetatud saadetiste puhul kohaldatakse üheaastast aegumistähtaega.

Lühemat üheaastast aegumistähtaega kohaldatakse kindlustusnõuete suhtes.

Lühemat kolmeaastast aegumistähtaega kohaldatakse kahju, sealhulgas toodete ebapiisavast kvaliteedist tuleneva kahju hüvitamise nõuete suhtes.

Lühemat viieaastast aegumistähtaega kohaldatakse intresside ja muude perioodiliste maksete täitmisele pööramise nõuete suhtes.

10. Praaktöödega seotud nõuete suhtes kohaldatakse lühemaid aegumistähtaegu.

Kauba-, reisijate- ja pagasiveost tulenevate nõuete suhtes kohaldatakse konkreetset liiki transpordi suhtes kohaldatavates seadustikes (seadustes) sätestatud aegumistähtaegu.

Aegumistähtaega või selle arvutamise eeskirju ei saa poolte kokkuleppel muuta.

Aegumistähtaega ei kohaldata järgmise suhtes:

- 1) isiklike mittevaraliste õiguste rikkumisest tulenevad nõuded, välja arvatud seaduses sätestatud juhtudel;
- 2) hoiustajate nõuded oma pangas või muus krediitiasutuses olevate hoiuste tagasimaksmiseks;
- 3) muud järgmiste [kriminaalseadustikus \(Baudžiamasis kodeksas\)](#) nimetatud kuritegudega tekitatud kahju hüvitamise nõuded:
 - 1) genotsiid (artikkel 99);
 - 2) isikute kohtlemine rahvusvahelise õigusega keelatud viisil (artikkel 100);
 - 3) rahvusvahelise humanitaarõiguse alusel kaitstud isikute tapmine (artikkel 101);
 - 4) tsiviilelanike küüditamine või ümberasustamine (artikkel 102);
 - 5) rahvusvahelise humanitaarõiguse alusel kaitstud isikutele kehavigastuste tekitamine, nende piinamine või muu ebainimlik kohtlemine (artikkel 103);
 - 6) tsiviilelanike või sõjavangide sunniviisiline kasutamine vaenlase relvajõududes (artikkel 105);
 - 7) kaitstud objektide hävitamine või rahvuslike rikkuste rüüstamine (artikkel 106);
 - 8) agressioon (artikkel 110);
 - 9) keelatud sõjalised rünnakud (artikkel 111);
 - 10) keelatud sõjapidamisvahendite kasutamine (artikkel 112);
 - 11) väejuhataja kohustuste hooletu täitmine.
- 4) muudes seadustes täpsustatud juhtumid ja muud nõuded.

Tsiviilasjade menetlustähtajad. Kohus peab püüdma menetleda tsiviilasja võimalikult kiiresti, vältima viivitusi ja tagama, et tsiviilasja saaks lahendada vaid ühel kohtuistungil.

Seadustes võivad olla sätestatud konkreetset tähtajat teatavat liiki tsiviilasjade menetlemiseks. Kui esimese astme kohus ei tee tsiviilseadustiku kohaselt nõutavat menetlustoimingut, on selle toimingute tegemisest huvitatud menetluspoolel õigus esitada apellatsioonikohtule avaldus, et apellatsioonikohus määraks selle tegemise tähtaja. Avaldus tuleb esitada asja menetleva kohtu kaudu ja viimane peab tegema selle vastuvõetavuse kohta otsuse hiljemalt selle kättesaamisele järgneval tööpäeval. Kui kohus, kes ei teinud menetlustoimingut, mis andis aluse avalduse esitamiseks, teeb kõnealuse toimingute seitsme tööpäeva jooksul pärast avalduse saamist, arvatakse asjaomane pool avaldusest loobunuks. Muul juhul edastatakse avaldus seitsme tööpäeva jooksul pärast selle kättesaamist apellatsioonikohtule. Sellised avaldused vaadatakse tavaliselt läbi kirjalikus menetluses, pooli kohtuistungil ajast ja kohast teavitamata või neid sinna kutsumata. Apellatsioonikohus peab avalduse läbi vaatama seitsme tööpäeva jooksul pärast selle kättesaamist. Selle peab läbi vaatama ja selle kohta otsuse tegema apellatsioonikohtu esimees, tsiviilasjade kolleegiumi esimees või nende määratud kohtunik. Tehtud kohtumäärust ei saa määruskaebusega vaidlustada.

4 Kui toimingute või formaalsuse peab sooritama ettenähtud ajavahemiku jooksul, siis mida peetakse toimingute või formaalsuse sooritamise alguseks?

Tähtaeg hakkab kulgema selle alguskuupäevale või selle algust kindlaksmääravale sündmusele järgneval päeval kell 00.00, kui eriseadustes ei ole sätestatud teisiti.

5 Kas dokumentide edastamise või kättetoimetamise viis (isiklikult kohtutäituri kaudu või posti teel) võib mõjutada või muuta tähtaja algust?

Kirjalik avaldus või teade, mis on postitatud, telegrafeeritud või muid sidevahendeid kasutades edastatud enne tähtaja viimase päeva südaööd, arvatakse õigel ajal saadetuks (tsiviilseadustiku artikkel 1.122).

Tsiviilkohtumenetluse seadustiku (*Civilinio proceso kodeksas*) artikli 123 lõigetes 3–4 on sätestatud, et kui menetluskohandi kättetoimetaja ei leia adressaati tema elu- või töökohast, tuleb dokument kätte toimetada temaga koos elavale täiskasvanud pereliikmele (laps (kasulaps), vanem (kasuvanem), abikaasa jne), välja arvatud juhul, kui pereliikmel on kohtulahendi suhtes vastupidised õiguslikud huvid, või kui neid ei ole samuti kohal, siis töökoha juhtkonnale.

Kui menetluskohandi kättetoimetaja ei leia adressaati juriidilise isiku registreeritud asukohast või muust juriidilise isiku poolt täpsustatud asukohast, tuleb menetluskohandi kätte toimetada kättetoimetamiskohas viibivale juriidilise isiku töötajale. Kui menetluskohandi ei õnnestu kätte toimetada käesolevas lõigus kirjeldatud viisil, tuleb see saata posti teel juriidilise isiku asukoha aadressil ja see arvatakse kättetoimetatuks kümme päeva pärast postitamiskuupäeva.

6 Kas ajavahemiku kindlaksmääramisel võetakse arvesse ka sündmuse kuupäeva, kui tähtaeg hakkab kulgema teatavast sündmusest?

Tähtaeg hakkab kulgema selle algust kindlaksmääravale sündmusele järgneval päeval kell 00.00, kui eriseadustes ei ole sätestatud teisiti (tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikkel 73).

7 Kui tähtaeg on väljendatud päevades, kas nimetatud päevade arv tähendab kalendripäevi või tööpäevi?

Aegumistähtaega arvutatakse kalendripäevades. See hakkab kulgema selle alguskuupäevale või selle algust kindlaksmääravale sündmusele järgneval päeval kell 00.00, kui eriseadustes ei ole sätestatud teisiti.

8 Millal väljendatakse tähtaega nädalates, kuudes või aastates?

Aastates, kuudes, nädalates või päevades väljendatud menetlustähtaeg hakkab kulgema selle alguskuupäevale või selle algust kindlaksmääravale sündmusele järgneval päeval kell 00.00, kui eriseadustes ei ole sätestatud teisiti.

9 Millal nädalates, kuudes või aastates väljendatud tähtaeg möödub?

Nädalates väljendatud tähtaeg lõppeb tähtaja viimase nädala vastaval päeval kell 24.00. Kuudes väljendatud tähtaeg lõppeb tähtaja viimase kuu vastaval päeval kell 24.00. Aastates väljendatud tähtaeg lõppeb tähtaja viimase aasta vastava kuu vastaval päeval kell 24.00. Kui aastates või kuudes väljendatud tähtaeg lõppeb kuus, milles ei ole sellist kuupäeva, lõppeb tähtaeg selle kuu viimasel päeval.

10 Kui tähtpäev saabub laupäeval, pühapäeval või riigipühal, kas see pikeneb esimese järgneva tööpäevani?

Tähtaeg hõlmab riigipühasid ja puhkepäevi (laupäevad ja pühapäevad). Kui tähtaja viimane päev on puhkepäev või riigipüha, arvatakse selle lõpuks järgmine tööpäev.

11 Kas teatavate asjaolude korral tähtaega pikendatakse? Millised on tähtaja pikendamise tingimused?

Menetlustähtaegade ennistamine. Isikud, kes on eriseaduses sätestatud või kohtu määratud tähtaja kohtu hinnangul olulistel põhjustel mööda lasknud, saavad lasta asjaomase tähtaja ennistada. Kohtul on õigus tähtaeg omal algatusel ennistada, kui toimikust nähtub, et asjaomane tähtaeg on mööda lastud olulistel põhjustel.

Tähtaja ennistamise taotlus tuleb esitada kohtusse, kus asjaomane menetlustoiming oleks tulnud teha. See vaadatakse läbi kirjalikus menetluses. Menetlustoiming (nõude või dokumentide esitamine või muud toimingud), mille tähtaeg on mööda lastud, tuleb teha taotluse esitamisega samal ajal. Menetlustähtaja ennistamise taotlus peab olema põhjendatud. Sellele tuleb lisada ennistamise vajadust toetavad tõendid.

Menetlustähtaeg ennistatakse kohtumäärusega. Menetlustähtaja ennistamisest keeldutakse põhjendatud kohtumäärusega. Mõõdalastud menetlustähtaja ennistamise taotluse rahuldamata jätmise määruse peale võib esitada määruskaebuse.

12 Millised on apellatsioonkaebuse esitamise eritähajad?

Ringkonnakohtu otsuse peale võib esitada apellatsioonkaebuse 30 päeva jooksul pärast esimese astme kohtu otsuse tegemise kuupäeva.

Ringkonnakohtu määruse peale võib esitada määruskaebuse:

- seitsme päeva jooksul pärast kohtumääruse tegemist, kui vaidlustatav esimese astme kohtu määrus tehti suulises menetluses;
- seitsme päeva jooksul pärast kohtumääruse kinnitatud ärakirja kättetoimetamist, kui vaidlustatav esimese astme kohtu määrus tehti kirjalikus menetluses.

Asja sisuliselt arutanud ringkonnakohtu otsuse peale võib esitada apellatsioonkaebuse, samal ajal kui tsiviilkohtumenetluse seadustikus sõnaselgelt nimetatud ringkonnakohtu määruste (nt menetlustähtaja ennistamise taotluse rahuldamata jätmise määrus (tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikli 78 lõige 6), menetluskulude kindlaksmääramise määrus (tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikkel 100) või menetluse lõpetamise määrus) peale võib esitada määruskaebuse.

13 Kas kohus võib eelkõige kohtusse ilmumise tähtaega muuta või määrata kohtusse ilmumiseks kindla kuupäeva?

Kohtuistungit tuleb igas kohtuasjas pidada katkematult, välja arvatud juhul, kui kuulutatakse välja vaheaeg, mis ei tohi olla pikem kui viis tööpäeva. Vaheaja võib välja kuulutada selleks, et kohus ja kohtumenetluse pooled saaksid pikast kohtuistungist puhata ja puuduvaid tõendeid koguda, tagades nii asja võimalikult kiire lahendamise.

Kui kohus kuulutab välja kohtuistungi vaheaja, tuleb määrata järgmise kohtuistungi aeg ja see menetlusosalistele allkirja vastu teatavaks teha. Kohtusse ilmumata jätnud või alles menetlusse kaasatavaid isikuid teavitatakse järgmise kohtuistungi ajast tsiviilkohtumenetluse seadustiku kohaselt.

Teatavates olukordades võib kohtumenetluse peatada. Peatamine tähendab, et asja sisuliseks lahendamiseks vajalik menetlustoiming peatatakse ajutiselt määramata tähtajaks. Menetluse võib peatada eriseadustes sätestatud objektiivsetel põhjustel, mis takistavad tsiviilasja arutamist ega sõltu poolte või kohtu suvast, või asjaoludel, mida ei ole eriseadustes sätestatud, kuid takistavad kohtul siiski asja sisuliselt arutada.

Kohus peab kohtumenetluse peatama järgmistel asjaoludel:

- kohtumenetluse pooleks olnud füüsilise isiku surma või juriidilise isiku lõpetamise korral, kui vaidlusalused õigussuhted võimaldavad õigusjärglust; kui pool kaotab õigusvõime, tuleb kohtuasi peatada, kuni selgub surnud füüsilise isiku või lõpetatud juriidilise isiku õigusjärglane või selguvad õigusjärglusetust tingivad asjaolud või määratakse õigusvõime kaotanud füüsilise isiku seaduslik esindaja;
- kui teatavat asja ei saa arutada enne teise asja lahendamist, peatatakse tsiviil-, kriminaal- või halduskohtumenetlus kuni kohtuotsuse või -määruse jõustumiseni või halduskohtumenetluses kohtumääruse tegemiseni;
- kui kostja vastu esitatud varalisi nõudeid puudutavas kohtuasjas ilmneb, et selliste varaliste nõuete rahuldamine on seotud kriminaalasja arutamisega, siis kohtuasi peatatakse kuni kriminaalasja lõpetamiseni või varaliste õiguste suhtes kehtestatud ajutiste piirangute tühistamiseni; eriseadustes on sätestatud ka muid asjaolusid.

14 Kui toimingust, mis on suunatud menetlusosalisele, kes elab kohas, kus tema suhtes võidakse kohaldada tähtaegade pikendamist, teatatakse menetlusosalisele kohas, mille elanike suhtes nimetatud pikendamist ei kohaldata, kas siis selline isik kaotab õiguse tähtaja pikendamisele?

Ei ole kohaldatav.

15 Millised on tagajärjed, kui tähtaegadest kinni ei peeta?

Kui hagi esitatakse pärast aegumistähtaja lõppemist, jäetakse hagi läbi vaatamata.

Kui kohus tõdeb, et tähtaeg on mööda lastud olulisel põhjusel, tuleb rikutud õigust kaitsta ja asjaomane tähtaeg ennistada.

Asjaõiguse küsimused, mis on seotud varaga, mille tagasinõudmise suhtes kohaldatavad aegumistähtajad on möödunud, lahendatakse tsiviilseadustiku IV raamatu sätete kohaselt.

Menetlustoimingu tegemise õigus lõppeb, kui seaduses sätestatud või kohtu määratud tähtaeg on lõppenud. Pärast tähtaja möödumist esitatud menetlusdokumendid tagastatakse hagejatele. Teatava menetlusliku kohustuse täitmise tähtaja möödalaskmine ei vabasta asjaomast isikut sellest kohustusest.

16 Milliseid õiguskaitsevahendeid võivad kohtusse ilmumata jätnud menetlusosalised kasutada tähtaja lõppemise korral?

Kui tähtajad on mööda lastud olulistel põhjustel ja kohtuotsuse tegemisest ei ole möödunud üle kolme kuu, võib kohus möödalastud tähtajad hageja taotlusel ennistada. Apellatsioonkaebuse esitamise tähtaja võib ennistada, kui kohus tõdeb, et kõnealune tähtaeg on mööda lastud olulistel põhjustel. Apellatsioonkaebuse esitamise tähtaja ennistamise taotluse rahuldamata jätmise määruse peale saab esitada määruskaebuse. Kui appellatsioonikohtus rahuldab määruskaebuse ja ennistab appellatsioonkaebuse esitamise tähtaja, peab appellatsioonikohtu tsiviilkolleegiumi esimees edastama appellatsioonkaebuse koos toimikuga appellatsioonikohtu kolleegiumile või saatma appellatsioonkaebuse vastuvõetavuse küsimuse esimese astme kohtule lahendamiseks tagasi. Kui sellistel asjaoludel saadetakse toimik appellatsioonikohtu kolleegiumile, peab appellatsioonikohtus saatma appellatsioonkaebuse ja selle lisade ärakirjad kohtumenetluse pooltele kolme tööpäeva jooksul pärast appellatsioonkaebuse menetlusse võtmist. Kui kohtuotsuse vaidlustamise ja appellatsioonkaebusele vastamise tähtaeg on möödunud, saadab esimese astme kohus asja seitsme päeva jooksul appellatsioonikohtule ja teavitab pooli. Kui asi saadetakse appellatsioonikohtule ja too teeb kindlaks, et appellatsioonkaebuse esitamise tähtaeg on mööda lastud, võib kohus tähtaja omal algatusel (*ex officio*) ennistada, kui toimikust nähtub selgelt, et tähtaeg on mööda lastud olulistel põhjustel, või soovitada kohtuasja poolel esitada appellatsioonkaebuse esitamise tähtaja ennistamise taotlus (tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikli 307 lõiked 2–3 ning artiklid 338 ja 78). Apellatsioonkaebuse esitaja tähtaja ennistamise taotluse rahuldamata jätmise määruse peale saab esitada määruskaebuse (tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikli 78 lõige 6).

Käesoleva veebilehe omakeelset versiooni haldab Euroopa õiguslase koostöö võrgustiku vastav riiklik kontaktpunkt. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversionides. Komisjon ja Euroopa õiguslase koostöö võrgustik ei võta mingit vastutust ega kohustusi seoses käesolevas dokumendis esitatud või viidatud teabe ega andmetega. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

Viimati uuendatud: 25/06/2018

Menetlustähtajad - Holland

SISUKORD

- [1 Milliseid tähtaegu kohaldatakse tsiviilmenetluses?](#)
- [2 Puhkepäevade loetelu vastavalt 3. juuni 1971. aasta määrusele \(EMÜ, Euratom\) nr 1182/71.](#)
- [3 Millised üldsätted kehtivad eri tsiviilasjade menetlemise tähtaegade suhtes?](#)
- [4 Kui toimingu või formaalsuse peab sooritama ettenähtud ajavahemiku jooksul, siis mida peetakse toimingu või formaalsuse sooritamise alguseks?](#)
- [5 Kas dokumentide edastamise või kättetoimetamise viis \(isiklikult kohtutäituri kaudu või posti teel\) võib mõjutada või muuta tähtaja algust?](#)
- [6 Kas ajavahemiku kindlaksmääramisel võetakse arvesse ka sündmuse kuupäeva, kui tähtaeg hakkab kulgema teatavast sündmusest?](#)
- [7 Kui tähtaeg on väljendatud päevades, kas nimetatud päevade arv tähendab kalendripäevi või tööpäevi?](#)
- [8 Millal väljendatakse tähtaega nädalates, kuudes või aastates?](#)
- [9 Millal nädalates, kuudes või aastates väljendatud tähtaeg möödub?](#)
- [10 Kui tähtpäev saabub laupäeval, pühapäeval või riigipühal, kas see pikeneb esimese järgneva tööpäevani?](#)
- [11 Kas teatavate asjaolude korral tähtaega pikendatakse? Millised on tähtaja pikendamise tingimused?](#)
- [12 Millised on appellatsioonkaebuse esitamise eritähtajad?](#)
- [13 Kas kohus võib eelkõige kohtusse ilmumise tähtaega muuta või määrata kohtusse ilmumiseks kindla kuupäeva?](#)
- [14 Kui toimingust, mis on suunatud menetlusosalisele, kes elab kohas, kus tema suhtes võidakse kohaldada tähtaegade pikendamist, teatatakse menetlusosalisele kohas, mille elanike suhtes nimetatud pikendamist ei kohaldata, kas siis selline isik kaotab õiguse tähtaja pikendamisele?](#)
- [15 Millised on tagajärjed, kui tähtaegadest kinni ei peeta?](#)
- [16 Milliseid õiguskaitsvahendeid võivad kohtusse ilmutata jätnud menetlusosalised kasutada tähtaja lõppemise korral?](#)

1 Milliseid tähtaegu kohaldatakse tsiviilmenetluses?

Tsiviilkohtumenetlusõiguses kohaldatavad tähtajad võib üldiselt liigitada järgmiselt.

a. Minimaalne etteteatamistähtaeg teise poole ning võimalike kolmandate poolte ja tunnistajate kohtusse kutsumiseks. Tavaliselt kohaldatakse vähemalt ühenädalast tähtaega. Põhimõtteliselt kehtib vähemalt ühenädalane tähtaeg ka siis, kui huvitatud pooli kutsutakse ilmuma hagi esitamise menetlusele, kui kohus ei näe ette teisiti (tsiviilkohtumenetluse seadustiku (*Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering*) artiklid 114–119 ja 276 (poolte ja kolmandate isikute kohtusse kutsumine) ja artiklid 170 ja 284 (tunnistajate kohtusse kutsumine)). Oluline on märkida, et kui kostja teadaolev aadress on väljaspool Madalmaid või ta elab tegelikult teadaolevalt väljaspool Madalmaid, on etteteatamistähtaeg selle poole kohtusse kutsumiseks vähemalt neli nädalat (tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikkel 115).

b. Maksimumtähtaeg õiguskaitsevahendite kasutamiseks. Vastuväide (*verzet*) tuleb tavaliselt esitada nelja nädala jooksul. Edasikaebuse (*hoger beroep*), ülemkohtule esitatava edasikaebuse (*cassatie*) ja jõustunud kohtuotsuse kehtetuks tunnistamise hagi (*herroeping*) suhtes kohaldatakse üldjuhul kolmekuulist tähtaega (vt tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikkel 143 (vastuväide), artiklid 339 ja 358 (edasikaebus), artiklid 402 ja 426 (ülemkohtule esitatav edasikaebus) ning artiklid 383 ja 391 (jõustunud kohtuotsuse kehtetuks tunnistamine)).

c. Tähtaeg pooltele menetlustoimingute tegemiseks ja kohtule otsuste tegemiseks. See on üldjuhul 2–6 nädalat. Teatud tingimustel võib kohus lubada menetlustoimingute tegemise edasi lükata.

d. Aegumistähtaeg kohtumenetluse alustamiseks ja täitevolituse teostamiseks. Üldine aegumistähtaeg on 20 aastat. Paljudel juhtudel kohaldatakse siiski lühemat, viieaastast aegumistähtaega. Sunniraha maksed aeguvad, kui selle tekkimise päevast on möödunud kuus kuud. Juba käimasoleva aegumistähtaja võib katkestada, pärast seda võib alata uus aegumistähtaeg. Näiteks täitevolituse suhtes kohaldatava aegumistähtaja võib katkestada kohtuotsuse kättetoimetamine või muu täitetoiming (tsiviilseadustiku (*Burgerlijk Wetboek*) 3. raamatu artiklid 306–325).

Seadusjärgsete tähtaegade suhtes kehtivad ka tähtaegade üldise pikendamise seaduses ([Algemene Termijnenwet](#)) sätestatud eeskirjad.

2 Puhkepäevade loetelu vastavalt 3. juuni 1971. aasta määrusele (EMÜ, Euratom) nr 1182/71.

Lisaks laupäevadele ja pühapäevadele on [tähtaegade üldise pikendamise seaduses](#) üldtunnustatud riigipühadena ette nähtud järgmised päevad:

- uusaasta: 1. jaanuar
- suur reede: ülestõusmispühade eelne reede
- ülestõusmispühade teine püha: ülestõusmispühadele järgnev esmaspäev
- taevaminemispüha: neljapäev 40 päeva pärast ülestõusmispühi
- kuningapäev: 27. aprill
- vabastamispäev: 5. mai
- teine nelipüha: esmaspäev pärast nelipüha
- esimene jõulupüha ja teine jõulupüha: 25. ja 26. detsember.

3 Millised üldsätted kehtivad eri tsiviilasjade menetlemise tähtaegade suhtes?

Seadusjärgsete tähtaegade suhtes kehtivad ka tähtaegade üldise pikendamise seaduses sätestatud eeskirjad. Seaduses on ette nähtud, et seadusjärgset tähtaega, mis lõpeb laupäeval, pühapäeval või üldtunnustatud riigipühal, pikendatakse kuni järgmise päeva lõpuni, mis ei ole laupäev, pühapäev ega üldtunnustatud riigipüha. Vajaduse korral pikendatakse vähemalt kolme päeva pikkust tähtaega nii, et lisanduks vähemalt kaks päeva, mis ei ole laupäev, pühapäev ega üldtunnustatud riigipüha.

Kohtukutsega algatatud tsiviilasjade menetluse riiklikes eeskirjades (*Landelijk procesreglement voor civiele dagvaardingen bij de rechtbanken*) on määratud poolte tehtavate menelustoiimingute ja kohtuotsuse väljakuulutamise alguspunktiks kuuenädalane tähtaeg. Kooskõlas kohalike kohtute allüksuste tsiviilmenetluse riiklike eeskirjadega (*Landelijk reglement voor de civiele rol van de kantonsectoren*) rakendavad kohalikud kohtud põhimõtteliselt neljanädalast tähtaega (<http://www.rechtspraak.nl/>).

4 Kui toimingu või formaalsuse peab sooritama ettenähtud ajavahemiku jooksul, siis mida peetakse toimingu või formaalsuse sooritamise alguseks?

Algusaeg on alati otsustava sündmuse järgne esimene päev.

Kohtukutse

Ei kohaldata.

Õiguskaitsevahendid

Vastuväite (võimalik ainult tagaseljaotsuste vastu) tähtajal võib olla kolm algusaega:

1. hetk, mil kohtuotsus süüdimõistetud poolele isiklikult kätte toimetatakse;
2. kui kasutatakse teistsugust kättetoimetamismeetodit, siis hetk, mil süüdi mõistetud pool teeb toimingu, mis tõestab, et ta on kohtuotsusest või täitmise alustamisest teadlik, ja
3. muudel juhtudel: kohtuotsuse täitmise lõpetamise hetk.

Kohtuotsuste kohta esitatavate **edasikaebuste ja ülemkohtule esitatavate edasikaebuste** tähtaega arvutatakse kohtuotsuse tegemise kuupäevast. Tähtaja esimene päev on kohtuotsuse tegemise päevale järgnev päev. Vt ka küsimus 12.

Otsuste kohta esitatavate ja ülemkohtule esitatavate edasikaebuste tähtaega arvutatakse

- otsuse tegemise kuupäevast, kui avalduse esitaja ja huvitatud pooled ilmuvad menetlusele, ja
- otsuse kättetoimetamisest või muul viisil teatavakstegemist, kui tegemist on muude huvitatud pooltega.

Jõustunud kohtuotsuse või otsuse **kehtetuks tunnistamise hagi** tähtaeg algab pärast seda, kui on tekkinud kehtetuks tunnistamise alus ja hageja või avalduse esitaja on sellest teada saanud, kuid igal juhul mitte enne kohtuotsuse või otsuse jõustumist, st seda ei saa enam vastuväite, edasikaebuse või ülemkohtule esitatava edasikaebusega tühistada.

Menetlustoiimingud

Menetlustoiimingute kindlaksmääratud tähtaega arvutatakse üldjuhul alates eelmisest kohtuasjade nimekirja kuupäevast täisnädalates. Näide: pärast kolmapäeval toimuvat kohtuasjade nimekirjas olevat istungit kantakse kohtuasi kohtuasjade nimekirja uuesti kolmapäeval neli nädalat hiljem ja dokumentide esitamise tähtaeg on kl 10. Kui kohtuasi nimekirjast näiteks eemaldatakse, määrab kohus kuupäeva, mil see uuesti nimekirja kantakse.

Aegumistähtaeg

Kohtumenetluste suhtes kohaldatava aegumistähtaja algusaeg sõltub menetluse olemusest. Näiteks õigus esitada hagi, et nõuda lepingulise kohustuse täitmist millegi andmiseks või tegemiseks, aegub viis aastat pärast nõude sissenõutavaks muutumise päevale järgneva päeva algust. Näide: õigus esitada hagi, et nõuda ebaseadusliku olukorra lõpetamist, aegub viis aastat pärast selle päeva algust, mil on võimalik nõuda olukorra kohest lõpetamist.

Täitmisele pööramine

Täitevolitus lõpeb põhimõtteliselt 20 aasta möödumisel kohtuotsuse tegemise päevale järgnevast päevast.

5 Kas dokumentide edastamise või kättetoimetamise viis (isiklikult kohtutäituri kaudu või posti teel) võib mõjutada või muuta tähtaja algust?

Ei. Siiski mõjutab viis, kuidas pool kohtuotsusest teada saab, mõningatel juhtudel õiguskaitsevahendi kasutamise, nt vastuväite esitamise tähtaja algust. Vt ka küsimus 4.

6 Kas ajavahemiku kindlaksmääramisel võetakse arvesse ka sündmuse kuupäeva, kui tähtaeg hakkab kulgema teatavast sündmusest?

Ei. Tähtaeg algab sündmuse toimumise päevale järgneval päeval.

7 Kui tähtaeg on väljendatud päevades, kas nimetatud päevade arv tähendab kalendripäevi või tööpäevi?

Kui ei ole teisiti märgitud, kasutatakse Madalmaade õiguses kalendripäevi. Tähtaegade üldise pikendamise seaduses on ette nähtud, et tähtaega, mis lõpeb laupäeval, pühapäeval või üldtunnustatud riigipühal, pikendatakse kuni järgmise päeva lõpuni, mis ei ole laupäev, pühapäev ega üldtunnustatud riigipüha.

Lisaks pikendatakse vajaduse korral seaduses sätestatud vähemalt kolme päeva pikkust tähtaega nii, et lisanduks vähemalt kaks päeva, mis ei ole laupäev, pühapäev ega üldtunnustatud riigipüha.

8 Millal väljendatakse tähtaega nädalates, kuudes või aastates?

Need tähendavad samuti kalendrikuid ja kalendriaastaid.

9 Millal nädalates, kuudes või aastates väljendatud tähtaeg möödub?

Kohtukutse

Ei kohaldata.

Õiguskaitsevahendid

Kohtukutse menetluses kasutatakse õiguskaitsevahendeid kohtukutse väljaandmise teel. Välja arvatud juhul, kui seda lubab kohus, kuhu poolt kutsutakse, ei või kohtutäitur oma teadet väljastada pärast kl 20. Tähtaeg lõpeb seetõttu tegelikult viimasel päeval kl 20. Sellistes menetlustes tuleks ka meeles pidada, et kohtukutse etteteatamistähtaja arvutamisel ei võeta arvesse kohtukutse väljastamise päeva ega päeva, mil pool peab kutse alusel kohtusse ilmuma (esimene kohtuasjade nimekirja kuupäev). Minimaalne etteteatamistähtaeg peab seetõttu jääma nende kahe kuupäeva vahele.

Hagi esitamise menetluses kasutatakse õiguskaitsevahendeid hagiavalduse esitamise teel kohtu kantseleile. Seda on võimalik teha posti teel, isiklikult kantselei lahtiolekuaegadel või faksi teel kuni tähtaja viimase päeva keskööni.

Perekonnaasjades esitatavate edasikaebuste puhul erineb algusaeg pisut sellest, mida kohaldatakse edasikaebustele teistes hagi esitamise menetlustes (vt ka küsimuse 4 punkt „Õiguskaitsevahendid“). Avalduse esitaja võib esitada edasikaebuse kolme kuu jooksul pärast kohtuotsuse tegemise päeva. Muud huvitatud pooled võivad esitada edasikaebuse kolme kuu jooksul alates otsuse kättetoimetamisest või muul viisil neile teatavaks tegemisest.

Menetlustoimingud

Kui kohtuasi on kohtuasjade nimekirjas, kehtib dokumentide esitamise kohta järgmine. Põhimõtteliselt esitatakse dokument, millel on kohtuasjade nimekirjas ette nähtud kuupäev, kohtu kantseleile dokumendi esitamise tähtajaks. See on kõige hilisem aeg, mil dokumendid, välja arvatud kohtukutse, ja aruanded peavad olema jõudnud kohtu valdusse. Riiklike menetluseeskirjade kohaselt on dokumentide esitamise päev ja kellaaeg kolmapäev kl 10. Kui istungit asja kirjaliku menetlemise tõttu ei peeta, esitatakse dokumendid kohtu kantseleile kohtuasjade nimekirjas oleval kuupäeval või enne seda. Kohtu kohalik allüksus peab alati istungi, sest menetlustoiminguid võib teha sel juhul suuliselt. Dokumendid tuleb esitada kohtu kantseleile hiljemalt kohtuasjade nimekirjas olevale kuupäevale eelneval päeval. Seda on võimalik teha posti teel või isiklikult kantselei lahtiolekuaegadel või faksi teel kuni kõnealuse päeva keskööni.

Aegumistähtaeg

Vt ka küsimuse 4 punkt „Aegumistähtaeg“. Mõnede hagi esitamise õiguste puhul on olulisel kohal aeg, mil pool saab teatud asjaolust teada. Näiteks hagi esitamise õigus, et nõuda alusetult makstud summa tagastamist, aegub viis aastat pärast selle päeva algust, mis järgneb päevale, kui võlausaldaja sai teada nõude olemasolust ja saaja identiteedist, ning igal juhul 20 aastat pärast nõude tekkimist.

10 Kui tähtpäev saabub laupäeval, pühapäeval või riigipühal, kas see pikeneb esimese järgneva tööpäevani?

Jah, tähtaega, mis saabub laupäeval, pühapäeval või üldtunnustatud riigipühal, pikendatakse kuni järgmise päeva lõpuni, mis ei ole laupäev, pühapäev ega üldtunnustatud riigipüha. Kooskõlas tähtaegade üldise pikendamise seadusega ei kohaldata seda siiski tähtajale, mis määratakse konkreetsest ajahetkest või sündmusest tagasiloendamise teel. Teiste sõnadega kohaldatakse seda eeskirja maksimum-, mitte miinimumtähtaegadele.

11 Kas teatavate asjaolude korral tähtaega pikendatakse? Millised on tähtaja pikendamise tingimused?

Mõningatel juhtudel on seaduses ette nähtud tähtaja pikendamine. Näiteks kui kaotanud pool sureb edasikaebuse esitamise ajal ja selle poole pärijad soovivad astuda edasikaebuse menetluses tema asemele, kohaldatakse uut kolmekuulist tähtaega.

Üldjuhul täidetakse tähtaegadega seotud eeskirju rangelt, kuigi Madalmaade ülemkohus (*Hoge Raad der Nederlanden*) on teinud erandi juhtudel, kui edasikaebuse esitanud pool ei teavitatud kohtu vea või tegevusetuse tõttu kohe kohtuotsusest. Sellisel juhul ei ole see poole süü, et ta tähtajast kinni ei pea, ja talle võimaldatakse lühiajaline pikendamine.

12 Millised on apellatsioonkaebuse esitamise eritähajad?

Edasikaebuse esitamise tähtaeg on tavaliselt kolm kuud. Teatud tsiviilasjades, näiteks vahemenetluses (kiirendatud menetlus), kohaldatakse edasikaebuste ja ülemkohtule esitatavate edasikaebuste suhtes lühemaid tähtaegu – vastavalt neli ja kaheksa nädalat.

13 Kas kohus võib eelkõige kohtusse ilmumise tähtaega muuta või määrata kohtusse ilmumiseks kindla kuupäeva?

Kõik tähtajad, mis on seotud poole kohaleilmumisega, on miinimumtähtajad. Maksimumtähtaegu ei ole kehtestatud.

Kohtukutse

Kohus võib hageja taotlusel lühendada etteteatamistähtaega poole kohtusse kutsumiseks, kui see on teatud tingimuste tõttu vajalik. Vahemenetluses väljastatakse kohtukutse alles pärast seda, kui kohtunik on kindlaks määranud istungi kuupäeva ja kellaaja. Istungit võib pidada isegi pühapäeval. Vajaduse korral võib poole kohtusse kutsuda väga lühikese etteteatamistähtajaga. Hagi esitamise menetluses võib kohus kehtestada poole kohtusse kutsumiseks ka lühema etteteatamistähtaja.

Kohtul ei ole võimalik pikendada etteteatamistähtaega poole kohtusse kutsumiseks, kuigi hagi esitamise menetluses võib ta kehtestada kohaleilmumiseks pikema etteteatamistähtaja (vt küsimused 7 ja 8).

Menetlustoimingud

Kohus võib pikendada tähtaega, mille jooksul pooled peavad menetlustoimingud tegema, kui need pooled seda ühiselt taotlevad. Kui taotlus esitatakse ühepoolselt, võimaldatakse edasilükkamist ainult kaalukatel põhjustel või vääramatü jõu tõttu. Kaalukad põhjused hõlmavad näiteks asja faktilist või õiguslikku keerukust, vajadust oodata teises asjaomases menetluses tehtavat kohtuotsust või olukorda, kui pool või tema advokaat on haige või puhkusel.

14 Kui toimingust, mis on suunatud menetlusosalisele, kes elab kohas, kus tema suhtes võidakse kohaldada tähtaegade pikendamist, teatatakse menetlusosalisele kohas, mille elanike suhtes nimetatud pikendamist ei kohaldata, kas siis selline isik kaotab õiguse tähtaja pikendamisele?

Madalmaade õigus ei sisalda sätteid sellise olukorra puhuks.

15 Millised on tagajärjed, kui tähtaegadest kinni ei peeta?

Kohtukutse

Kui pool kutsutakse kohtusse ebapiisava etteteatamisajaga, muutub kohtukutse kehtetuks, kui kostja ei ilmu kohale, ja kohus kuulutab selle kehtetuks. See ei muutu kehtetuks automaatselt. Hageja võib vea kõrvaldada, väljastades enne esimest kohtuasjade nimekirjas olevat kuupäeva kohtutäituri parandatud teate.

Kui kostja ei ilmu esimesel kohtuasjade nimekirjas oleval kuupäeval kohale, kontrollitakse, kas kohtukutses esineb viga, mis võivad muuta selle kehtetuks. Kui kohtukutse on korras, tunnistatakse kostja mitteilmunuks ja hagi on üldjuhul lubatav ka kohale ilmumata jätmisel. Kui kostja ei ilmu kohale ja on tõenäoline, et ta ei saanud kohtutäituri teadet vea tõttu kätte, tunnistab kohus teate kehtetuks.

Kui kostja ei ilmu kohale või ei nimeta advokaati, kuigi kohtukutses on temalt seda nõutud, ja selgub, et kohtutäituri teates oli viga, mis muudab selle kehtetuks, ei tunnistata kostjat mitteilmunuks. Kohus määrab kohtuasjade nimekirjas uue kuupäeva ja annab korralduse viga hageja kulul kõrvaldada. Kui kostja ilmub kohale ega tugine veale, loetakse kohtukutse nõuetekohaselt väljastatuks.

Õiguskaitsevahendid

Kui õiguskaitsevahendi kasutamise tähtaeg on ületatud, on karistuseks edasikaebuse tagasilükkamine. Seejärel jõustub aluseks olev kohtuotsus, st seda ei ole enam võimalik tühistada vastuväite, edasikaebuse või ülemkohtule esitatava edasikaebuse kaudu.

Menetlustoimingud

Kui menetlustoimingut ei tehta kehtestatud tähtaja jooksul, võib teatud tingimustel saada pikendust (vt küsimus 10). Kui pikendust ei ole võimalik saada, siis menetlustoimingu tegemise õigus aegub.

Aegumistähtaeg

Kui huvitatud pool on lasknud kohtumenetluse alustamise ajal aeguda, kestab nõudega kaitstud hagi esitamise õigus edasi. Seda ei ole siiski enam võimalik teostada kohtu kaudu.

16 Milliseid õiguskaitsevahendeid võivad kohtusse ilmumata jätnud menetlusosalised kasutada tähtaja lõppemise korral?

Pooltele, kes ei ole tähtaegadest kinni pidanud, on kättesaadavad järgmised õiguskaitsevahendid.

Kohtukutse

Kostja, kes ei ilmu kohale esimesel kohtuasjade nimekirjas oleval kuupäeval, tunnistatakse üldjuhul mitteilmunuks. Kuni lõpliku kohtuotsuse tegemiseni on sellisel kostjal võimalik tagaseljaotsus ära hoida, kui ta ilmub menetluses kohale poolena. Pärast lõpliku kohtuotsuse tegemist on poolel, kes on tunnistatud mitteilmunuks, võimalik kasutada õiguskaitsevahendina vastuväidet. Tagaseljaotsust, tagaseljaotsuse ärahoidmist kohtusse ilmumise kaudu ja vastuväidet ei kohaldata hagi esitamise menetluses. Sellisel juhul on kohale ilmumata jätnud huvitatud poolel võimalik esitada edasikaebus.

Õiguskaitsevahendid

Õiguskaitsevahendite kasutamise tähtaja kehtestab kohus omal algatusel. Edasikaebuste ja ülemkohtule edasikaebuste esitamise tähtjad on kohustuslikud. Kohtud on õiguskindluse huvides nende tähtaegade kohaldamisel väga ranged. Siiski on Madalmaade ülemkohus rakendanud teatavat paindlikkust seoses edasikaebustega hagi esitamise menetluses. Edasikaebuse teates tuleb esitada edasikaebuse alused, kuid juhtudel, kui otsus on välja kuulutatud, aga ei ole veel ära saadetud, ja edasikaebuse esitajal ei ole seetõttu juurdepääsu selle aluseks olevatele põhjendustele, on lubatud esitada edasikaebuse alused järgnevas edasikaebuse lisateates. Edasikaebus ise tuleb esitada siiski tähtaja jooksul. Ainult erandjuhtudel, kui kohus on teinud kahekordse vea, pikendatakse tähtaega 14 päeva võrra alates otsuse kättesaamise päevast. See on nii juhul, kui edasikaebust esitav pool kohtu (või kohtukantselei) vea tõttu ei teadnud ega saanud teada, millal otsus välja kuulutatakse, ja otsus saadeti välja või väljastati alles pärast edasikaebuste tähtaja lõppemist vea tõttu, mida ei põhjustanud edasikaebuse esitaja. Kohtukutse menetluses ei ole edasikaebuse teates vaja esitada edasikaebuse aluseid. Need esitatakse alles menetluse hilisemas etapis.

Menetlustoimingud

Teatud tingimustel võib menetlustoimingute tegemiseks taotleda pikendust (vt küsimus 13). Kui pikendust ei saada, siis menetlustoimingu tegemise õigus aegub.

Aegumistähtaeg

Aegumistähtaja lõppemisel ei ole ette nähtud muid õiguskaitsevahendeid peale selle õigeaegse katkestamise (vt küsimuse 1 punkt d). Väga erandlikel asjaoludel võib kohus otsustada, et aegumistähtajale tuginemine on vastuolus mõistlikkuse ja õigluse põhimõtetega.

Käesoleva veebilehe omakeelset versiooni haldab Euroopa õigusosalase koostöö võrgustiku vastav riiklik kontaktpunkt. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Komisjon ja Euroopa õigusosalase koostöö võrgustik ei võta mingit vastutust ega kohustusi seoses käesolevas dokumendis esitatud või viidatud teabe ega andmetega. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

Viimati uuendatud: 12/09/2018

Menetlustähtjad - Austria

SISUKORD

- [1 Milliseid tähtaegu kohaldatakse tsiviilmenetluses?](#)
- [2 Puhkepäevade loetelu vastavalt 3. juuni 1971. aasta määrusele \(EMÜ, Euratom\) nr 1182/71.](#)
- [3 Millised üldsätted kehtivad eri tsiviilasjade menetlemise tähtaegade suhtes?](#)
- [4 Kui toimingu või formaalsuse peab sooritama ettenähtud ajavahemiku jooksul, siis mida peetakse toimingu või formaalsuse sooritamise alguseks?](#)
- [5 Kas dokumentide edastamise või kättetoimetamise viis \(isiklikult kohtutäituri kaudu või posti teel\) võib mõjutada või muuta tähtaja algust?](#)

- 6 Kas ajavahemiku kindlaksmääramisel võetakse arvesse ka sündmuse kuupäeva, kui tähtaeg hakkab kulgema teatavast sündmusest?
- 7 Kui tähtaeg on väljendatud päevades, kas nimetatud päevade arv tähendab kalendripäevi või tööpäevi?
- 8 Millal väljendatakse tähtaega nädalates, kuudes või aastates?
- 9 Millal nädalates, kuudes või aastates väljendatud tähtaeg möödub?
- 10 Kui tähtpäev saabub laupäeval, pühapäeval või riigipühal, kas see pikeneb esimese järgneva tööpäevani?
- 11 Kas teatavate asjaolude korral tähtaega pikendatakse? Millised on tähtaja pikendamise tingimused?
- 12 Millised on apellatsioonkaebuse esitamise eritähajad?
- 13 Kas kohus võib eelkõige kohtusse ilmumise tähtaega muuta või määrata kohtusse ilmumiseks kindla kuupäeva?
- 14 Kui toimingust, mis on suunatud menetlusosalisele, kes elab kohas, kus tema suhtes võidakse kohaldada tähtaegade pikendamist, teatatakse menetlusosalisele kohas, mille elanike suhtes nimetatud pikendamist ei kohaldata, kas siis selline isik kaotab õiguse tähtaja pikendamisele?
- 15 Millised on tagajärjed, kui tähtaegadest kinni ei peeta?
- 16 Milliseid õiguskaitsvahendeid võivad kohtusse ilmutata jätnud menetlusosalised kasutada tähtaja lõppemise korral?

1 Milliseid tähtaegu kohaldatakse tsiviilmenetluses?

Austria õigusaktides on sätestatud eri liiki tähtajad.

Eristatakse menetluslikke tähtaegu, s.t tähtaegu, mille jooksul menetlusosaline või muu menetlusse kaasatud isik võib teha või peab tegema konkreetse menetlustoimingu, ning sisulisi tähtaegu, s.t tähtaegu, mille jooksul peab olema toimunud konkreetne sündmus selleks, et saaksid tekkida teatavad õigussüsteemi kohased materiaalõiguslikud tagajärjed (nt tähtaeg valdusõiguse rikkumisega seotud hagi esitamiseks tsiviilkohtumenetluse seadustiku (*Zivilprozessordnung – ZPO*) paragrahvi 454 alusel või tähtaeg üürnikele üürilepingu ülesütlemiseks tsiviilkohtumenetluse seadustiku paragrahvi 560 alusel). Oluline on märkida, et menetlusliku tähtaja sisse ei arvata aega, mis kulub dokumendi kättetoimetamiseks posti teel, küll aga arvatakse see aeg sisulise tähtaja sisse. See tähendab näiteks, et apellatsioon (menetluslik tähtaeg) loetakse esitatuks õigeaegselt, kui see postitati apellatsiooni esitamiseks ette nähtud menetlusliku tähtaja viimasel päeval (postitempli kuupäev), isegi kui kohus saab selle kätte mõni aeg pärast tähtaja möödumist.

Tähtaegu eristatakse ka selle alusel, kas tähtaeg on sätestatud otse seadusega (nt apellatsiooni esitamiseks ette nähtud tähtajad) või on need kehtestanud kohtunik iga üksiku juhtumi tingimusi arvesse võttes (nt kulude katmiseks ette nähtud tagatise andmise tähtaeg). Uurimistähtajad, milleks on õigusaktidega ette nähtud lihtsalt teatav ajavahemik (minimaalne või maksimaalne kestus või ligikaudne kestus, nagu on sätestatud tsiviilkohtumenetluse seadustiku paragrahvi 257 lõikes 1 eelistungi aja kohta), kujutavad endast nende kahe tähtaja kombinatsiooni.

Absoluutsed tähtajad määratakse kindlaks tähtaja lõppkuupäevaga (tavaliselt üks kalendripäev), seevastu suhtelised tähtajad määratakse kindlaks alguskuupäeva ja kestusega.

Üldiselt võivad kohtunikud tähtaegu pikendada (pikendatavad tähtajad). Selliseid erandlike olukordadega seotud tähtaegu, mille pikendamine on õigusaktidega keelatud, nimetatakse pikendamatuteks ehk kohustuslikeks tähtaegadeks (nt apellatsiooni esitamiseks ette nähtud tähtajad).

Eristatakse tähtaegu, mida saab ja mida ei saa hakata uuesti arvestama, olenevalt sellest, kas tähtaja möödumisel on võimalik taastada varasemat olukorda. Tähtaja arvestamise uuesti alustamine on üldreegel. Erandjuhul, kui varasema olukorra taastamine on keelatud, osutatakse tähtajale kui kindlaksmääratud või fikseeritud tähtajale (*Fallfrist*). Fikseeritud menetluslikud tähtajad on näiteks otsuse tühistamist või asja uuesti arutamist käsitleva avalduse esitamise tähtajad (tsiviilkohtumenetluse seadustiku paragrahv 534).

2 Puhkepäevade loetelu vastavalt 3. juuni 1971. aasta määrusele (EMÜ, Euratom) nr 1182/71.

Laupäevad, pühapäevad, Suur Reede ja riigipühad ei ole Austrias tööpäevad. Uusaasta (1. jaanuar), kolmekuningapäev (6. jaanuar), 2. ülestõusmispüha, maipüha (1. mai), taevaminemispüha, teine nelipüha, Kristuse Pühima Ihu ja Vere suurpüha, Neitsi Maarja taevavõtmise püha (15. august), Austria rahvuspüha (26. oktoober), kõigi pühakute päev (1. november), Öndsaima Neitsi Maarja Pärisspatuta Saamise suurpüha (8. detsember), esimene jõulupüha (25. detsember) ja teine jõulupüha (26. detsember) on kõik Austria riigipühad.

3 Millised üldsätted kehtivad eri tsiviilasjade menetlemise tähtaegade suhtes?

Enamik tähtaegu käsitlevaid sätteid on esitatud tsiviilkohtumenetluse seadustiku (*Zivilprozessordnung – ZPO*) paragrahvides 123–129 ja 140–143 ning kohtute seaduse (*Gerichtsorganisationsgesetz – GOG*) paragrahvis 89.

4 Kui toimingu või formaalsuse peab sooritama ettenähtud ajavahemiku jooksul, siis mida peetakse toimingu või formaalsuse sooritamise alguseks?

Enamikul juhtudel hakatakse tähtaega arvestama kuupäeval, mil isikule toimetatakse realselt kätte otsus, millega nähakse ette või käivitatakse tähtaja arvestamise algus. Muudel juhtudel hakatakse tähtaega arvestama otsuse väljakuulutamise hetkest (tsiviilkohtumenetluse seadustiku paragrahv 124).

5 Kas dokumentide edastamise või kättetoimetamise viis (isiklikult kohtutäituri kaudu või posti teel) võib mõjutada või muuta tähtaja algust?

Ei. Nagu on märgitud punktis 4, käivitab otsuse kättetoimetamine harilikult menetlusliku tähtaja arvestamise olenemata kättetoimetamise viisist.

Tähtaega hakatakse arvestama ajast, mil toimetatakse kätte või kuulutatakse välja otsus, millega nähakse ette või käivitatakse tähtaja arvestamise algus.

6 Kas ajavahemiku kindlaksmääramisel võetakse arvesse ka sündmuse kuupäeva, kui tähtaeg hakkab kulgema teatavast sündmusest?

Ei, tähtaja arvestamise käivitavad sündmuse kuupäeva (nt kättetoimetamise kuupäeva) ei võeta tähtaja arvutamisel arvesse.

7 Kui tähtaeg on väljendatud päevades, kas nimetatud päevade arv tähendab kalendripäevi või tööpäevi?

Tähtaegu arvestatakse kalendripäevades.

8 Millal väljendatakse tähtaega nädalates, kuudes või aastates?

Ka sellisel juhul arvestatakse tähtaegu kalendripäevades.

9 Millal nädalates, kuudes või aastates väljendatud tähtaeg möödub?

Nädalates, kuudes või aastates väljendatud tähtjad mööduvad tähtaja viimase nädala või viimase kuu selle päeva keskööl, mis vastab nimetuse või kuupäeva poolest alguskuupäevale (tsiviilkohtumenetluse seadustiku paragrahvi 125 lõige 2). Kui tähtaja viimases kuus sellist kuupäeva ei ole (näiteks kui ühekuuline tähtaeg algab 31. jaanuaril), möödub tähtaeg kuu viimasel päeval (tsiviilkohtumenetluse seadustiku paragrahvi 125 lõige 2). Need päevad, mis ei ole tööpäevad, ei mõjuta tähtaja alguskuupäeva või kestust.

10 Kui tähtpäev saabub laupäeval, pühapäeval või riigipühal, kas see pikeneb esimese järgneva tööpäevani?

Jah, kui tähtaja lõppkuupäev langeb laupäevale, pühapäevale, riigipühale või Suurele Reedele, siis möödub tähtaeg järgneval tööpäeval.

11 Kas teatavate asjaolude korral tähtaega pikendatakse? Millised on tähtaja pikendamise tingimused?

Apellatsioonimenetluses kohaldatavate kohustuslike tähtaegade arvestamine peatatakse ajavahemikuks 15. juulist 17. augustini ja 24. detsembrist 6. jaanuarini. Kui üks neist ajavahemikest algab kohustusliku tähtaja jooksul või kui kohustusliku tähtaja algus langeb ühele neist ajavahemikest, pikendatakse tähtaega kogu sellise ajavahemiku võrra või sellise ajavahemiku lõpuni jäänud perioodi võrra.

Seda ei kohaldata teatavate erimenetluste korral, eelkõige seoses vaidlustega, mis käsitlevad valduse rikkumist, elatise maksmist, nõuete täitmisele pööramist ja esialgset õiguskaitsset, või tagaselja- ja tunnustamisotsuste korral.

12 Millised on apellatsioonkaebuse esitamise eritähtajad?

Reeglina sõltuvad apellatsiooni esitamiseks ette nähtud tähtajad otsuse liigist (kohtuotsus või -määrus) ja sisust. Hagiga tsiviilmenetlustes on määruse peale apellatsiooni esitamiseks (*Rekurs*) üldiselt aega 14 päeva, samas kui kohtuotsuse peale tuleb apellatsioon (*Berufung*) esitada nelja nädala jooksul.

13 Kas kohus võib eelkõige kohtusse ilmumise tähtaega muuta või määrata kohtusse ilmumiseks kindla kuupäeva?

Üldiselt võivad kohtunikud tähtaegu pikendada (pikendatavad tähtajad). Selliseid erandlike olukordadega seotud tähtaegu, mille pikendamine on õigusaktidega keelatud, nimetatakse pikendamatuteks ehk kohustuslikeks tähtaegadeks (nt apellatsiooni esitamiseks ette nähtud tähtajad).

Kõiki tähtaegu võib lühendada poolte dokumenteeritud kokkuleppe alusel. Kohus võib tähtaega lühendada ühe poole taotluse alusel, tingimusel et pool suudab näidata, et lühem tähtaeg on vajalik selleks, et vältida märkimisväärse kahju tekkimise riski, ning et vastaspoolel on piisavalt aega nõutava menetlustoimingu tegemiseks lühema tähtaja jooksul (tsiviilkohtumenetluse seadustiku paragrahv 129).

Taotluse alusel võib tähtaega pikendada, kui tähtaja pikendamisest kasu saaval poolel on vältimatud või väga tõsised põhjused, miks ta ei saa menetlustoimingut õigeaegselt teha, ja eelkõige juhul, kui tähtaja pikendamata jätmise tõttu kannataks pool pöördumatut kahju (tsiviilkohtumenetluse seadustiku paragrahvi 128 lõige 2). Tähtaegu ei saa pikendada poolte kokkuleppe alusel (tsiviilkohtumenetluse seadustiku paragrahvi 128 lõige 1).

14 Kui toimingust, mis on suunatud menetlusosalisele, kes elab kohas, kus tema suhtes võidakse kohaldada tähtaegade pikendamist, teatatakse menetlusosalisele kohas, mille elanike suhtes nimetatud pikendamist ei kohaldata, kas siis selline isik kaotab õiguse tähtaja pikendamisele?

Ei, sest oluline on see, et menetlustoimingud, mis Austria kohtus teha tuleb, tehtaks õigeaegselt.

15 Millised on tagajärjed, kui tähtaegadest kinni ei peeta?

Üldjuhul ei saa see menetlusosaline, kes ei tee menetlustoimingut õigeaegselt, seda toimingut enam teha (välistav toime; tsiviilkohtumenetluse seadustiku paragrahv 144). On mõned erandid, mis on näiteks sätestatud tsiviilkohtumenetluse seadustiku paragrahvi 289 lõikes 2 (tõendite andmise eesmärgil kohtusse ilmumata jätmise tagajärjed) ja paragrahvis 491 (apellatsiooniistungile ilmumata jätmise tagajärjed).

Hilinemisega tehtud menetlustoimingud lükatakse seadusest tulenevalt tagasi, kuid mõnel juhul tuleb selleks esitada avaldus.

Mõnikord on tegevusetusel lisaks tavapärastele tagajärgedele veel ka spetsiifilised tagajärjed. Need on väga erinevad. Kõige olulisem tegevusetuse spetsiifiline tagajärg on see, et kui üks pool jätab toimingu tegemata, siis on teisel poolel õigus taotleda tagaseljaotsust (tsiviilkohtumenetluse seadustiku paragrahvid 396 ja 442). Muud näited on järgmised. Kui kumbki pool ei ilmu kohtusse, peatatakse menetlus vähemalt kolmeks kuuks (tsiviilkohtumenetluse seadustiku paragrahv 170), ja kui avalduse esitaja ei ilmu kohtusse abieluasjadega seotud menetluses, võidakse kostja taotluse alusel teha otsus, et esitaja on avalduse tagasi võtnud, kuid mitte sellest loobunud.

16 Milliseid õiguskaitsevahendeid võivad kohtusse ilmumata jätnud menetlusosalised kasutada tähtaja lõppemise korral?

Kohtusse ilmumata jätmise või menetlustoimingute tegemata jätmise õiguslike tagajärgede kõrvaldamiseks kasutada olevad õiguskaitsevahendid on järgmised.

Varasema olukorra taastamine (tsiviilkohtumenetluse seadustiku paragrahv 146 ja sellele järgnevad paragrahvid).

Varasema olukorra taastamist võib kasutada selleks, et tühistada kohtusse ilmumata jätmise või menetlustoimingu tähtajaks tegemata jätmise tagajärjed, kui menetlusosalise või tema esindaja tegevusetuse tingis ettenägematu või vältimatu sündmus ning menetlusosalisel või tema esindajal ei olnud selles süüd või süü oli minimaalne (kerge hooletus). Selle õiguskaitsevahendi kasutamiseks tuleb avaldus esitada 14 päeva jooksul alates takistuse kõrvaldamisest.

Vastuväide (tsiviilkohtumenetluse seadustiku paragrahvid 397a ja 442a).

Vastuväide on õiguskaitsevahend, mis on suunatud tagaseljaotsuse tagasitaitmiseks tsiviilkohtumenetluse seadustiku paragrahvi 396 või 442 alusel. Üldjuhul tuleb vastuväited esitada otsuse teinud kohtule ettevalmistavate menetlusdokumentide vormis 14 päeva jooksul alates tagaseljaotsuse kättetoimetamisest (pikendamatu tähtaeg).

Apellatsioon (tsiviilkohtumenetluse seadustiku paragrahv 461 ja sellele järgnevad paragrahvid).

Apellatsiooni võib esitada tagaseljaotsuse peale peamiselt selle alusel, et nõuete mittetäitmist ei esinenud, sest kohaldatakse ühte tsiviilkohtumenetluse seadustiku paragrahvi 477 lõike 1 punktides 4 ja 5 loetletud õigusvastasuse alustest (nõuetele mittevastav kättetoimetamine või poole puudulik esindatus menetluse raames).

Käesoleva veebilehe omakeelset versiooni haldab Euroopa õiguslase koostöö võrgustiku vastav riiklik kontaktpunkt. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Komisjon ja Euroopa õiguslase koostöö võrgustik ei võta mingit vastutust ega kohustusi seoses käesolevas dokumendis esitatud või viidatud teabe ega andmetega. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

Viimati uuendatud: 24/09/2018

Menetlustähtajad - Poola

SISUKORD

- 1 Milliseid tähtaegu kohaldatakse tsiviilmenetluses?
- 2 Puhkepäevade loetelu vastavalt 3. juuni 1971. aasta määrusele (EMÜ, Euratom) nr 1182/71.
- 3 Millised üldsätted kehtivad eri tsiviilasjade menetlemise tähtaegade suhtes?
- 4 Kui toimingu või formaalsuse peab sooritama ettenähtud ajavahemiku jooksul, siis mida peetakse toimingu või formaalsuse sooritamise alguseks?
- 5 Kas dokumentide edastamise või kättetoimetamise viis (isiklikult kohtutäituri kaudu või posti teel) võib mõjutada või muuta tähtaja algust?
- 6 Kas ajavahemiku kindlaksmääramisel võetakse arvesse ka sündmuse kuupäeva, kui tähtaeg hakkab kulgema teatavast sündmusest?
- 7 Kui tähtaeg on väljendatud päevades, kas nimetatud päevade arv tähendab kalendripäevi või tööpäevi?
- 8 Millal väljendatakse tähtaega nädalates, kuudes või aastates?
- 9 Millal nädalates, kuudes või aastates väljendatud tähtaeg möödub?
- 10 Kui tähtpäev saabub laupäeval, pühapäeval või riigipühal, kas see pikeneb esimese järgneva tööpäevani?
- 11 Kas teatavate asjaolude korral tähtaega pikendatakse? Millised on tähtaja pikendamise tingimused?
- 12 Millised on apellatsioonkaebuse esitamise eritähtajad?
- 13 Kas kohus võib eelkõige kohtusse ilmumise tähtaega muuta või määrata kohtusse ilmumiseks kindla kuupäeva?
- 14 Kui toimingust, mis on suunatud menetlusosalisele, kes elab kohas, kus tema suhtes võidakse kohaldada tähtaegade pikendamist, teatatakse menetlusosalisele kohas, mille elanike suhtes nimetatud pikendamist ei kohaldata, kas siis selline isik kaotab õiguse tähtaja pikendamisele?
- 15 Millised on tagajärjed, kui tähtaegadest kinni ei peeta?
- 16 Milliseid õiguskaitsevahendeid võivad kohtusse ilmutata jätnud menetlusosalised kasutada tähtaja lõppemise korral?

1 Milliseid tähtaegu kohaldatakse tsiviilmenetluses?

Poola tsiviilmenetluses on ette nähtud 1) seadusjärgne, kohtulik ja lepinguline tähtaeg poolte tehtavateks menetlustoiminguteks ning 2) soovituslik tähtaeg kohtu tehtavateks menetlustoiminguteks.

Seadusjärgne ja kohtulik tähtaeg on lõplikud ja neid ei tohi ületada.

Seadusjärgne tähtaeg on välistav (see tähendab, et kui sellest kinni ei peeta, muutub menetlustoiming tühiseks) ja see on kindlaks määratud seadustes. Sellist tähtaega ei ole võimalik pikendada ega lühendada. Seadusjärgne tähtaeg algab seaduses sätestatud

hetkel. Seadusjärgseid tähtaegu on kahte liiki: tähtaeg, enne mida tuleb toiming teha, ja tähtaeg, pärast mida saab toiming teha. Seadusjärgsete tähtaegade hulka kuulub õiguskaitsevahendite esitamise tähtaeg, nt edasikaebuse või kaebuse esitamiseks.

Kohtulik tähtaeg on samuti välistav, aga selle kehtestab kohus või kohtunik. Kohtulikku tähtaega võib pikendada või lühendada, aga ainult olulisel põhjusel ja taotlusega, mis esitatakse enne tähtaja lõppu, isegi ilma vastaspoolt ära kuulamata. See tähtaeg algab hetkest, kui otsus või määrus sel eesmärgil välja kuulutatakse. Kui tsiviilkohtumenetluse seadustikus on ette nähtud automaatne kättetoimetamine, algab tähtaeg otsuse või määruse kättetoimetamise hetkest. Kohtulike tähtaegade hulka kuulub tähtaeg kohtuliku või menetlusliku võimetuse reguleerimiseks või edasikaebuse või kaebuse vormivigade parandamiseks.

Lepinguline tähtaeg, nagu selle nimetusest võib aru saada, kehtestatakse poolte kokkuleppel. Üks klassikaline näide on menetluse peatamine poolte ühise taotluse alusel. Kui pooled esitavad sellise taotluse, võib kohus menetluse peatada (kuid ei ole selleks kohustatud). Seda liiki tähtaja kohaldamine sõltub üksnes poolte tahtest.

Soovituslik tähtaeg on tavaliselt mõeldud kohtuasutustele (kohtud), mitte pooltele. Kui sellest kinni ei peeta, siis ei kaasne sellega negatiivseid menetluslikke tagajärgi. Selle peamine eesmärk on kiire menetlemise põhimõtte kohaldamine. Näiteks sellisest tähtajast on kohtule kehtestatud tähtaeg otsuse põhjenduse koostamiseks.

2 Puhkepäevade loetelu vastavalt 3. juuni 1971. aasta määrusele (EMÜ, Euratom) nr 1182/71.

Vastavalt 18. jaanuari 1951. aasta puhkepäevade seadusele kehtivad järgmised seadusjärgsed puhkepäevad:

- kõik pühapäevad (laupäevad ei ole seadusjärgsed puhkepäevad),
- 1. jaanuar – uusaasta,
- 6. jaanuar – kolmekuningapäev,
- ülestõusmispühade esimene püha,
- ülestõusmispühade teine püha,
- 1. mai – riigipüha,
- 3. mai – rahvuspüha,
- nelipühade esimene püha,
- Kristuse ihu püha,
- 15. august – Püha Neitsi Maarja taevassevõtmise püha,
- 1. november – kõigi pühakute päev,
- 11. november – rahvuspüha, iseseisvuspäev,
- 25. detsember – esimene jõulupüha,
- 26. detsember – teine jõulupüha.

2017. aastal on ülestõusmispühade esimene püha 16. aprillil, ülestõusmispühade teine püha 17. aprillil, nelipühade esimene püha 4. juunil ja Kristuse ihu püha 15. juunil.

3 Millised üldsätted kehtivad eri tsiviilasjade menetlemise tähtaegade suhtes?

Tsiviilõiguses võib tähtaja mõistel olla kaks tähendust. See võib olla kindel ajahetk (nt 5. aprill 2017) või konkreetne alguse ja lõpuga ajavahemik (nt 14 päeva).

Kui on kehtestatud lõplik tähtaeg (*kuupäev, mis ajaks peab midagi tehtud olema*), siis on tähtis selle täpne lõppemishetk. Tähtaeg ei pea olema antud kindla päevana, aga see tuleb määrata kindlaks sündmuse toimumise alusel, mille lepingupooled on konkreetsetes olukorras ette näinud.

Menetlustähtaja kehtestamisel kasutatakse selliseid ajaühikuid nagu päev, nädal, kuu või aasta. Tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikli 165 kohaselt reguleeritakse tsiviilkohtumenetluse tähtaja arvutamise meetodit tähtaega käsitlevate tsiviilseadustiku sätetega, kui seaduses, kohtuotsuses, muu riigiasutuse otsuses või õigusaktis on tähtaeg kehtestatud selle arvutamise viisi täpsustamata (tsiviilseadustiku artikkel 110). Menetlusdokumendi postitamine Poola postkontoris või Euroopa Liidu teises liikmesriigis universaalset postiteenust osutava ettevõtja postkontoris loetakse võrdseks selle menetlusdokumendi esitamisega kohtule. Sama kehtib, kui dokumendi esitab sõdur üksuse peakorterile, kinnipeetav isik vangla juhtkonnale või Poola merelaeva meeskonnaliige laeva kaptenile.

Päevas on 24 tundi ning see algab ja lõpeb kl 24. Päevades esitatud ajavahemik lõpeb viimase päeva lõpus. Nädalates, kuudes või aastates väljendatud ajavahemik lõpeb selle päeva lõpus, mis kattub nimetuse või kuupäeva poolest tähtaja esimese päevaga või kui sellist päeva viimases kuus ei ole, siis selle kuu viimasel päeval. Kui tähtaega väljendatakse kuu alguse, keskpaiga või lõpuna, tähendab see kuu esimest, viieteistkümnendat või viimast päeva. Pool kuud vastab 15 päevale. Kui tähtaeg on esitatud kuudes või aastates ja järjepidevus ei ole nõutav, siis eeldatakse, et kuus on 30 päeva ja aastas 365 päeva. Kui toimingute tegemise tähtaja lõpp langeb seadusjärgsele puhkepäevale või laupäevale, lõpeb tähtaeg järgmisel päeval, mis ei ole puhkepäev ega laupäev.

4 Kui toimingute või formaalsuse peab sooritama ettenähtud ajavahemiku jooksul, siis mida peetakse toimingute või formaalsuse sooritamise alguseks?

Kui päevades määratud tähtaja algus on kindel sündmus, ei võeta sündmuse toimumise päeva tähtaja arvutamisel arvesse. Näiteks kui kohus toimetab poolele 11. jaanuaril 2017 kätte kohtukutse, et ta teeks konkreetse toimingute seitsmepäevase tähtaja jooksul, lõppes see tähtaeg 18. jaanuari 2017 keskööl (kl 24).

5 Kas dokumentide edastamise või kättetoimetamise viis (isiklikult kohtutäituri kaudu või posti teel) võib mõjutada või muuta tähtaja algust?

Kohus võib kohtukutse kätte toimetada mitmel viisil: posti teel, kohtutäituri kaudu, kohtuteenijate või kohtu menetlusteenistuse kaudu. Adressaadile kättetoimetamine võib toimuda ka dokumendi üleandmisena adressaadile kohtu registratuuris. Kui kättetoimetamine on tehtud nõuetekohaselt, on kõik need meetodid võrdselt kehtivad ja meetodi valik ei mõjuta tähtaja kulgemist.

Alates 8. septembrist 2016 on eeskirjadega lubatud kohtul toimetada kohtukutse kätte andmeedastussüsteemi kaudu, kui adressaat on esitanud dokumendid sellise süsteemi kaudu või teinud valiku selle kasuks. Adressaat, kes on valinud dokumentide esitamise andmeedastussüsteemi kaudu, võib elektroonilisest kättetoimetamisest loobuda.

Elektrooniliste vahendite kaudu kätte toimetatav dokument loetakse kättetoimetatuks kuupäeval, mis on esitatud elektroonilises kinnituses kirjavahetuse kättesaamise kohta, isegi kui see kuupäev langeb seadusjärgsele puhkepäevale. Asjaolu, et elektrooniline kirjavahetus saadakse kätte öösel, ei mõjuta kättetoimetamise kehtivust. Kui elektrooniline kinnitus kirjavahetuse kättesaamise kohta puudub, loetakse kättetoimetamine toimunuks 14. päeval alates kuupäevast, mil dokument andmeedastussüsteemi üles laaditakse. Eespool nimetatud eeskirjade kohaselt peab pool kontrollima oma elektroonilist kontot vähemalt üks kord iga 14 päeva jooksul.

6 Kas ajavahemiku kindlaksmääramisel võetakse arvesse ka sündmuse kuupäeva, kui tähtaeg hakkab kulgema teatavast sündmusest?

Kui päevades määratud tähtaja algus on kindel sündmus, ei võeta selle sündmuse toimumise päeva tähtaja arvutamisel arvesse.

7 Kui tähtaeg on väljendatud päevades, kas nimetatud päevade arv tähendab kalendripäevi või tööpäevi?

Päevades sätestatud tähtaega väljendatakse kalendripäevades. Kui toimingute tegemise tähtaja lõpp langeb seadusjärgsele puhkepäevale või laupäevale, lõpeb tähtaeg järgmisel päeval, mis ei ole puhkepäev ega laupäev.

8 Millal väljendatakse tähtaega nädalates, kuudes või aastates?

Nädalates, kuudes või aastates väljendatud ajavahemik lõpeb selle päeva lõpus, mis kattub nimetuse või kuupäeva poolest tähtaja esimese päevaga või kui sellist päeva viimases kuus ei ole, siis selle kuu viimasel päeval.

Kui tähtaega väljendatakse kuu alguse, keskpaiga või lõpuna, tähendab see kuu esimest, viieteistkümnendat või viimast päeva. Pool kuud vastab 15 päevale.

Kui tähtaeg on esitatud kuudes või aastates ja järjepidevus ei ole nõutav, siis eeldatakse, et kuus on 30 päeva ja aastas 365 päeva.

9 Millal nädalates, kuudes või aastates väljendatud tähtaeg möödub?

Nädalates, kuudes või aastates väljendatud ajavahemik lõpeb selle päeva lõpus, mis kattub nimetuse või kuupäeva poolest tähtaja esimese päevaga või kui sellist päeva viimases kuus ei ole, siis selle kuu viimasel päeval.

Kui tähtaega väljendatakse kuu alguse, keskpaiga või lõpuna, tähendab see kuu esimest, viieteistkümnendat või viimast päeva. Pool kuud vastab 15 päevale.

Kui tähtaeg on esitatud kuudes või aastates ja järjepidevus ei ole nõutav, siis eeldatakse, et kuus on 30 päeva ja aastas 365 päeva.

10 Kui tähtpäev saabub laupäeval, pühapäeval või riigipühal, kas see pikeneb esimese järgneva tööpäevani?

Kui toimingu tegemise tähtaja lõpp langeb seadusjärgsele puhkepäevale või laupäevale, lõpeb tähtaeg järgmisel päeval, mis ei ole puhkepäev ega laupäev.

11 Kas teatavate asjaolude korral tähtaega pikendatakse? Millised on tähtaja pikendamise tingimused?

Pikendada või lühendada saab ainult kohtulikku tähtaega, st kohtu või kohtu eesistuja kehtestatud tähtaega. Tähtaja pikendamise või lühendamise otsuse võib teha kohtu eesistuja või kohus, aga ainult olulistel põhjustel, mida nad hindavad omal äranägemisel.

Tähtaega võib pikendada või lühendada ainult poole, hagita menetluse osalise, menetluse astuja, prokuröri, tööinspektori, tarbijakaitse ombudsmani, vabaühenduse, kohtu määratud eksperdi või tunnistaja taotluse alusel, kui tähtaeg puudutab nende toiminguid. Sellist otsust ei saa teha kohus või kohtunik omal algatusel.

Sellekohane taotlus tuleb esitada enne kindlaksmääratud tähtaja lõppemist.

12 Millised on apellatsioonkaebuse esitamise eritähajad?

Poola tsiviilkohtumenetluse seadustikus on õiguskaitsevahendite esitamise seadusjärgne menetlustähtaeg sätestatud vastavalt kohtuotsuse liigile (kohtuotsus (*wyrok*), otsus asja sisu kohta hagita menetluses (*postanowienie co do istoty sprawy w postępowaniu nieprocesowym*), tagaseljaotsus (*wyrok zaoczny*), maksekäsk maksekorraldusmenetluses (*nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym*), maksekäsk maksekäsumenetluses (*nakaz zapłaty w postępowaniu nakazowym*) ja otsused (*postanowienie*)). Kindlaks on määratud eelkõige järgmised seadusjärgsed tähtajad:

- kohtuotsus ja otsus asja sisu kohta hagita menetluses: kohtuotsuse põhjendus koostatakse kirjalikult poole taotluse alusel, et toimetada kätte kohtuotsus ja põhjendus, ja see esitatakse ühe nädala jooksul alates kohtuotsuse resolutsiooni väljakuulutamise kuupäevast ning kahel juhul (1) kui ilma advokaadi, õigusnõustaja või patendivolinikuta tegutsev pool ei olnud kohtuotsuse väljakuulutamise ajal kohal, sest viibis kinnipidamiskohas, ja 2) kui kohtuotsus tehti kinnisel istungil) ühe nädala jooksul pärast kohtuotsuse resolutsiooni kättetoimetamise kuupäeva. Edasikaebuse võib esitada vaidlustatud otsuse teinud kohtule kahe nädala jooksul alates kohtuotsuse ja põhjenduse kättetoimetamisest apellandile. Kui pool ei ole ühe nädala jooksul pärast kohtuotsuse resolutsiooni väljakuulutamise kuupäeva nõudnud kohtuotsuse ja põhjenduse kättetoimetamist, algab edasikaebuse esitamise tähtaeg päevast, mil lõpeb sellise taotluse esitamise tähtaeg;
- otsus: kaebuse esitamise tähtaeg on üks nädal ja see hakkab kulgema otsuse kättetoimetamisest või kui pool ei nõudnud ettenähtud tähtaja jooksul istungil tehtud otsuse kättetoimetamist, siis otsuse väljakuulutamisest;
- kostjaga seotud tagaseljaotsus: kostja, kelle suhtes on tehtud tagaseljaotsus, võib esitada vastuväite kahe nädala jooksul alates kohtuotsuse kättetoimetamisest;
- hagejaga seotud tagaseljaotsus: kohus esitab tagaseljaotsuse põhjused, kui hagi on tervikuna või osaliselt tagasi lükatud ja hageja on palunud esitada põhjused, ühe nädala jooksul alates kohtuotsuse kättetoimetamisest; või kui hageja, kes ei ole sellist taotlust esitanud, on esitanud edasikaebuse, siis ettenähtud tähtaja jooksul;
- maksekäsk maksekorraldusmenetluses: kostjalt nõutakse maksekäsu nõude ja kulude rahuldamist täies ulatuses või vastuväite esitamist kahe nädala jooksul alates maksekäsu kättetoimetamisest;
- maksekäsk maksekäsumenetluses: maksekäsu väljaandmisel teeb kohus otsuse, et kostjalt nõutakse nõude ja kulude rahuldamist täies ulatuses kahe nädala jooksul alates maksekäsu kättetoimetamisest või väidete esitamist nimetatud tähtaja jooksul.

13 Kas kohus võib eelkõige kohtusse ilmumise tähtaega muuta või määrata kohtusse ilmumiseks kindla kuupäeva?

Tunnistajal või menetlusosalisel on absoluutne kohustus kohtusse ilmuda. Tunnistaja peab kohtusse ilmuma isegi juhul, kui talle ei ole juhtumi asjaolud teada või kui ta on juba otsustanud kasutada oma ütluste andmisest keeldumise õigust. Tunnistaja peab esitama vabanduse oma puudumise (mitteilmumise) kohta kirjalikult enne istungi kuupäeva. Hilisemal kuupäeval vabanduste esitamine mitteilmumise kohta ei takista kohtul tunnistajale istungil trahvi määramast. Tunnistaja peaks kirjalikule vabandusele lisama dokumendi, milles ta esitab põhjendused oma mitteilmumise kohta. Tunnistaja mitteilmumine on vabandatav haiguse, tähtsa ärireise või tõsise ettenägematu sündmuse alusel. Kui kohtukutse saamisel nimetatakse mitteilmumise põhjusena haigust, peab kohtuarst väljastama tunnistuse, mis kinnitab võimetust kohale ilmuda. Sellisel juhul määrab kohus kohaleilmumiseks teise kuupäeva.

14 Kui toimingust, mis on suunatud menetlusosalisele, kes elab kohas, kus tema suhtes võidakse kohaldada tähtaegade pikendamist, teatatakse menetlusosalisele kohas, mille elanike suhtes nimetatud pikendamist ei kohaldata, kas siis selline isik kaotab õiguse tähtaja pikendamisele?

Poolele või tunnistajale kehtivad tsiviilmenetluse eeskirjad, mida kohaldab kohtuasutus (kohus).

15 Millised on tagajärjed, kui tähtaegadest kinni ei peeta?

Menetlustoiming, mille pool teeb pärast tähtaja lõppemist, on tühine. Seda põhimõtet kohaldatakse nii seadusjärgsele kui ka kohtulikule tähtajale. Menetlustoimingu tühisus tähendab, et hilinemisega tehtud toimingul puuduvad õiguslikud tagajärjed, mis on seotud selle tegemisega seaduste alusel. Pärast tähtaja lõppemist tehtud menetlustoiming on tühine isegi siis, kui kohus ei ole tähtaja möödumisega seotud otsust veel avaldanud.

16 Milliseid õiguskaitsevahendeid võivad kohtusse ilmumata jätnud menetlusosalised kasutada tähtaja lõppemise korral?

Tähtaja ületamise korral võib pool taotleda selle ennistamist ja menetluse taaslustamist.

Kui pool on eiranud menetlustoimingu tähtaega, aga see ei ole olnud tema enda süü, ennistab kohus tähtaja tema taotlusel. Ennistamine ei ole siiski lubatav, kui tähtaja eiramisel ei ole poole jaoks negatiivseid menetluslikke tagajärgi. Tähtaja ennistamise taotlust sisaldav menetludokument tuleb esitada kohtule, kus toiming tuli teha, hiljemalt üks nädal pärast seda, kui tähtaja eiramise põhjus enam ei kohaldu. Menetludokumendis tuleks esitada taotlust põhjendavad asjaolud. Pool peaks menetlustoimingu tegema taotluse esitamisega samal ajal. Kui tähtaja ületamisest on möödunud üks aasta, võib selle ennistada ainult erandjuhtudel. Kohtuotsuse puhul, millega tühistatakse abielu või kuulutatakse välja lahutus või tunnistatakse abielu kehtetuks, ei ole tähtaja ennistamine edasikaebuse esitamiseks lubatav, kui vähemalt üks pooltest on pärast kohtuotsuse jõustumist uuesti abiellunud. Kohus lükkab tagasi tähtaja ennistamise taotluse, mis esitatakse hilinemisega või on seaduste kohaselt lubamatu. Asjaolu, et tähtaja ennistamiseks on esitatud taotlus, ei peata menetlust ega kohtuotsuse täitmist. Kohus võib siiski sõltuvalt asjaoludest peatada menetluse või kohtuotsuse täitmise. Kui see taotlus rahuldatakse, võib kohus viivitamata asja menetlusse võtta.

Menetluse taaslustamine võimaldab lõpliku otsusega lõpetatud juhtumit uuesti arutada. Kaebust, milles nõutakse menetluse taaslustamist, käsitletakse sageli lõplike otsuste vaidlustamiseks kasutatava erakorralise õiguskaitsevahendina (või erakorralise edasikaebusena), erinevalt tavapäraest õiguskaitsevahenditest (mida kasutatakse mittelõplike otsuste puhul). Menetluse taaslustamist võib taotleda järgmistel põhjustel: kohtuotsus põhines võltsitud või muudetud dokumendil või kriminaalasjas süüdimõistval otsusel, mis seejärel tühistati, või kohtuotsuseni jõuti kuriteo tulemusena. Menetluse taaslustamist võib taotleda ka juhul, kui sama õigussuhet puudutav lõplik kohtuotsus avaldatakse hiljem või avaldatakse faktilised asjaolud või tõendid, mis võivad mõjutada juhtumi tulemust ja mida poolel ei olnud võimalik eelnevas menetluses kasutada; kui kohtuotsuse sisu mõjutab otsus, mis ei lõpetanud kõnealust menetlust ja mis tehti normatiivakti alusel, mille konstitutsioonikohus on tunnistanud [põhiseaduse](#), ratifitseeritud rahvusvahelise lepingu või seadustega (tühistatud või muudetud kooskõlas tsiviilkohtumenetluse seadustikuga) vastuolus olevaks.

Menetluse taaslustamist ei saa taotleda rohkem kui kümme aastat pärast kohtuotsuse jõustumise kuupäeva (välja arvatud juhul, kui pool ei olnud võimeline tegutsema või ei olnud nõuetekohaselt esindatud).

Käesoleva veebilehe omakeelset versiooni haldab Euroopa õigusala koostöö võrgustiku vastav riiklik kontaktpunkt. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Komisjon ja Euroopa õigusala koostöö võrgustik ei võta mingit vastutust ega kohustusi seoses käesolevas dokumendis esitatud või viidatud teabe ega andmetega. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

Viimati uuendatud: 27/06/2018

Menetlustähtjad - Rumeenia

SISUKORD

- [1 Milliseid tähtaegu kohaldatakse tsiviilmenetluses?](#)
- [2 Puhkepäevade loetelu vastavalt 3. juuni 1971. aasta määrusele \(EMÜ, Euratom\) nr 1182/71.](#)
- [3 Millised üldsätted kehtivad eri tsiviilasjade menetlemise tähtaegade suhtes?](#)

- 4 Kui toimingu või formaalsuse peab sooritama ettenähtud ajavahemiku jooksul, siis mida peetakse toimingu või formaalsuse sooritamise alguseks?
- 5 Kas dokumentide edastamise või kättetoimetamise viis (isiklikult kohtutäituri kaudu või posti teel) võib mõjutada või muuta tähtaja algust?
- 6 Kas ajavahemiku kindlaksmääramisel võetakse arvesse ka sündmuse kuupäeva, kui tähtaeg hakkab kulgema teatavast sündmusest?
- 7 Kui tähtaeg on väljendatud päevades, kas nimetatud päevade arv tähendab kalendripäevi või tööpäevi?
- 8 Millal väljendatakse tähtaega nädalates, kuudes või aastates?
- 9 Millal nädalates, kuudes või aastates väljendatud tähtaeg möödub?
- 10 Kui tähtpäev saabub laupäeval, pühapäeval või riigipühal, kas see pikeneb esimese järgneva tööpäevani?
- 11 Kas teatavate asjaolude korral tähtaega pikendatakse? Millised on tähtaja pikendamise tingimused?
- 12 Millised on apellatsioonkaebuse esitamise eritähajad?
- 13 Kas kohus võib eelkõige kohtusse ilmumise tähtaega muuta või määrata kohtusse ilmumiseks kindla kuupäeva?
- 14 Kui toimingust, mis on suunatud menetlusosalisele, kes elab kohas, kus tema suhtes võidakse kohaldada tähtaegade pikendamist, teatatakse menetlusosalisele kohas, mille elanike suhtes nimetatud pikendamist ei kohaldata, kas siis selline isik kaotab õiguse tähtaja pikendamisele?
- 15 Millised on tagajärjed, kui tähtaegadest kinni ei peeta?
- 16 Milliseid õiguskaitsvahendeid võivad kohtusse ilmumata jätnud menetlusosalised kasutada tähtaja lõppemise korral?

1 Milliseid tähtaegu kohaldatakse tsiviilmenetluses?

Menetluse seisukohast on menetlustähtaeg üldmääratlusena ajavahemik, mille jooksul tuleb teatud menetlustoimingud teha või on need, vastupidi, keelatud. Seda reguleerivad tsiviilkohtumenetluse seadustiku seaduse nr 134/2010 (mida on seejärel muudetud ja täiendatud; jõustus 15. veebruaril 2013) artiklid 180–186.

Kõik tsiviilkohtumenetluses kohaldatavad eri liiki tähtajad liigitatakse nende kindlaksmääramise alusel õiguslikeks, kohtulikeks või kokkuleppelisteks tähtaegadeks (olenemata nende olemusest). Õiguslikud tähtajad on need, mis on seaduses sõnaselgelt sätestatud, ja need on põhimõtteliselt kindlaks määratud, nii et kohtunikul või pooltel ei ole võimalik neid lühendada ega pikendada (näiteks viiepäevane tähtaeg kohtudokumendi kättetoimetamiseks). Erandina võimaldab seadus teatud õiguslike tähtaegade pikendamist või lühendamist. Kohtulikud tähtajad on need, mille kohus juhtumite lahendamise käigus kehtestab poolte kohaleilmumiseks, tunnistajate ärakuulamiseks, muude tõendite, st dokumentide, ekspertiisiaruannete jne käsitlemiseks. Kokkuleppelisi tähtaegu on pooltel võimalik kindlaks määrata vaidluste arutamise käigus ja need ei nõua kohtuasutuse heakskiitu.

Menetlustähtajad on sõltuvalt liigist üldised (notoorsed ehk üldtuntud) ja keelavad (edasilükkavad); esimesed on need, mille jooksul tuleb teatud menetlustoiming teha (näiteks tähtajad, mille jooksul tuleb edasi kaevata – edasikaebus, teine edasikaebus jne), ja teised on need, mille jooksul seadus keelab menetlustoimingud.

Teine tähtaegade liigitamise kriteerium on seotud karistusega, mida on võimalik kohaldada nendest mittekinnipidamise korral, kusjuures tähtajad on absoluutsed ja suhtelised. Absoluutsete tähtaegade mittejärgimine mõjutab põhiliselt menetlustoimingute kehtivust, samas kui suhtelistest tähtaegadest mittekinnipidamine – isegi kui see ei too tingimata kaasa menetlustoimingute kehtetuks tunnistamist – võib käivitada distsiplinaar- või rahaliste karistuste kohaldamise süüdi olevatele pooltele (otsuse tegemise tähtaeg, ettevalmistustähtaeg jne).

Lisaks saab tähtaegu liigitada vastavalt nende kestusele tundides, päevades, nädalates, kuudes ja aastates ning see liigitus on ette nähtud ka tsiviilkohtumenetluse seadustiku artiklis 181. Lisaks on teatud juhtumid, mille puhul seaduses ei ole konkreetselt ette nähtud teatud liiki tähtaega (tund, päev jne), kuid on ette nähtud ajahetk menetlustoimingu lõpetamiseks (näiteks vastuväide täitmise suhtes, mille võib esitada kuni viimase täitetoiminguni) või on kehtestatud sätted, mis ütlevad, et toiming tuleks teha „viivitamata“ või „võimalikult kiiresti“ või „kiiremas korras“.

2 Puhkepäevade loetelu vastavalt 3. juuni 1971. aasta määrusele (EMÜ, Euratom) nr 1182/71.

Rumeenia õiguse kohaselt on puhkepäevad kõik laupäevad ja pühapäevad, lisaks riigipühad (rahvuspäev – 1. detsember, tööpüha – 1. mai), samuti tähtsad usupühad (joulud – 25. ja 26. detsember, ülestõusmispühad – kaks päeva, ja nelipüha – üks päev sõltuvalt kalendrikuupäevadest, Maarja taevassevõtmise püha – 15. august, andresepäev – 30. november), uusaasta – 1. ja 2. jaanuar.

3 Millised üldsätted kehtivad eri tsiviilasjade menetlemise tähtaegade suhtes?

Tähtaegadele kohaldatavad eeskirjad on sätestatud tsiviilkohtumenetluse seadustiku artiklites 180–186.

4 Kui toimingu või formaalsuse peab sooritama ettenähtud ajavahemiku jooksul, siis mida peetakse toiminguga või formaalsuse sooritamise alguseks?

Igal tähtajal on algusaeg ja lõppaeg ning kestus jääb nende vahele.

Algasaja kohta on tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikli 184 lõikes 1 sätestatud, et tähtajad algavad menetlusdokumentide kättetoimetamise kuupäevast, kui seaduses ei ole ette nähtud teisiti.

On siiski ka juhtumeid, kui tähtaja algusaega käivitava menetlusdokumendi kättetoimetamise võib asendada samaväärsete menetlustoimingutega (ekvipollentsi ehk samaväärsuse juhtumid). Seega asendatakse tähtaja kulgemist käivitava menetlusdokumendi kättetoimetamine mõnel juhul teiste menetlustega, mis on tähtaja alguspunktiks (näiteks taotlus menetlusdokumentide vastaspoolele kättetoimetamiseks, edasikaebuse esitamine või täitedokumendi kättetoimetamine).

Erandina üldreeglis on ka juhtumeid, kui tähtaeg algab muust kui kättetoimetamise hetkest, nimelt otsusest (millega määratakse kindlaks õigust lõpetav tähtaeg, täiendades sellega kohtuotsust); tõendite tunnustamisest (nõutud summade või tunnistajate nimekirja esitamine viie päeva jooksul); teatud dokumentide avaldamisest (hoone müügikuulutuse puhul viie päeva jooksul).

Lõppaeg on määratletud ajahetkenähtena, millal on saavutatud tähtaja toime, milleks on võimaluse lõppemine menetluse teostamiseks, mille jaoks tähtaeg kehtestati (üldiste tähtaegade korral), või vastupidiselt tähistab/märgib see ajahetke, millal tekib teatud menetlustoimingute tegemise õigus (keelustavad tähtajad).

5 Kas dokumentide edastamise või kättetoimetamise viis (isiklikult kohtutäituri kaudu või posti teel) võib mõjutada või muuta tähtaja algust?

Algus- ja lõppaja vahel kulgevad tähtajad katkestusteta, põhimõtteliselt ilma katkestamise või peatamise võimaluseta. Takistus, mis tuleneb poolte tahtest sõltumatust asjaolust – millele viidatakse tsiviilkohtumenetluse seadustiku artiklis 186 – on siiski põhjus menetlustähtaegade katkestamiseks. Muud katkestamise eriasjaolud on sellele juhtumile lisatud (näiteks edasikaebuse esitamise tähtaja katkestamine – tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikkel 469). Samal ajal on seaduses ette nähtud, et menetlustähtaega on võimalik ka peatada (nagu see on õigust lõpetava tähtaja puhul – tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikkel 418). Kui tähtaeg katkestatakse vastavalt tsiviilkohtumenetluse seadustiku artiklile 186, algab pärast takistuse kadumist muutumatu 15-päevane tähtaeg, olenemata katkestatud tähtaja kestusest. Peatamise korral jätkub tähtaja kulgemine punktist, kus peatamine on peatunud, ja enne tähtaja peatamist möödunud aeg lisatakse samuti sellele.

Tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikli 183 kohaselt loetakse õiguspärase tähtaja jooksul postiasutusele või kiirkullerteenistusele või erisideteenistusele üle antud menetlusdokument õigeaegselt esitatuks. Dokument, mille huvitatud pool esitab õiguspärase tähtaja jooksul sõjaväeüksusele või poole kinnipidamiskoha haldusbüroosse, loetakse samuti õigeaegselt esitatuks. Postiasutuse kviitung ja kiirkullerteenistuse, erisideteenistuse, sõjaväeüksuse või huvitatud poole kinnipidamiskoha haldusbüroo registreering või kinnitus esitatud dokumendil, kui see on asjakohane, on tõend kuupäeva kohta, millal huvitatud pool toimingut alustas.

6 Kas ajavahemiku kindlaksmääramisel võetakse arvesse ka sündmuse kuupäeva, kui tähtaeg hakkab kulgema teatavast sündmusest?

Vastavalt tsiviilkohtumenetluse seadustiku artiklile 181 arvestatakse päevades väljendatud tähtaega vastavalt välistamise süsteemile, st vabad päevad jäetakse välja, arvesse ei võeta päeva, millal tähtaeg algab – *dies a quo* –, ega päeva, millal see lõpeb – *dies ad quem*, ning kohaldatavad on seoses alguspunktiga kehtestatud eeskirjad, nagu on esitatud punktis 4.

Päevades väljendatud tähtajad arvutatakse alati täispäevadena, kuid dokumenti on võimalik esitada siiski ainult kohtuteenistuste tööajal. Selle puuduse on võimalik kõrvaldada, saates menetlusdokumendi posti teel, kusjuures postiametnik märgib kuupäeva ja saaja jaoks tõhusa suhtlemise vahendi. Vt ka vastus küsimusele 4.

7 Kui tähtaeg on väljendatud päevades, kas nimetatud päevade arv tähendab kalendripäevi või tööpäevi?

Näiteks kui isik peab tegutsema või kui dokument toimetatakse talle kätte esmaspäeval, 4. aprillil 2005, ja ta peab vastuse esitama 14 päeva jooksul alates kättetoimetamisest, kas see tähendab, et asjaomane isik peab vastama enne

i. esmaspäeva, 18. aprilli (kalendripäevad) või

ii. reedet, 22. aprilli (tööpäevad)?

Õige vastus on, et ettenähtud päevade arv sisaldab kalendripäevi. Asjaomane isik peab võtma tõhusaid meetmeid 18. aprilliks (k. a).

8 Millal väljendatakse tähtaega nädalates, kuudes või aastates?

Vastavalt tsiviilkohtumenetluse seadustiku artiklile 182 lõpevad aastates, kuudes või nädalates väljendatud tähtajad aasta, kuu või nädala sellel päeval, mis kattub alguspäevaga.

Tähtaeg, mis algab kuu 29., 30. või 31. päeval, ja lõpeb kuus, milles sellist päeva ei ole, loetakse lõppenuks vastava kuu sellele päevale eelneval päeval.

Tähtaega, mis lõpeb seaduslikul puhkepäeval, või kui kättetoimetamine on peatatud, pikendatakse kuni järgmise esimese tööpäeva lõpuni.

9 Millal nädalates, kuudes või aastates väljendatud tähtaeg möödub?

Nädalates, kuudes või aastates väljendatud tähtaeg lõpeb viimase aasta viimase nädala või kuu tähtaja alguspäevaga kattuvatel päeval. Kui viimases kuus ei ole tähtaja alguspäevaga kattuvat päeva, lõpeb tähtaeg selle kuu viimasel päeval. Kui tähtaja viimane päev on puhkepäev, pikendatakse tähtaega järgmise esimese tööpäevani.

10 Kui tähtpäev saabub laupäeval, pühapäeval või riigipühal, kas see pikeneb esimese järgneva tööpäevani?

Jah, kui tähtaja viimane päev on puhkepäev, pikendatakse tähtaega esimese järgmise tööpäevani.

11 Kas teatavate asjaolude korral tähtaega pikendatakse? Millised on tähtaja pikendamise tingimused?

Tsiviilkohtumenetluse seadustiku artiklis 184 on täpsustatud, et menetlustähtaeg katkestatakse ja uus tähtaeg algab uue kättetoimetamise kuupäevast järgmistel juhtudel:

- kui üks pooltest on surnud; sellisel juhul toimetatakse uus dokument kätte surnud poole viimasesse alalisse asukohta pärijale, ilma iga pärija nime ja seisundit näitamata;
- kui ühe poole esindaja on surnud; sellisel juhul toimetatakse uus dokument kätte asjaomasele poolele.

Menetlustähtaeg ei hakka kulgema, ja kui see hakkas kulgema varem, katkestatakse see seoses poolega, kes on teovõimetu või kellel on piiratud teovõime, kuni keegi isik on vajaduse korral määratud seda poolt esindama või abistama.

12 Millised on apellatsioonkaebuse esitamise eritähtajad?

Jah, õigusvaldkondadega seoses on kehtestatud kindlad tähtajad. Üldine tähtaeg edasikaebuse ja teise edasikaebuse esitamiseks on tsiviilkohtumenetluse seadustikus 30 päeva. Teatud asjades (erimenetlused), näiteks presidendi määruse korral, on edasikaebuse esitamise tähtaeg viis päeva, mis on lühem kui tavaõiguse kohane edasikaebuse esitamise tähtaeg.

13 Kas kohus võib eelkõige kohtusse ilmumise tähtaega muuta või määrata kohtusse ilmumiseks kindla kuupäeva?

Vastus on jaatav, mis tähendab, et teatud erandjuhtudel võimaldab seadus kohtunikul tähtaega pikendada (näiteks viie päeva võrra vastavalt tsiviilkohtumenetluse seadustiku artiklitele 469 ja 490 – seoses edasikaebuse ja teise edasikaebusega) või seda lühendada (näiteks vastavalt tsiviilkohtumenetluse seadustiku artiklile 159 seoses kohtudokumendi kättetoimetamise tähtajaga viis päeva enne istungi kuupäeva).

14 Kui toimingust, mis on suunatud menetlusosalisele, kes elab kohas, kus tema suhtes võidakse kohaldada tähtaegade pikendamist, teatatakse menetlusosalisele kohas, mille elanike suhtes nimetatud pikendamist ei kohaldata, kas siis selline isik kaotab õiguse tähtaja pikendamisele?

Tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikli 1087 kohaselt kohaldatakse kohas rahvusvahelistes tsiviilmenetlustes Rumeenia menetlusõigust, võttes arvesse sõnaselgeid vastupidiseid sätteid. Vt ka vastus küsimustele 5, 11 ja 16.

15 Millised on tagajärjed, kui tähtaegadest kinni ei peeta?

Nagu eespool märgitud, mõjutab absoluutsete tähtaegade mittejärgimine põhiliselt menetlustoimingute kehtivust, samas kui suhteliste tähtaegade mittejärgimine, isegi kui see ei too tingimata kaasa menetlustoimingute kehtetuks tunnistamist, võib käivitada distsiplinaar- või rahaliste karistuste kohaldamise süüdi olevatele pooltele (otsuse tegemise tähtaeg, ettevalmistustähtaeg jne).

Menetlustähtaegade mittejärgimine toob tõenäoliselt kaasa järgmiste karistuste kohaldamise:

- menetlustoimingu tühisus;
- menetlustoimingu läbiviimiseks ettenähtud tähtaja tühistamine;
- kohtule esitatud taotluse kehtivuse lõppemine;
- sundtäitmise õigust lõpetava tähtaja lõppemine;
- rahalised karistused;
- distsiplinaarkaristused;
- kohustus teha toiming uuesti või muuta õiguslike vorminõuete tehtud toimingut;
- kohustus maksta kannatanule hüvitist menetlusnõuete rikkumise eest.

Tsiviilkohtumenetluse seadustiku artiklis 185 on ette nähtud, et kui menetlusõigus tuleb teostada teatud tähtaja jooksul, siis selle kohustuse täitmata jätmine käivitab õigusest ilmajätmise, kui seaduses ei ole teisiti ette nähtud. Menetlustoiming, mis tehakse pärast tähtaja möödumist, on tühine. Kui seaduses on ette nähtud menetlustoimingu katkestamine tähtaja jooksul, võib enne tähtaja lõppemist tehtud toimingud huvitatud poole taotlusel tühistada.

16 Milliseid õiguskaitsevahendeid võivad kohtusse ilmumata jätnud menetlusosalised kasutada tähtaja lõppemise korral?

Tsiviilkohtumenetluse seadustiku artiklis 186 on ette nähtud, et poolele, kes ei pidanud tähtajast kinni, antakse uus tähtaeg, tingimusel, et ta tõendab, et viivitus oli põhjendatud. Asjaomane pool teeb menetlustoimingu hiljemalt 15 päeva jooksul alates kuupäevast, kui katkestamine on lõppenud, ja samal ajal taotleb uue tähtaja saamist. Kui ta kasutab õiguskaitsevahendeid, on tähtaeg sama, mis on sätestatud seoses edasikaebuse esitamisega. Uue tähtaja taotlust käsitleb pädev kohus, kes käsitleb taotlust seoses õigusega, mida tähtaja jooksul ei teostatud. Kui pool on süüdi, siis ei ole menetluslikke õiguskaitsevahendeid võimalik kasutada.

Käesoleva veebilehe omakeelset versiooni haldab Euroopa õiguslase koostöö võrgustiku vastav riiklik kontaktpunkt. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversionides. Komisjon ja Euroopa õiguslase koostöö võrgustik ei võta mingit vastutust ega kohustusi seoses käesolevas dokumendis esitatud või viidatud teabe ega andmetega. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

Viimati uuendatud: 27/06/2018

Menetlustähtajad - Slovakkia

SISUKORD

- [1 Milliseid tähtaegu kohaldatakse tsiviilmenetluses?](#)
- [2 Puhkepäevade loetelu vastavalt 3. juuni 1971. aasta määrusele \(EMÜ, Euratom\) nr 1182/71.](#)
- [3 Millised üldsätted kehtivad eri tsiviilasjade menetlemise tähtaegade suhtes?](#)
- [4 Kui toimingu või formaalsuse peab sooritama ettenähtud ajavahemiku jooksul, siis mida peetakse toimingu või formaalsuse sooritamise alguseks?](#)
- [5 Kas dokumentide edastamise või kättetoimetamise viis \(isiklikult kohtutäituri kaudu või posti teel\) võib mõjutada või muuta tähtaja algust?](#)
- [6 Kas ajavahemiku kindlaksmääramisel võetakse arvesse ka sündmuse kuupäeva, kui tähtaeg hakkab kulgema teatavast sündmusest?](#)
- [7 Kui tähtaeg on väljendatud päevades, kas nimetatud päevade arv tähendab kalendripäevi või tööpäevi?](#)
- [8 Millal väljendatakse tähtaega nädalates, kuudes või aastates?](#)
- [9 Millal nädalates, kuudes või aastates väljendatud tähtaeg möödub?](#)
- [10 Kui tähtpäev saabub laupäeval, pühapäeval või riigipühal, kas see pikeneb esimese järgneva tööpäevani?](#)

- 11 Kas teatavate asjaolude korral tähtaega pikendatakse? Millised on tähtaja pikendamise tingimused?
- 12 Millised on apellatsioonkaebuse esitamise eritähtajad?
- 13 Kas kohus võib eelkõige kohtusse ilmumise tähtaega muuta või määrata kohtusse ilmumiseks kindla kuupäeva?
- 14 Kui toimingust, mis on suunatud menetlusosalisele, kes elab kohas, kus tema suhtes võidakse kohaldada tähtaegade pikendamist, teatatakse menetlusosalisele kohas, mille elanike suhtes nimetatud pikendamist ei kohaldata, kas siis selline isik kaotab õiguse tähtaja pikendamisele?
- 15 Millised on tagajärjed, kui tähtaegadest kinni ei peeta?
- 16 Milliseid õiguskaitsvahendeid võivad kohtusse ilmumata jätnud menetlusosalised kasutada tähtaja lõppemise korral?

1 Milliseid tähtaegu kohaldatakse tsiviilmenetluses?

- a) Seadusjärgsed – nende kestus on seadusega kindlaks määratud;
- b) kohtulikud – kohus võib asjaomase üksuse taotlusel tähtaega pikendada.

2 Puhkepäevade loetelu vastavalt 3. juuni 1971. aasta määrusele (EMÜ, Euratom) nr 1182/71.

Puhkepäevad on päevad, mis on ette nähtud töötajate taastumiseks nädala jooksul, ja ametlikud pühad.

- a) Puhkepäevad Slovaki Vabariigis: 6. jaanuar, suur reede, esimene ja teine ülestõusmispüha, 1. mai, 8. mai, 15. september, 1. november, 24. detsember, 25. detsember, 26. detsember;
- b) ametlikud pühad Slovaki Vabariigis: 1. jaanuar, 5. juuli, 29. august, 1. september, 17. november.

3 Millised üldsätted kehtivad eri tsiviilasjade menetlemise tähtaegade suhtes?

- a) Vastavalt tsiviilkohtumenetluse seadustiku seadusele nr 160/2015 (*zákona č. 160/2015 Civilný sporový poriadok*) (edaspidi „CCAP“) ja kui ei ole teisiti ette nähtud, määrab toimingu tegemise tähtaja kohus. Päevades määratud ajavahemiku arvutamisel ei võeta arvesse päeva, millal toimus sündmus, mis määrab ajavahemiku alguse.
- b) Tähtaeg ei kulge isiku puhul, kes on kaotanud menetluspooleks olemise võime või teovõime kohtus (CCAP artikkel 119).
- c) Kui menetlusega ühineb uus pool, poole seaduslik esindaja või eestkostja, algavad nendega seotud uued tähtajad alates ajast, millal nad menetlusega ühinesid (CCAP artikkel 120).
- d) Tähtajast on kinni peetud, kui asjaomane toiming teostatakse kohtus või dokument antakse üle asutusele, mis on kohustatud selle kätte toimetama, ajavahemiku viimasel päeval (CCAP artikli 121 lõige 5).

4 Kui toimingu või formaalsuse peab sooritama ettenähtud ajavahemiku jooksul, siis mida peetakse toimingu või formaalsuse sooritamise alguseks?

Ajavahemik hakkab kulgema ajavahemiku algust määrava sündmuse toimumisele järgneval päeval.

5 Kas dokumentide edastamise või kättetoimetamise viis (isiklikult kohtutäituri kaudu või posti teel) võib mõjutada või muuta tähtaja algust?

Ei.

6 Kas ajavahemiku kindlaksmääramisel võetakse arvesse ka sündmuse kuupäeva, kui tähtaeg hakkab kulgema teatavast sündmusest?

Ei.

7 Kui tähtaeg on väljendatud päevades, kas nimetatud päevade arv tähendab kalendripäevi või tööpäevi?

Tähtaegade arvutamisel kasutatakse kalendripäevi.

8 Millal väljendatakse tähtaega nädalates, kuudes või aastates?

Nädalates, kuudes või aastates kindlaks määratud ajavahemikud arvutatakse samuti kalendripäevade alusel.

9 Millal nädalates, kuudes või aastates väljendatud tähtaeg möödub?

Nädalates, kuudes või aastates kindlaks määratud tähtajad lõpevad selle päeva lõpus, mille nimetus langeb kokku ajavahemiku algust määrava sündmuse päevaga, ja kui kuus sellist päeva ei ole, siis kuu viimasel päeval. Kui tähtaeg langeb laupäevale, pühapäevale või puhkepäevale, siis on ajavahemiku viimane päev sellele vahetult järgnev tööpäev (CCAP artikkel 121).

10 Kui tähtpäev saabub laupäeval, pühapäeval või riigipühal, kas see pikeneb esimese järgneva tööpäevani?

Jah.

11 Kas teatavate asjaolude korral tähtaega pikendatakse? Millised on tähtaja pikendamise tingimused?

Kui seaduses ei ole toimingute tegemise tähtaega ette nähtud, määrab selle vajaduse korral kohus. Kohus võib enda määratud tähtaega ka pikendada (CCAP artikli 118 lõige 2).

12 Millised on apellatsioonkaebuse esitamise eritähajad?

Edasikaebus esitatakse 15 päeva jooksul alates otsuse kättetoimetamisest kohtule, kellele see on adresseeritud (CCAP artikkel 362).

13 Kas kohus võib eelkõige kohtusse ilmumise tähtaega muuta või määrata kohtusse ilmumiseks kindla kuupäeva?

Jah, kuid ainult küsitlemisega seotud ajavahemik.

14 Kui toimingust, mis on suunatud menetlusosalisele, kes elab kohas, kus tema suhtes võidakse kohaldada tähtaegade pikendamist, teatatakse menetlusosalisele kohas, mille elanike suhtes nimetatud pikendamist ei kohaldata, kas siis selline isik kaotab õiguse tähtaja pikendamisele?

15 Millised on tagajärjed, kui tähtaegadest kinni ei peeta?

Tähtaja mittejärgimise tagajärg on tähtaja ületamine.

16 Milliseid õiguskaitselahendusi võivad kohtusse ilmumata jätnud menetlusosalised kasutada tähtaja lõppemise korral?

Kohus võib tähtaja ületamise andestada, kui selle põhjus oli poole või tema esindajaga seotud vabandav põhjus, mis muutis ta võimetuks tegema toimingut, mille tegemiseks tal oli õigus. Avaldus tuleb esitada 15 päeva jooksul alates takistuse kadumisest ja tegemata toiming tuleb teha samal ajal (CCAP artikkel 122). Poole või tema esindaja seadusjärgse tähtaja ületamise põhjuse vabandavuse hindamine on täielikult kohtu äranägemisel.

Käesoleva veebilehe omakeelset versiooni haldab Euroopa õigusala koostöö võrgustiku vastav riiklik kontaktipunkt. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Komisjon ja Euroopa õigusala koostöö võrgustik ei võta mingit vastutust ega kohustusi seoses käesolevas dokumendis esitatud või viidatud teabe ega andmetega. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

Viimati uuendatud: 14/01/2019